

Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR.4, 6. mars 1995 - 20. ÅRGANG

Barnehager og boliger til besvær

Samskipnaden
vil heve semesterav-
gifta for å finansiere
barnehager

SIDE 5

**Høyskolestu-
dentene**
sa nei til SiTo

SIDE 12

UKA
er i boks etter rekord-
rask organisering

SIDE 24-25

Utopia

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Avisa gis ut med støtte fra Student-samskipnaden.

Valgte bort SiTø

LEDER
Høyskolestudentene valgte bort Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø). De hadde muligheten til frivillig å gå inn i den samskipnaden som ivaretar interessene til Tromsøs studenter. Og de grep den ikke. Nå vil de bli gjenstridig dratt inn. Kirke, undervisnings og forskningsdepartementet har sagt at de ikke vil ha flere samskipnader, og Stortinget har overlatt ansvaret med å regulere antallet samskipnader til dette departementet.

En annen ting er at høyskolestudentene hadde muligheten til å nyte godt av den kompetanse og profesjonalitet som SiTø har bygd seg opp de siste 25 årene. Høyskolen må begynne på bar bakke, og med trusselen om å bli tvangsinmeldt i SiTø hengende over seg.

En skal ikke spekulere i hvorfor høyskolestudentene valgte å si nei til tilbudet. Men det er nærliggende å tro at det allerede eksisterende velferdstilbudet og stiftelsene, som driver og eier hybelhusene, på helsefaghøyskolen og lærerhøyskolen har ført til at høyskolestudentene ikke blir med i SiTø frivillig.

Det som skjer nå er at høyskolene må jobbe fram til Stortingets behandling av neste års statsbudsjett for å prøve å få midler til å danne sin egen samskipnad. Det er mulig at enkelte politikere synes at det er et behov for to samskipnader på knappe 10-12.000 studenter her i Tromsø. Hvis disse politikerne kommer i flertall så får vi ihvertfall håpe at rivaliseringen mellom to samskipnader ikke fører til at vi mister midler som kan gå til vår felles studentvelferd.

Idealistiske studenter vil sette igang sin egen bussvirksomhet. Ved å leie inn «turistbusser» omgår de lovgivning om ruteløve og tillatelser, og kan tilby busskort til en tredjedel av det vi er vant til. Dette er et tiltak som den jevne student kommer til å nyte godt av. Tromsbuss har skodd seg ganske godt på studentene, påstår disse idealistene. Noe som sikkert stemmer. De fleste av oss er ihvertfall lei av å bruke opp et fra før stramt studielån på transport til og fra universitetet. Vi får håpe Tromsbuss tar denne utfordringen seriøst og innfører ordninger som gjør det levelig for oss studenter. Det burde ikke være slik at studenten er nødt til å danne sine egne virksomheter for å ha råd til å komme seg på universitetet. Vi ønsker initiativtakere lykke til.

UKA er igang. Tenk på de som har jobbet døgnnet rundt for at du skal ha muligheten til å kose deg på universitet. Vi retter en stor takk til disse!

Det er sikkert å banne i kirken hvis en stakkars professor kommer med refleksjoner rundt Utopia-artikkelen om undervisning (s.4, Utopia 2, 1995) på den måten jeg har tenkt å gjøre det i det følgende.

KRONIKK
Jeg får begynne med å si at jeg selvsagt synes undervisning er en viktig og verdifull del av universitetets oppgaver og av min jobb. Det er meget viktig at lærere er interessert i det de gjør og at de (vi!) gjør en så god jobb som mulig. Faktisk kjenner jeg svært få lærere på instituttet mitt (ISL) eller på tilsvarende fagområder på andre universiteter som ikke er interessert i undervisning. Det er vel heller ikke så rart - dette er jo fagene våre, og det er innlysende at i utgangspunktet vil de fleste se på det som positivt at de får formidle sin fagkunnskap videre til andre. Det finnes imidlertid en relativt sterk og mytisk forestilling om at vitenskapelig ansatte «kun er interessert i forskning». Riktignok blir man hovedsaklig vurdert som forskere ved ansettelse (men det skulle også bare mangle på et universitet!), men det betyr da slett ikke at vi ikke er interessert i undervisningen. Faktisk viser undersøkelser at undervisningsrelaterte oppgaver vanligvis overskrider de 50% de skulle utgjøre ifølge stillingsbeskrivelsene.

Selvsagt ansettes det noen ganger personer som viser seg ikke å fungere som lærere, akkurat som det ansettes personer som blir håpløse som forskere, eller rørleggere som slurver med sitt fag, osv. Det er uheldig, og vi burde sikkert være flinkere til å ta affære når det skjer. Men det betyr ikke at myten om at undervisningen er en uviktig del av vitenskapelig ansattes hverdag blir sann, eller at man kan trekke den konklusjon at de fleste, eller mange, er dårlige pedagoger (evt rørleggere).

Etter å ha konstateret at de aller fleste av oss liker å undervise og bruker mye tid på undervisningen (det er jo halve jobben vår og som nevnt ofte mer til), skal jeg ta fatt på banningen. For undervisningen på et universitet - på alle nivå - er så absolutt ikke noe som bare er vår - lærernes - oppgave; det er faktisk to parter her, studenter og lærere (dessuten det som skal formidles, fag, en kritisk holdning til faget, osv). En lærer kan være så motivert som hun eller han bare vil, men hvis ikke studentene også er det, er undervisningsprosessen ufullstendig. Denne prosessen er et meget komplekst samspill mellom studenter og lærere, og det virker sant å si underlig å fokusere bare på den ene parten slik det altfor ofte blir gjort, og slik enkelte pedagoger har en merkelig tendens til å gjøre. Det er en prosess som umuliggjøres dersom studentene ikke skjønner at læring er (eller skal være) interessant (dog ikke entertainment!), men at prosessen også kan være meget vanskelig - kanskje til dels også litt kjedelig innimellom når basiskunnskaper må inn, før det mer interessante kan komme frem. Jeg tror forståelsen av dette siste faktum er større innenfor noen av profesjonsstudiene enn tilfellet er i humaniora - målene er kanskje klarere definert. Det å pugge latinske navn på ben er neppe veldig interessant, men det overordnede målet oppveier i stor grad dette. På humaniora derimot, er målene vagere, og må nødvendigvis være det i noen grad.

På mitt fag, engelsk, har studenttallet økt sterkt de siste årene. Vi har en stor andel av studenter som tar engelsk som sitt første fag og er veldig unge. Vi ser derfor tydelig at det tar litt tid å venne seg til det å være student med den friheten det på mange måter innebærer. Engelsk bruker store ressurser på grunnfaget, med mye gruppeundervisning med relativt små grupper - men grunnfaget blir likevel en temmelig smertefull prosess for mange. Ikke minst fordi man kanskje ikke var så høyt motivert fra begynnelsen av. Den smertefulle prosessen er det nok mange studenter som opplever på andre fag også, og det blir langt enklere å dra seg litt unna, eventuelt «murre i gangene», klage over at læreren ikke gjør jobben sin, eller at stoffet er for vanskelig (og/eller kjedelig!). Mitt poeng er nettopp at så enkelt er det sjel-

å banne i kirken ndt Utopia-artikk den måten jeg har e med å si at jeg el av universitetets e er interessert i Faktisk kjenner tilsvarende fagom undervisning; det g det er innlysend ivt at de får form

den, og at man gjør studenter en bjørnetjenneste ved å fokusere ensidig på alle andre deler av denne prosessen enn deres egen rolle og det ansvar de har. Vi har kanskje de siste årene gjort den alvorlige feil ikke å stille krav i den grad vi burde.

Det finnes mange trivielle eksempler fra hverdagslivet som belyser hvordan prosessen ofte fungerer. Hva gjør man for eksempel som lærer når mer enn halve gruppen kommer helt uforberedt til timeene? Spesielt for yngre, uerfarnere lærere blir dette et stort problem; de føler naturlig nok at det på et eller annet vis er deres skyld - til tross for at de har andre grupper som fungerer bra hvor studentene er forberedt og deltar med energi. Jeg ville selv betenkt meg på en videre akademisk karriere hadde mitt møte med undervisningen ofte vært slik. Det oppleves som ødeleggende!

De aller mest skadelidende er imidlertid studentene selv. Jeg tenker ikke her på de økonomiske misereene et studium ofte medfører. Studenters økonomiske situasjon er, eller burde være et tankekors for oss alle. Jeg tenker på studentenes utvikling. Ingen steder i arbeidslivet er det mulig såvidt meg bekjent, å finne tilfredsstillende eller suksess uten forberedelse, uten egeninnsats. Skal vi - universitetene - stilltiede gå med på å utdanne unge mennesker til passive mottakere i stedet for å stille krav til egeninnsats og tenkning? En viktig oppgave for universitetene er vel nettopp å bidra til å utvikle evnen til kritisk tenkning og selvstendighet. Slike mål kan umulig nås uten at den tosidige prosessen fungerer, dvs uten at alle parter tar medansvar.

Selvsagt er det mange studenter, kanskje en majoritet, som tar medansvar for

sin egen utdannelse. Men jeg våger likevel å si at det er altfor mange som ikke gjør det. I forbindelse med vårt 3-terminprosjekt har vi hatt en relativt grundig evaluering. I det første av disse kullene hadde vi studenter som var heltidsstudenter. Disse oppgav de brukte fra 10-15 timer på studiet (det vil si til sammen 25-30 timer per uke hvis vi inkluderer forelesninger/grupper). Dette utgjør 3/4 av en normal arbeidsuke eller mindre! Til tross for at disse studentene var relativt høyt motiverte og hadde valgt 3-terminvarianten spesielt, var det altså tydelig at studiene ikke ble sett på som en heltidsjobb!

Det er muligens helligbrøde å stille spørsmål ved ideen om at alle har rett til studieplasser. Men det burde ikke være helligbrøde å kreve innsats fra studenter så vel som fra lærere. På åpne studier, f.eks. i humaniora, virker det dessverre som om motivasjonen mangler i relativt store deler av studentmassen. Jeg mener personlig at for høye terskler til studier ikke er en ønskelig situasjon, men på den annen side er det utvilsomt ødeleggende for alle (universitetene, lærerne, studentene) dersom de åpne studiene blir oppbevaringsplasser for unge mennesker som egentlig ikke er så veldig interesserte.

Dette gjelder selvsagt alle undervisningssituasjoner, ikke bare på universitet og høyskoler, men på universitet og høyskoler har man studenter som er voksne og derfor i større grad må ta ansvar for sin egen situasjon.

Av: Toril Swan, professor ved ISL

Å banne i kirken!

Hovedfagene i identitetskrise

Utopia

Universitetet - ISV
9037 Tromsø

Tlf: 776 44283
fax: 776 45199

Ansvarlig redaktør:
Håvard Arntsen

Kulturredaktør:
Ellisiv Lindkvist

Desksjef:
Henning Jensen

Fotoansvarlig:
An-Magrit Gjertsen

Redaksjonssekretær:
Brynjar Indahl

Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Anders Røeggen, Ole Brattlie, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Torgeir Eikeland, Solveig M.L. Kavli, Henrik Ormåsen, Christine Haraldsen, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Jan Martin Berg, Kaja Baardsen, Sten-Rune Roland, Ole Andreas Hoen, Fredrik Nilssen, Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Anne Erntsen, Torkil Emberland, Thomas Harris, Karl Inge A. Skogholt, Vidar Dons Limdrupsen, Vibeke Isaksen, Alexander Kristiansen, Verena Wolf, Nina Hellerud, Susanne Hætta, Andre Bruun, Yngve Kveli, Kari Myklebost, Amund Sjølie sveen, Geir K. Ronland, Georg Lundesgaard, Marit Nordsjø, Per Steinar Møen, Rune Balle, Stein Ivar Mona, Truls Brekke, Åshild Strand, wenche A. Johannessen, Joakim Christensen, Espen Sirnes Larsen, Geir Kastmo, Lorenz Khazaleh.

Trykk:
Bladet Tromsø, i
et opplag på 5000.

Annonsepris:
5 kroner per spaltemilli
meter

Forsidefoto:
Truls Brekke

Neste deadline:
16. mars

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte.

De humane og samfunnsvitenskapelige hovedfagene har problemer med å omstille seg til en ny realitet. Hovedfagene skal ikke i dag fungere som selvstendig forskerrekuttering - det gjør de nye doktorgradsprogrammene.

Hovedfaget er ikke hva det engang var i det akademiske gradshierarki. For ikke mange år siden «utkonkurrerte» hovedfaget magistergraden (noen fag har bare hatt magistergrad før hovedfaget tok over og andre fag har ikke hatt magistergrad men bare hovedfag). Hovedfaget ble ofte like omfattende og like kompetansegivende og fungerte i stor grad som en selvstendig forskerrekuttering. Dette må ses i lys av hva doktorgraden en gang var. Den var ofte et «livsprosjekt» som krona på et langt og omfattende forskningsarbeid.

Hovedfagene har ikke forandret seg i struktur og innhold (en del har skjedd på enkelte fag), men doktorgraden har forandret seg. I dag heter det doktorgradsprogram. Doktorgraden skal ta fra 3 til 4 fire år, med en detaljert prosjektbeskrivelse som grunnlag for opp-taket som skal skje kort tid etter avlagt hovedfagseksamen. Det drastiske her er at doktorgraden er den klart definerte forskerutdanningen i det akademiske gradshierarki. Avlagt doktorgrad skal være starten på forskerkarrieren.

Hvilken status?

Hva slags status skal et hovedfag ha når doktorgraden er selve forskerutdanningen?

Jeg synes ikke at hovedfagene fortjener å få en klar status fordi doktorgraden har forandret seg. Hovedfaget trenger en selvstendig vurdering i lys av det totale akademiske gradshierarki.

Jeg forsøker her å gå videre ut fra den problematikken som fagutvalgene ved Hovedfagene ved ISV ville utdype. Jeg oppfattet innholdet i den artikkelen som en reaksjon mot den generelle effek-

tiviseringstrenden som nå foregår, der det viktigste var å framheve hvilke verdier som bør ligge til grunn for hovedfagsutdanningen. Dette er en viktig debatt, men jeg tror en del fundamentale spørsmål må avklares for å komme videre. Det vil være skadelig for debatten hvis den skal dreie seg om en konflikt mellom studieavdelinga og hovedfagsstudentene.

Når jeg hevder at hovedfagene er i en identitetskrise er det for å understreke det problematiske utgangspunktet man har hvis en vil forbedre studiesituasjonen. Mange hevder at hovedfagene ikke er gode nok, uten at kriteriene som skal ligge til grunn for en vurdering er klarlagt. Gamle verdier om innhold og omfang konkurrerer med de rammebetingel-

sene som UiTø og studentene har å forholde seg til.

Identitetskrise

Denne identitetskrisen merker jeg særlig selv som en fersk hovedfagsstudent. I kulturen ved faget (de fleste fag antar jeg) er det en formell forventning og en kvalitativ forventning. Den formelle forventningen er at vi skal bli ferdige innen normert studietid. Men den kvalitative forventningen er at vi skal levere et godt stykke forskning. Samtidig tilkjennegjøres det, om ikke direkte, at det er vanskelig å gjøre et godt forskningsarbeid på normert tid - altså ønsker du å hevde deg i konkurransen om doktorgradsstipend må du gå ut over normert tid. Dette er en uholdbar situasjon for hovedfagsstudentene.

I utgangspunktet har man to veier å gå for å imøtekomme denne problematikken. Enten kan man, forholdsvis uavhengig av eksisterende rammebetingelser, si hva et hovedfag bør være. Dette ut fra normative og historiske vurderinger. Eller man kan ha eksisterende rammebetingelser som

hvis en ønsker å ta høyde for at de aller fleste kandidatene ikke gå videre til forskningen, men til privat og offentlig sektor.

Dilemmaet

Vi står i et dilemma. Ved å gjøre hovedfagene til «noe annet» viser ofte alternativene seg å være å kutte ned på hovedoppgaven til fordel for mer obligatorisk pensum og følgelig en strukturering av faget. En forståelig innvending mot dette vil være at dagens hovedfagsstudenter er blitt degradert og ikke vil få en like god utdanning som en ville fått tidligere. Uansett hvilke alternativer som skulle foreligge tror jeg en ikke ville komme unna dette dilemmaet.

Det er mange tradisjonelle universitetsverdier som må bli berørt av en slik debatt. Forståelsen av akademisk frihet, den kritiske student, forskerprosessen, selvstendighet og myndighet må bli utfordret. Det er viktig at studentene og fagmiljøene selv i en slik debatt ser seg selv og sine verdier i et kritisk lys, for jeg tror at vi i stor grad tenker ut fra selv-

Tegning: Kristoffer Jørgensen

utgangspunkt, og vurdere hvilke elementer som er viktig å ivareta innenfor disse rammene.

Det er ingen trend i offentlig forvaltning som tilsier at det vil være mulig å få økte ressurser til lengre tidsbruk på hovedfagene enn normert tid. Snarere tvert i mot tilsier alt at tidsbruken skal ned.

Hvis vi tar inn over oss at hovedfaget har «mistet» sin status som forskerrekuttering, mener jeg det er forsvarlig å tenke hovedfagene som noe annet enn den tradisjonelle versjonen. Er man uenig i det må man helle kritisere doktorgradens rolle i forhold til hovedfaget i stedet for hovedfaget selv.

Men man kan ikke bare tenke hovedfag i en forskningskontekst,

pålagte myter. Myter som at kvalitet på studiene er tett knyttet opp til tiden en bruker på oppgaven, som at kritisk evne vanskelig kan opparbeides på normert tid, et langt og omfattende arbeidsnivå er av bedre kvalitet osv.

Jeg mener det mest fruktbare utgangspunktet må være:

Hvordan lage et hovedfag som er realistisk å gjennomføre på normert tid som kan ivareta de verdiene som samfunnsvitenskap og humaniora «står for»? Eller er dette utgangspunktet i seg selv en kontradiksjon?

Av: Kjetil Kvalsvik
Studentrepresentant i Universitetsstyret

Presisering!

I Utopia nummer 2 1995 ble det en beklagelig feil i siteringen av Petter Reinholdtsen i en sak under tittelen «Dårlig tid til demo». Der skal han ha uttalt

«Studentengasjementet er mer eller mindre utdødd. Vi er mer opptatt av gjennomstrømning og av å være effektive enn av å engasjere oss, ...

Det han faktisk har uttalt og som han vil ha presisert er: «De fleste studenter er mer opptatt av gjennomstrømning og av å være effektive enn av å engasjere seg...»

Vi beklager å ha sitert Reinholdtsen feil. (red)

5 kroner bussbilletten

5 kroner per bussbillett og 200 kroner for et månedskort kan bli en realitet i Tromsø. Tre studentpolitikere har sett seg lei på at Tromsbuss «subsidierte drifta av ulønnsomme ruter med studentenes penger». Derfor har de nå tenkt å sette igang sin egen bussvirksomhet.

U Håvard Arntsen

-Vi leier inn turbuss-selskaper til å kjøre til og fra universitetet et visst antall timer hver dag. Studentene kjøper et månedskort på maksimalt 200,- kroner, forteller initiativtakerne Martin Rasmussen, Hanne Bruun og Frank Thure Lindgren. De er lei av det de og de fleste studenter oppfatter som svært dyre bussbilletter.

Planen er at man leier inn turbuss-selskaper til å kjøre fra «studentbyene» Prestvannet, Storskogen, Storelva og så videre, samt sentrum, noen timer hver dag. Ved å ha en langtidsleieavtale med disse selskapene slipper man investeringen i busser og alt arbeidsgiveransvaret. Man slipper også å måtte subsidiere bussdrift midt på dagen.

Ingen risiko

-For oss så er det ingen risiko. Vi trenger hverken løyver eller tillatelser når vi gjør det på denne måten, sier Frank Thure Lindgren.

-Vi skummer bare fløten. Turbuss-selskapene tjener penger. Studentene sparer penger ved at vi omgår det som er reglene for å drive et transportselskap. Studentene kjøper bare et busskort av oss til en tredjedel av det et periodekort koster. Noe som skulle medføre at hver tur koster omlag 5 kroner, legger Martin Rasmussen til. De har regnet seg fram til at de trenger omlag 50 solgte kort for hver time det settes opp buss. Og med den kjennskap studenter

har til hvor full rute 20 er hver morgen i rushtida, så hadde initiativtakerne intet problem med å se at dette ville gå rundt.

Prøveperiode

Initiativtakerne, som tilhører den moderate fraksjonen i Studentstyret, kunne tenke seg å kjøre et prøveprosjekt på dette i løpet av denne våren. Da vil de få sjekket grunnlaget og få tid til å rette opp og justere det som trengs for å starte skikkelig fra neste semester.

-Vi må finne ut hvor behovet er størst og hva slags tilbud studentene er mest interessert i. Vi har den fordel at vi hele tiden kan tilpasse oss markedet. Det vil si at vi ikke behøver å kjøre buss i de perioder hvor det er lite studenter i byen, for eksempel i påsken, og at vi kan tilpasse «rutetider» etter det som er behovet blant studentene, sier Rasmussen. I de periodene hvor det ikke er behov for buss hele måneden vil det bli billigere å kjøpe kortet. Prisen vil svinge med hvor lang «studieperioden» er i hver måned.

Subsidiere rutetilbudet

Rasmussen legger til at han er lei av at studentene subsidiere Tromsbuss sitt rutetilbud.

-Når vi finner ut at vi kan få dette til å gå rundt til denne prisen, så skjønner jeg ikke at Tromsbuss kan ta seg så godt betalt som de gjør. Vi ser her en mulighet for at vår gruppe, studentene, kan spare mye penger, og den skal vi benytte oss av, sier

Studentpolitikere Martin Rasmussen, Frank Thure Lindgren og Hanne Bruun vil starte eget studentdrevet buss-selskap for å få ned billettprisene.

Foto: Vegard Bønnes

han videre.

-Vi er ikke her for å drive distriktpolitikk ved at Tromsbuss skaffer jobber med studentenes midler, legger Lindgren til.

-Hvis dette går utover Tromsbuss sitt øvrige rutetilbud så får det være deres problem, fortsetter Martin Rasmussen. Og Lindgren minner om at den som gjør det mest fornuftige i et marked, overlever.

At studenter selv setter igang sitt eget «transportselskap» og skal drive dette selv kan virke litt søkt. Alle tre studenter er og er fra før aktive i studentpolitikk. Frank Thure jobber med Studentutvalget på ISV/ISL og Hanne Bruun sitter i arbeidsutvalget i Studentstyret, hvor de alle er medlemmer.

-Foreløpig så har dette vært på idedugnadsplanet. I ytterste konsekvens gjennomfører vi opplegg-

get. Jo mer vi har jobbet med dette, jo mer fristende blir det å sette igang, sier Lindgren. De er enige at det beste hadde vært om Tromsbuss hadde tatt, det de kaller anstendige priser, slik at man kunne unngått behovet for et eget «studentbuss-selskap». De vil gjerne ha med seg flere til å jobbe videre med dette bussprosjektet. Og de ser gjerne at studentsamskipnaden får en finger med i spillet med å organisere prosjektet.

Legg ned sentrene!

Det finnes i dag flere ulike sentre ved UiTø. Disse sentrene har til formål å koordinere og styrke utvalgte områder. Disse sentrenes framtidige eksistens har i den siste tiden vært debattert i ulike miljøer på universitetet.

U Ola Bratlie

Enkelte kritiserer sentrenes eksistens kraftig og mener at de bør legges ned. Sentrene på UiTø er bygd opp om ulike miljøer. De mest fremtredende sentrene er Roald Amundsen senter for arktisk forskning, Senter for miljø- og utviklingsstudier (SEMUT) og Senter for samiske studier. Disse sentrene har til hovedoppgave å drive politisk markering i aktuelle saker, styrke områder som det vanligvis ikke er så stor aktivitet i, og drive en politikk som tar sikte på å føre et mer tverrfaglig universitet.

-Jeg mener at de ulike sentrene ved UiTø er med på fragmentere fagene. Dette er unødvendig, og vil kun være med på å gjøre administrasjonen og den faglige virksomheten mer uoversiktlig, sier Martin Rasmussen som sitter i studentstyret.

Grunnen til at han kommer med dette utspillet er at han er redd for at de faglige områdene vil flyte ut av instituttene og over

isenterstrukturen.

-Men jeg ser ikke bare de negative sidene ved denne senterstrukturen. Senteret for samiske studier vil for eksempel ha en symbolmessig virkning i sin eksistens. Senteret er med på å trekke fram en minoritet i universitetsstrukturen, noe som i seg selv er en positiv gjerning.

Else Grete Broderstad, som er administrerende leder ved Senter for samiske studier, poengterer den symbolske verdien for senterets verdi som et samisk forum. Broderstad uttrykker i sin evalueringsrapport om sentrene at de generelt vil de kunne framstå som sentrale i forhold til spesielle satsningsområder, samtidig som de vil ha en viktig funksjon når det gjelder formidling.

Administrerende leder ved IRV, Lasse Lønnum, uttrykker at

Martin Rasmussen vil utvikle senterstrukturen ved UiTø. Foto: Marianne Tønnesen

IMR ønsker en faglig evaluering av sentrene innen kort tid. Dette uttrykker videre ønsket for at den nye sentre bør opprettes etter en grundig evaluering av de eksisterende sentre foreligger. Man må også være åpen for nedleggelse av sentre. Lønnum legger likhet med Rasmussen vekt på overlappende virksomhet vil være uheldig.

Mat & Vinhuset MEXICO

Vi "trør tel" med "STUDENTPRISER" alle hverdager fra 16.00.

EN HOT AFTEN GJØR NY VARME

HUSKI CAKTUS CLUB
fre - lør 24.00-03.00
NATTMAT - DRIKKE
OG GOD STEMNING

TA MED STUDENTKORT

Tlf. 77 63 83 83

Ikke bare for samisktalende

Til tross for stor barnehagemangel har Student-samskipnaden i lengre tid hatt problemer med å fylle opp barnehageplassene i den samiske avdelingen til Gimle Barnehage.

U Jørgen Flint

-Man trenger ikke være samisktalende for å få barnehageplass. Det er nok at man har samisk bakgrunn. Barnet trenger heller ikke ha samisk som morsmål. Det viktigste er at man er interessert og ønsker at barnet sitt skal få opplæring i samisk språk og kultur, sier Kjerstin Karlson i samskipnaden.

har vi desverre ikke klart å fylle opp alle barnehageplassene i den samiske avdelingen i Gimle barnehage, sier Kjerstin Karlson.

-Dette må imidlertid ikke misforstås dit hen at disse plassene blir stående tomme. Det gjør dem slett ikke. De blir fylt opp med norske barn.

lite tilfredsstillende

Slik situasjonen er idag er den ikke særlig tilfredsstillende for noen parter. Først når man har fylt opp avdelingen med samiske barn, kan man jobbe fullt og helt med det samiske. Slik det er nå kan vi ikke prioritere noen hverken de norske eller de samiske barna. Man må sørge for å ta vare på begge grupper identitet, avslutter Kjerstin Karlson.

Ledige plasser

Gimle barnehage har 52 barnehageplasser, hvor av 13 plasser hører inn under den samiske avdelingen. Disse plassene er igjen fordelt slik at det er fem barn under tre år og åtte over.

-Slik som situasjonen er nå

SiTø vil øke semesteravgiften. Økningen skal gå til å finansiere flere barnehageplasser.

(Arkivfoto)

SiTø vil heve semesteravgiften

Studentsamskipnaden i Tromsø vil gjerne heve semesteravgiften. Økningen skal finansiere utbygging av barnehageplasser. Arbeidsutvalget i studentstyret vil drøfte saken nærmere og se om det finnes andre løsninger.

U Håvard Arntsen

Samskipnaden trenger penger for å finansiere flere barnehageplasser. En økning av semesteravgiften med 30 kroner er en av tre løsninger som SiTø skisserer. En mulighet er å øke studentforeldrebetalingen med 200 kroner måneden, en annen er å omfordele semesteravgiften. Sistnevnte vil bety at alle studentorganisasjoner som TSI, Samfunnet og Utopia vil få mindre i tilskudd. SiTø ser på en økning av semesteravgiften som den beste løsningen.

Foreløpig har arbeidsutvalget i Studentstyret sett litt på saken, og de vil vurdere om det finnes andre muligheter for å finne midler til drift og oppbygging. Studentstyret skal ta opp saken på et av de nærmeste møtene.

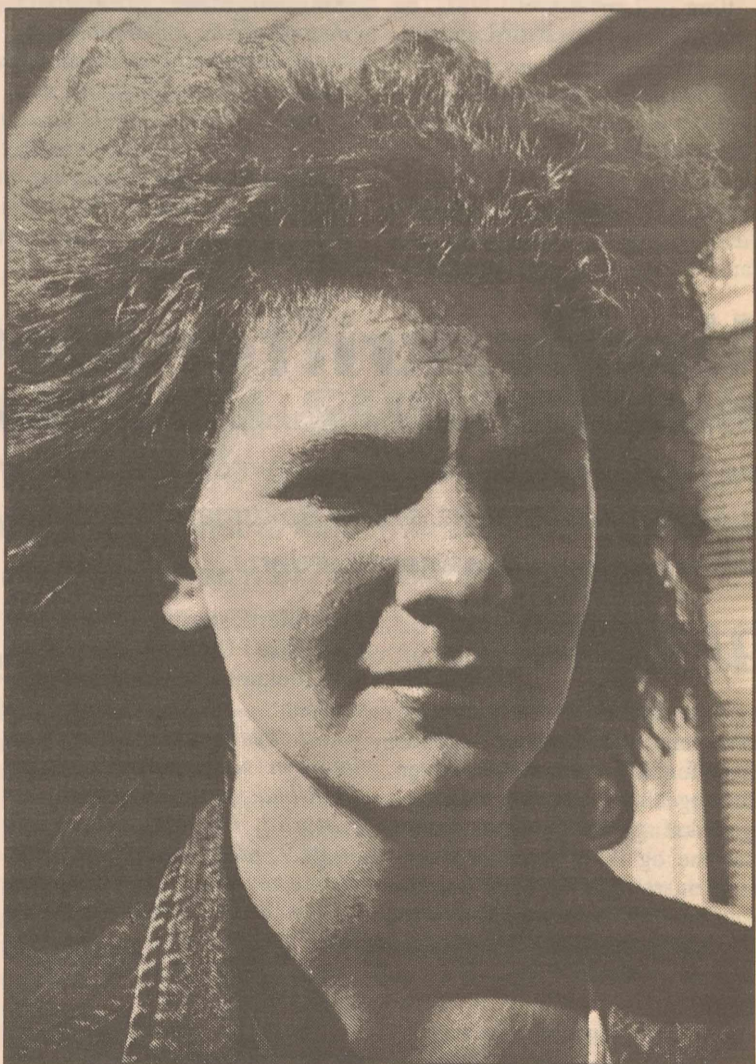
SiTø driver 9 barnehager med omlag 330 unger. Cirka 150 av disse er subsidierte studentbarn.

Meningen er å bygge en til, nemlig Håpet Barnehage. Denne har vært planlagt i to år. SiTø fikk vederlagsfritt den gamle skoletoma mellom Jønsson og Rypeveien borettslag. De siste to årene har Studentstyret satt av penger til et fond for barnehagene. På 1994 budsjettet ble det satt av 100.000 kroner og til årets budsjett ble det foreslått å sette av 430.000 kroner. Men da ble det sagt at Håpet barnehage foreløpig var lagt på is.

I statsbudsjettet for 1994 gav Utdanningsdepartementet og Stortinget tilskudd til 35 nye barnehageplasser hos SiTø, disse nye plassene må etableres nå i løpet av året. Samtidig har Tromsø kommune sagt opp en avtale hvor de disponerer et visst antall barnehageplasser mot at de gir SiTø et driftstilskudd. Når dette driftstilskuddet forsvinner fra august 1996 vil dette føre til et driftsunderskudd på barnehagesektoren som admi-

nistrasjonen i SiTø ikke finner forsvarelig.

-For oss i SiTø så er det et valg mellom to under. Enten så må alle betale 30,- kroner ekstra for å støtte opp under de som har barnehageplass, ellers så blir det disse som må betale alt selv. Uansett så blir det valg med bismak. Semesteravgiftsøkning ser vi på som den beste løsningen. Vi har ikke lagt noen føringer i denne saken, så vil vi avventer et svar fra studentstyret, sier styreleder i SiTø, Lena Skau til Utopia. Hun understreker at de ikke vil gjøre noe uten å ha studentenes samtykke og forståelse. Arbeidsutvalget i studentstyret vil se om det finnes andre måter å finne midler på uten at dette nødvendigvis skal øke semesteravgiften. Semesteravgiften går i dag til å dekke SiTø sine aktiviteter, samt at studentorganisasjoner får bevilget penger fra disse midlene.

Lena Skau, styreleder i SiTø, ber studentstyret ta stilling til om en økning av semesteravgiften for å sette igang byggingen av Håpet Barnehage er akseptabel.

Foto: Nina Lager Vestbergli

Nytt grunnfag!

Alle ting som kan gi informasjon om verden i fortid eller nåtid. Alt fra kjærlighetsbrev til Internett via bøker og stortingsproposisjoner. Det er det nye grunnfaget i dokumentasjonsvitenskap skal handle om.

U Kristian Wengen

Universitetsstyret vedtok forrige torsdag at de går inn for å opprette et nytt grunnfag i dokumentasjonsvitenskap fra og med våren -96. Dette er første ledd i den planlagte biblioteksfaglige utdanninga i Tromsø. Men grunnfaget tar sikte på

å utdanne folk til arbeid i både bibliotek arkiv og museer.

I følge forslaget til studieplan vil faget handle om menneskers kunnskaper fra det øyeblikket det blir "objektivt utenfor mennesket selv". Derfra vil "de etterfølgende relasjonene mellom menneske og dokument" utgjøre en bestanddel. Studenten skal blandt annet diskutere hva et dokument er, hvordan

ting som kan dokumenteres, hvordan dokument tolkes og hvilke institusjoner samfunnet bruker til lagring og gjennfinning av dokumenter.

Det er med universitetsstyrets vedtak likevel ikke helt sikkert at det nye grunnfaget kommer. De har i vedtaket sagt at det er en forutsetning for oppstartingen at de får tilatelse til å opprette et hovedfag i samme disiplin.

Det er også vedtatt at det må avsettes 3 stillinger til dette nye grunnfaget. Disse stillingene skal hentes internt på universitet, med hvor de skal taes av er ikke diskutert.

Det er altså fortsatt et par usikkerhetsmomenter igjen før man kan være sikker på å få seg en biblioteksutdanning i Tromsø.

Vårkonferansen

Vårkonferansen

Gro kommer

Det kommer storbesøk til Universitet i Tromsø. Selveste statsministeren kommer og besøker oss. Hun, Gro Harlem Brundtland altså, skal holde åpningsforedrag ved Universitetets 11. Vårkonferanse. Denne konferansen har som tema: Universitetets rolle i nordnorsk kompetanseoppbygging. Dette er forøvrig første gang statsministeren kommer og ser etter at vi har det bra her i nord!!

Nettet strammer seg

Norgesnettet er i anmarsj. Fra og med høsten er det nok å fylle ut en søknad hvis en vil inn på høyskoler i Norge. Men Norgesnettet er mer enn dette. Samordning av utdanningstilbud og forskning er også viktige oppgaver.

U Håvard Arntsen

Allerede i 1988 var Norgesnettet aktuelt. Hernesutvalget presenterte dette som et integrert nettverk for utdanning og forskning. Den pågående sammenslåingen av de statlige høyskolene er en utbygging og styrking av knutepunkter og tyngdepunkter i Norgesnettet, ifølge ei innstilling i Norgesnettverksgruppa i NSU.

Forskning

-Det denne gruppa har diskutert mest er hvor forskning skal skje. Hvilke typer høyskoler skal drive med dette, og hvilke skal drive kun med profesjonsutdanning. Vi mener at i hovedsak så er det universitetene og de tekniske høyskolenes oppgave å drive forskning, sier Eirin Endresen Ytreberg fra Studentstyret i Tromsø. Hun satt i denne gruppa som lagde en innstilling til Landsstyret i NSU, og som nå er oversendt til Landstinget i april.

Distriktshøyskolene skal kunne drive forskning de også, såfremt dette ikke trekker ressurser fra universitetene.

-Forskningsinstitusjonen må bli flinkere til å satse på spisskompetanse innen sine spesialområder.

Hittil har universitetene selv kunne styrt sin egen forskning svært egenrådig. Med en deling av forskningsoppgavene kreves det at man må profilere seg på noen punkter for å trekke til seg forskningsmidler, sier hun videre. Og legger til at det blir knutepunktstakegang, som fører til en deling av forskningsoppgaver, hvor Tromsø har fått ansvar å forske videre på blant annet Barentsregionen.

Landsstyret i NSU hadde innstillinga oppe til behandling på et møte 17-19 februar i år. Landstinget skal sluttbehandle NSU sitt syn på arbeidsdeling i Norgesnettet i april.

Forutsigbarhet

I innstillinga til Landstinget heter det:

-«NSU ser det slik at for at Norgesnettet skal fungere vil det være helt sentralt å ha gode overgangsmuligheter, forutsigbarhet og en enhetlig behandling».

Videre heter det om forskning:

«Universitetene skal utifra sitt ansvar for grunnforskning, ha et hovedansvar for utvikling av bredde i fagtilbudet, for eksempel ved opprettelse av helt nye

Norgesnettet strammer seg.

Tegning: Marianne Schjønberg

fagdisipliner.» Noe som dermed betyr at høyskoler i så liten grad som mulig skal kunne drive med forskning. Og som understrekes når landsstyret i NSU ble enige om at «statlige høyskoler skal primært tilby kortere studier basert på anvendt forskning». NSU går også imot etablering av nye universiteter i Norge.

-NSU mener at universitetene er i en særstilling. De representerer både dybde og bredde i forskning. Selv mener jeg at arbeidsdelinga bør være basert på mer likeverdighet mellom institusjonene, selv om de får forskjellige funksjoner å ta seg av, sier Gun-

hild Rui i NSU-sentralt. Dette synet ble stemt ned på forrige landsstyremøte i NSU. I interbladet til Studentstyret i Tromsø, Studentfront, har studentstyreleder Andreas Bakke oppsummert denne avgjørelsen slik:

-De (koalisjon av moderate og radikale) sikret stort flertall for at NSU skal ha minst mulig tilpassing til høyskolene.....Bare Universitetene skal drive grunnforskning og hovedfagutdanning, dersom ikke noen andre skal ha svært gode grunner til det.

Studentene til for systemet

En ting Norgesnettverksgruppa ikke har tatt stilling til er faren for at studenter blir sendt til universiteter og høyskoler i deler av landet de ikke vil flytte til. Dette som følge av samordnet opptak, og en mer effektiv utnyttelse av de ledige plasser som finnes.

-Dette er et premiss som man er gått med på for å sikre at flest mulig får studieplass. Systemet tilpasser seg ikke studentens situasjon, men studentene må tilpasse seg systemet. En kan vel si at dette er prisen studentene må betale for å sikre at alle får studieplass, sier Ytreberg.

Søkeravisa

For å søke høyskoleutdanning fra høsten av holder det i dag å sende inn en søknad. På dette søknadsskjemaet kan en føre opp 15 skoler og linjer en kunne tenke seg å begynne på. Disse føres opp i prioritert rekkefølge. Til neste år vil opptaket til universitetene foregå på samme måte. For å informere om dette samordna opptaket er det lagt ut en egen Søkeravisa med all den informasjonen som trengs.

Underskrifter mot Hernes

Det er satt igang underskriftsaksjon mot Gudmund Hernes. Bakgrunnen er de endringene det har vært i hovedfagsavskrivningene. En samlet opposisjon har fremmet et såkalt dokument 8-forslag som forlanger at Hernes legger forrige års satser til grunn.

U Håvard Arntsen

-Det jobbes med å få alle lærestedene til å ha lister liggende hvor folk kan underskrive. Listen forlanger at Hernes og regjeringen skal gå tilbake til de gamle satsene og ikke fjerne den ordningen som gjelder idag. Meningen er at alle listene skal overleveres 20. mars, sier Christian Hellevang i NSU-sentralt.

Spontan aksjon

Han forteller at aksjonen kom spontant fra hovedfagsstudenter i Bergen. Seinere har NSU-sentralt og studentene i Oslo og Trondheim kastet seg på bølgen. NSU jobber ellers opp mot de politiske partiene, noe som blant annet har medført at det er blitt fremmet et dokument-8-forslag i Stortinget. Dette er et forslag til vedtak hvor Stortinget kan pålegge en statsråd å utføre det Stortinget vedtar.

-Dette er et av de kraftigste forslag jeg har sett, forteller Hellevang.

Kraftig provosert

-Vi er kraftig provosert over at regjeringen ikke følger det stortingsflertallet har vedtatt. Dette er ikke første gangen Hernes utfordrer flertallet og nok en gang må vi gi han en lærepenge, sier Siri

Frost Sterri, stortingsrepresentant for Høyre i Utdanningskomiteen.

I dokument 8-forslaget skriver hun:

-I strid med Stortingsflertallets syn ved behandlingen av KUF-budsjettet i fjor høst, har statsråd Hernes i brev av 16.01.95 pålagt Lånekassen å redusere hovedfagsavskrivningssatsene med 10 prosent i forhold til 1994 for studenter som fullfører studiet høsten 1994 eller 1995.

Videre heter det:

-En så arrogant holdning fra en statsråd i en mindretallsregjering er uakseptabel. Også studenter har krav på forutsigbarhet i økonomiske ytelser fra staten.

Ny ordning i vente

Under budsjettbehandlninga ble det lansert en ny bonusordning for studenter fra Kirke, undervisning og forsknings departementet. Denne ble foreløpig utsett til behandling av revidert statsbudsjett. Stortinget har gitt sin tilslutning til at det skal bli endringer, men ønsker flere detaljer.

-Departementet kom med en bonusordning uten å ha detaljene i orden. Det ble reagert fra alle hold. Alt var et eneste rot fordi innholdet i endringene var så uklare. Det kunne virke som at departementet handlet før de had-

de tenkt på det de skulle gjøre, sier Christian Hellevang. Departementet har nå utredet en ny ordning og Lånekassa ser på denne. Hellevang sitter selv i styret i Lånekassa, men kan ikke uttale seg om hva den nye bonusordningen vil inneholde. Det eneste han kan si er at man vil sikre så gode overgangsordninger som mulig.

Åpne for å diskutere

-Vi er åpne for å diskutere endringer i bonusordningene og dette er noe vi kommer tilbake til ved behandling av revidert statsbudsjett. Men vi har ikke sagt noe om at vi skal gjøre noe med hovedfagsavskrivningene, sier Siri Frost Sterri.

Ifølge en pressemelding fra Hanne Bruun, ansvarlig for studiefinansiering i Studentstyret i Tromsø, går de foreløpige signalene om endringene ut på å gradvis avvikle dagens bonusordning. Den nye ordningen vil føre til at studentene får avskrevet halvparten av det vi får avskrevet nå. I dag kan en avskrive inntil 47.000 kroner. Det nye systemet tar utgangspunkt i at vi skal få avskrevet beløp trinnvis etter 2, 3, 4 og 6 år. Bakgrunnen denne gangen er at vi skal oppmuntres til å fullføre på normert tid, heter det i pressemeldingen.

NANSENSKOLEN, Norsk Humanistisk Akademi, er et studiested for mennesker med ulike politiske, religiøse og kulturelle interesser. Skolen ønsker å bidra til en gjennomtenkning av hva som er menneskets vilkår i verden, hvilke verdier vi vil bygge våre liv på - og hvilke samfunnsformer som best kan ivareta disse verdiene.

Seminarer våren/sommeren 1995

NORSK KULTURELL IDENTITET I FORANDRING 4.-7. mai

Kurset vil fokusere på spenningen mellom det tradisjonelle og det moderne, og på spenningen mellom lokale, nasjonale og globale kulturuttrykk. Blant temaene er endring i matvaner, ferdigheter, forbruksmønstre, media og reklame. Kurset passer for alle med en pedagogisk interesse i spørsmål om kulturell identitet og hvordan kulturelle holdninger og verdier formes og formidles. Påmeldingsfrist: 18. april.

EN GAVE TIL BARNET 11.-14. mai

Om religion og livssynsundervisning i norsk skole. Om mål, innhold, organisering og metoder. Viktige tema belyses av forskere, pedagoger, foreldre, organisasjonstolk, kunstnere og politikere. Blant innleiderne er: Statsråd Gudmund Hernes, forfatter Tor Edvin Dahl, professor Robert Jackson, Maulana Muhammad Shahid Raza, høyskolelektor Sissel Østberg, instituttstyrer Erling Peltersen, rektor Inge Eidsvåg, professor Tarald Rasmussen. Påmeldingsfrist: 15. april.

SKRIVEVERKSTED 19.-21. mai

Kurset er en blanding av foredrag, skriveoppgaver og gjennomgang av skrevne tekster. Kurset ledes av forfatterne Inger Elisabeth Hansen og Torgeir Schjerven. Påmeldingsfrist: 1. mai.

SIGRID UNDET SEMINAR 24.-27. mai

Med utgangspunkt i Sigrid Undsets forfatterskap, setter vi lys på middelalderens klosterliv, helgener og sterke nonneskikkelser. Påmeldingsfrist: 1. mai.

KUNSTKURS 21.-30. juli

Kurset gir en bred innføring i tegning, maling, grafikk, installasjon, akttegning og croquis. Det veksles mellom teoriundervisning og praktisk arbeid. Søknadsfrist: 1. juni.

Program og nærmere informasjon fås ved henvendelse til:

Nansenskolen
NORSK HUMANISTISK AKADEMI

Nansenskolen,
Norsk Humanistisk Akademi
2600 Lillehammer
Tlf. 61 25 71 33

Realpolitikk og visjoner

Det andre møtet i vitenskapsteoretisk forum dette semesteret kunne by på to tungvektene som debattanter. Gudmund Hernes, realpolitiker og fagmann, og Erik W. Egeberg, professor i russisk og en av landets fremste humanister, førte en sindig og konstruktiv debatt for et fullsatt aud.max forrige fredag.

U Henning Jensen

Det var ikke høy temperatur eller munnhuggeri som preget debattantenes innlegg, men en saklighet og seriøsitet som en bør forvente av et slikt fora. Det kom heller ikke til de store konfrontasjonene, og ideologi og visjoner sto i sentrum.

Ynglingsmotstandere

Etter professor Viggo Rossværs åpning og presentasjon av debattantene, åpnet utdanningsministeren med å erklære tromsøstudentene som sine hovedmotstandere. I en humoristisk tone proklamerte han at det var med en viss machokistisk glede at han entret talerstolen forand et aud. max. fylt til randen av tromsøstudenter.

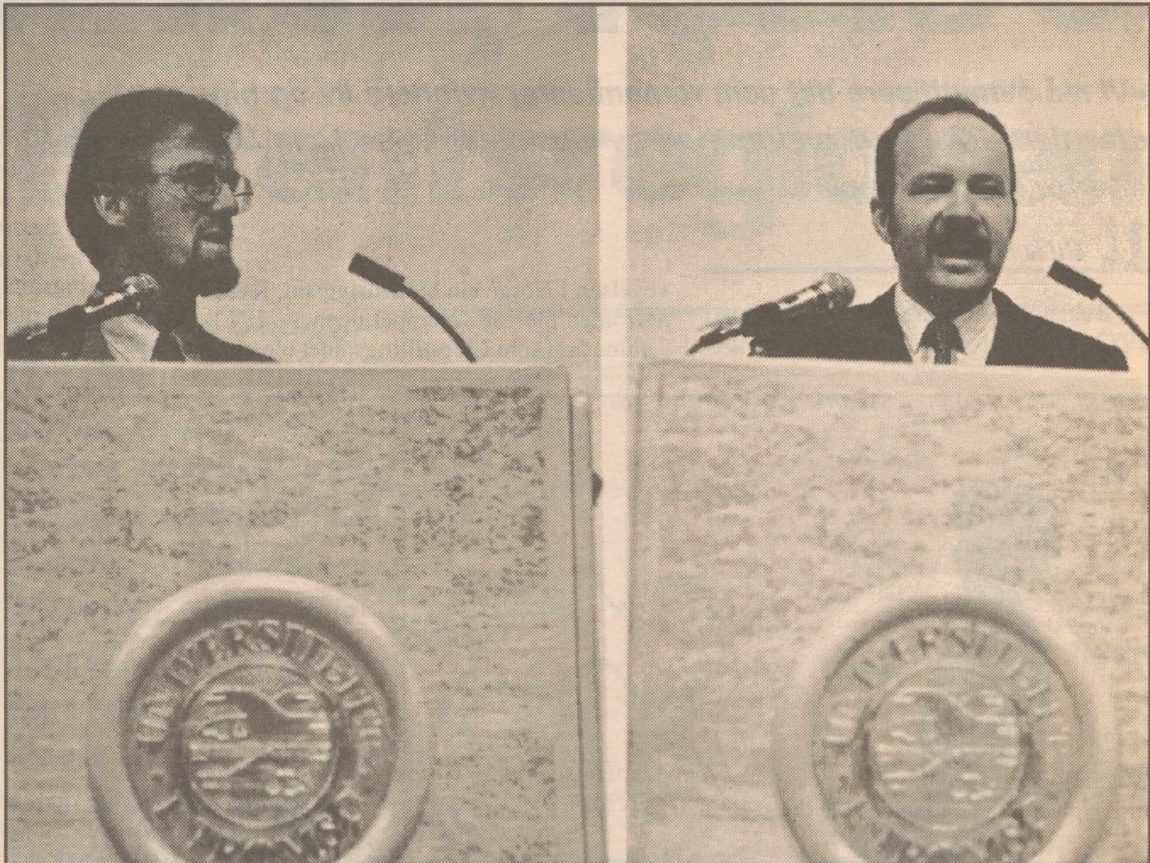
Selv om visjonene sto i sentrum denne ettermiddagen vist også Hernes at han foruten å være ideolog først og fremst er realpolitiker. Han brukte en del av

innlegget sitt til å forsvare regjeringens utdanningspolitikk.

- Når studentene hevder at dagens utdanningspolitikk fremmer kvantitet framfor kvalitet må dere tenke på at det er dere som har krevd denne utviklingen. Kvantiteten i utdanningspolitikken betyr 50 prosents økning i studenttallet i min periode som utdanningsminister, og en kritikk av dette betyr at det er 50 prosent for mange av dere i denne sal, sa Hernes.

Ett av hovedpoengene til Hernes var at universitetet skal organisere besettelse. Studiene er ingen ni til fire jobb men en besettelse, dette er forutsetningen for et oppegående og kvalitetspreget universitet i følge Hernes.

- Studentene må også huske på at de er på universitetet på kontrakt med samfunnet. Dere er en privilegert gruppe som samfunnet må stille krav til. Dere kan ikke forvente at andre svakere grupper skal finansiere dere, sa Hernes.

Det ble en konstruktiv debatt med utanningsminister Gudmund Hernes, og professor Erik W. Egeberg om universitetets ide.

Foto: Truls Brekke

Menneskesyn

Professor Erik W. Egeberg åpnet sitt innlegg med å peke på at universitetets stilling i samfunnet er truet.

- Utdannelse er ikke like viktig for samfunnet som før. For folk flest er det viktigere med en verdensmester på skøyter enn en Nobelpris vinner, sa Egeberg.

Han gjorde også et poeng av at utdanningspolitikk ikke er

en politikk i Norge i dag.

- Utdanningspolitikken har blitt et vedheng til andre politikker, som sysselsettingspolitikk og distriktpolitikk, sa Egeberg. Han mente dette er det største problemet i norsk utdanningspolitikk og er med på å true universitetenes stilling i samfunnet.

Egeberg hadde et annet syn enn Hernes på studentenes rolle i samfunnet.

- Studentene mottar mye av samfunnet, ja, men en må huske

på at samfunnet få sannsynligvis adskillig mer igjenn enn de invisterer i studentene, mente han.

Ydmyk Hernes

Det var i grunnen en ydmyk utdanningsminister som møtte universitet og studenter til debatt forrige fredag. Han inntok en forsiktig tone og forsøkte å forklare hvorfor ting blir gjort som de blir gjort i utdanningspolitikken.

- Har du noengang fått et lærerikt slips

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos

Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolene og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris
Bok og Papirhandelen i Sjøgata

OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40
Telefaxnr.: 77 68 53 01

Vil ikke gi superhaik

Flyselskapene er ikke villig til å gå tilbake på avgjørelsen sin om å ikke gi superhaik / sjansebillett til studenter over 31 år. De holder fast ved at det er såpass få som blir rammet av endringene.

U Håvard Arntsen

-Sålenge det er få som rammes, og disse har like gode andre tilbud kommer ikke vi til på endre på de nye reglene, sier produktsjef i Scandinavian Airlines System (SAS), Inge Hilde Kitterød. Hun viser til at de over 31 også har muligheten til å benytte seg av tilbud som Jackpot og Billy (Braathen SAFE).

Fleksibilitet

-Det er flott at flyselskapene har en del gode og billige tilbud, men disse er ikke fleksible og ikke godt nok tilpasset studentenes behov, mener Eirin Endresen Ytreberg i Studentstyret. Videre mener hun at handlingen til flyselskapene vil virke distriktpolitisk negativt. Ytreberg tenker da spesielt på de som har startet utdanninga si seinere enn andre og som dermed har etablert seg med familie.

-Jeg har selv vært student en gang i tida. Og vi måtte stort sett planlegge reisene våre. Jeg skjønner at man vil være fleksibel, men det er viktig at man planlegger, sier Kitterød..

Lite antall

-Problemet er at de forskjellige billige tilbudene kun er lagt ut i et visst antall. Når disse er utsolgt må en kjøpe dyrere billetter, mens en før kunne ta sjansebillett. Jeg frykter også at dette er en snikstart på å få bort alle de gode reisetilbud studentene har, fortsetter Eirin Ytreberg. En frykt som produktsjefen kan dempe.

-Jeg kan nesten forsikre at det ikke blir noen endringer nå i den nærmeste tida. Det har ikke vært diskutert å gjøre flere endringer på haik-tilbudet, sier hun.

Hun benekter at innstrammingen kom av frykt for utnyttelse av det systemet som var.

-Vi vet at det var rom for å utnytte systemet ved å ha et studiekort og si at en var student, og dermed få rabatt. Vi hadde ikke muligheten til å sjekke om folk oppfylte kriteriene om studier utover 3 måneder og lignende, forteller hun.

I Braathen SAFE var det, ifølge Studvest, et ønske om å fjerne særordningene til studentene helt og holdent. Et ønske produktsjefen i SAS sier ikke gjelder for dette flyselskapet.

Samfunnsansvar

De tre flyselskapene, SAS, Braathen og Widerøe, bestemte seg for å fjerne flyhaik for studenter over 31 år tidligere i år. De begrunnet dette med at det norske regelverket må samkjøres med det internasjonale etter EØS-avtalen.

- Tidligere hadde flyselskapene et ansvar når de gjorde endringer i tilbudet sitt. Etter fristillinga i april 1994 er det markedet som bestemmer. Jeg synes ikke det ligner på å forholde seg til markedet når man kutter tilbudet til studentene. EØS-avtalen gir visse normer og regler som en må følge, det eneste er at flyselskapene må gi de samme tilbudene til EØS-borgere som til nordmenn. Vi trenger ikke ha samme aldersgrense som det er i de andre EØS-landene, understreker Ytreberg. Hun peker også på at flyselskapene heller kutter tilbudet til studentene heller enn å kutte på de lukrative rabattene de ansatte og deres familier i flyselskapene får.

Derfor kvinnekamp!

«Vi må avmytifisere det som romantiserer kvinners liv og hindrer dem i å gjøre opprør», skrev Suzanne Giese i sin bok «Derfor kvinnekamp»

U Hilde Mjøs

Boken til Suzanne Giese kom ut i 1973. I denne perioden hadde kvinnebe-

vegelsen i Norge sin blomstringstid. Kvinnefronten ble for eksempel dannet i 1972, samme året som Likestillingsrådet ble opp-

nevnt. I 1975 hadde FN utpekt året som et internasjonalt kvinneår. Kvinner mobiliserte seg og flere enn før ønsket i større grad å endre på forholdene i samfunnet. De vil nå frem med sine holdninger, være en del av det politiske liv og ha samme utdanningsmuligheter og rettigheter som menn. Kvinner og menn gikk i tog 8. mars på 70-tallet, og kvinner og menn

gikk/går i tog på 90-tallet. -OG du har muligheten 8. mars 1995 til å vise at du er «selvstendig, uavhengig, fri, tørker tårene og knytter nevene.»

Ikke bare rødstrømper

8. mars er den internasjonale kvinnedagen der kvinner selv får muligheten til å bestemme hvilke saker som skal settes i sentrum, og hvilke saker som skal være sentrale i markeringen. Samtidig får folk muligheten til å se at kvinnebevegelsen ikke er så smal, rebelsk, og trangsynt som mange kanskje tror. Dessuten er det viktig å vise at det ikke bare er rødstrømper fra 1968 som markerer dagen, men at også unge mennesker deltar aktivt i kampen.

Internasjonalt preg og solidaritet

Det er viktig å få frem at man ved markeringen av kvinnedagen ikke bare setter norske kvinnespørsmål i sentrum, men også tar opp internasjonale problemer. På den måten får man vist dette brede engasjementet som er blant kvinneorganisasjonene, og at også solidaritet med kvinner i andre land står sterkt, slik man ser blant annet med parolen «Støtt kvinner i 3. verdenslett ulandsgjelda.»

Markering i Tromsø

Kl. 18.00 den 8. mars går kvinnetoget fra Kulturhuset i sentrum. Markeringen er åpen for alle, det viktigste er at folk finner en parole de kan identifisere seg med. Regien av selve feiringen står blant andre Fremtiden i våre hender, Kvinnefronten, SOS Rasisme, SV, RV, og Norges kristelige studentforbund for i tillegg til en rekke andre grupper og organisasjoner. Toget går fra Kulturhuset/Stortorget 18.00. Etter toget vil det bli holdt appell ved Gerd Kristiansen, hovedtillitsvalgt for Norsk Helse- og Sosialforbund, og internasjonal appell ved Rajikala Thangarajah. Kvinnemesse i Metodistkirka 19.00.

Etter toget feires kampdagen med fest for alle interesserte på Prelaten i regi av Kvinnefronten. Her vil blant annet Hanne Aga og Tove Karoline Knutsen synge.

Noen av parolene i toget

Både norske og internasjonale spørsmål har som sagt en sentral plass i kvinnetoget i Tromsø. Noen eksempler på hovedparolene for kvinnetoget i år, vil i følge 8. mars komiteen være:

-Hev kvinnelønna- spreng rammene- nei til moderasjon.

-Vi vil være vårt eget skjønnehetsideal.

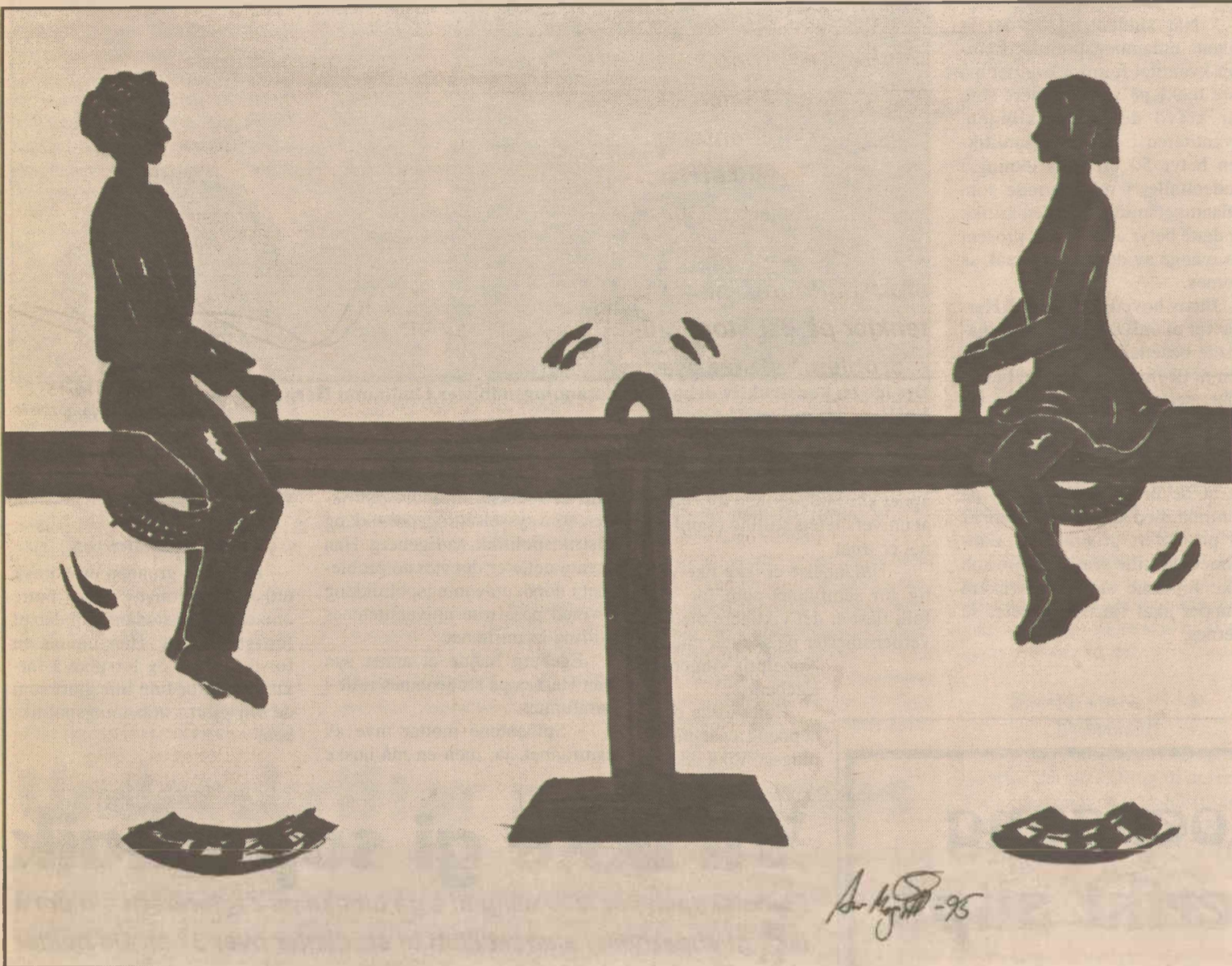
- Forsvar folkeavstemningen- Norge ut av EØS

-Støtt kvinner i den 3. verdenslett ulandsgjelda.

-Stopp angrep på trygd og velferd - Nei til behovsprøving.

Delta i markeringen

Året er 1995 - fremdeles ser kvinner og menn behovet for å gå i tog 8. mars. Fremdeles markerer hundrevis av mennesker kvinnenes internasjonale dag. Så oppfordringen vil derfor være; jenter og gutter, damer og herrer, kvinner og menn, marker 8. mars enten ved å gå i tog, delta på festen på Prelaten eller marker kvinnenes dag på en annen positiv måte.

Hvor langt er kvinnekampen kommet?

Tegning: An-Magrit Gjertsen

Øk kvinneandelen

Norsk Studentunion (NSU) går hardt ut mot universitetenes kvinneprofil i Norge. De ber Stortinget følge Sveriges eksempel og bevilge penger for å øke kvinneandelen på universitetene. I dag er 9 av 10 professorer menn, selv om vel 60% av studentene er jenter.

U Espen Sirnes Larsen

- Universitetene er en av de siste store mannsbastioner. Det er på tide at det settes inn tiltak slik at også denne mannsbastionen kan stå for fall, sier leder i NSU, Kathrine Vangen. Et tiltak som NSU ønsker å sette inn er blant annet noe tilsvarende det Sveriges utdanningsminister har gjort. Han

har foreslått å bevilge 108 millioner svenske kroner til å øke kvinneandelen blant de ansatte på universitetene. Samtidig kritiseres regjeringen for å ha fjernet et punkt fra Bernt-utvalgets innstilling i utkastet til ny lov om universitet og høyskoler. Dette punktet kunne etter NSU's mening ha hjulpet på den skjeve kjønnsbalansen blant norske vitenskapelige ansatte.

Utvikling gal vei

Lise Christensen er likestillingsrådgiver ved Universitetet i Oslo, og har sett nærmere på kvinneandelsproblematikken ved norske universitet.

Noe som illustrerer problemet er hva som har skjedd etter at universitetsansatte har fått anledning til å søke på personlig professoroppykk. Bare 6,6% av de som har benyttet seg av dette er kvinner. Når man tenker på at den kvinnelige professorandelen i dag er på 10%, kan det tyde på at vi er på vei i feil retning.

En grunn til den lave kvinneandelen på universiteter er at den gjennomsnittlige alder på faste universitetsansatte er relativt høy

på landsbasis. Ved Universitetet i Oslo er for eksempel 22% av de ansatte 60 år og eldre. Unntaket fra denne regelen er Tromsø, som har et relativt «ungt» personale.

Snart utskiftning

Satt på spissen kan man si at det positive med den høye gjennomsnittsalderen på universitetsansatte, er at de snart kan skiftes ut. Da blir det kanskje rom for en litt mer rettferdig fordeling av stillingene mellom kjønnene.

Det som likevel kan bekymre er at rekrutteringen til stillingene fortsatt er mannsdominert som følge av menns og kvinners ulike karriereløp. Det ser fortsatt ut som fødsler hemmer kvinnelige forskere mer enn mannlige.

Øremerking av stillinger.

Det såkalte Bernt-utvalget, som har lagt fram en innstilling til ny lov om universiteter og høyskoler, foreslår flere rekrutteringsfremmende tiltak for å øke kvinneandelen på universitetene. Et tiltak det er debatt om er øremerkede stillinger til kvinner.

8. mars

Den internasjonale kvinnedagen ble opprettet 8. mars 1910 for å agitere for kvinnens stemmerett. Dagen ble vedtatt på den andre Internasjonale Sosialistiske Kvinnekongress i København. I 1975 proklamerte FN dagen som internasjonal kvinnedag. Dagen feires hvert år over hele verden.

8. mars har sitt utgangspunkt i kvinnebevegelsen som startet i midten av forrige århundre. I Norge var utgivelsen av Camilla Collett's «Ammelandens Døtre» et viktig veikille for kvinnebevegelsen. I begynnelsen av dette århundre tok kvinnene kampen en oppsiktsvekkende vending da de såkalte «Suffragettes» tok voldsmetoder i bruk i sin kamp for kvinnelig stemmerett.

- Utspilt sin rolle!

Knut Hole i Det Norske Mannsforbund mener 8. mars har utspilt sin rolle.

- Det er ikke lenger behov for denne dagen. Jeg kan forstå at den hadde sin misjon tidligere, men nå er ikke kvinnene diskriminert lenger.

Hole er redd likestillingspolitikken i dag vil føre til at vi får

større forskjeller mellom mennesker. Han mener det er galt at ett kjønn skal bli prioritert framfor et annet, og ønsker en mer nøytral likestillingspolitikk.

- Det er gått for langt når det opprettes egne banker og universiteter for kvinner, sier Hole.

Bevisstgjøring om likestilling

Likestillingsansvarlig i Studentstyret Eirin Endresen Ytreberg inviterer både menn og kvinner til et seminar som skal bevisstgjøre studenter om likestilling.

Torsdag 23. og Fredag 24. mars arrangerer Kvinnepolitisk Komite et seminar både for menn og kvinner. Seminaret har som mål å bevisstgjøre studenter på likestilling, med utgangspunkt i Universitetet.

U Espen Sirnes Larsen

Likestillingsansvarlig i Studentstyret, Eirin Endresen Ytreberg, forteller at seminaret går fra 10.15 til 16.00 begge dagene og avsluttes med en debatt. Debatten tar utgangspunkt i problemstillingen; blir det likestilling av likestillingspolitikk?

Deltakerne

Deltakere på seminaret blir blant andre Ellen Juul Andersen, informasjonssjef i den Norske Legeforening, som skal snakke om hva yrkesprestisje betyr for likestillingen. Ellers kommer leder og nestleder i Norsk Studentunion, Kathrine Vangen og Kristian Hellevang, som skal snakke om pappapermisjon. Fra professorstanden kommer blant annet Lisbeth Holtedahl som skal ta for seg en filosofisk problematisering av kjønnsbegrepet og Synnøve

Innholdet

Problemstillinger som blir tatt opp er blant annet om vi trenger flere kvinner for å høyne kvalitet og kapasitet ved universitetene, menns rolle i likestillingsarbeid og kvinners stilling i pensumlitteraturen.

Kvinnepolitisk Komite er en komite opprettet av Studentstyret. Komiteen består av representanter fra Studentstyret, jentegrupper på universitetet og folk fra de forskjellige instituttene.

Søkelys på Barentsregionen

På dagsorden under internasjonalt seminar tirsdag 28. februar var temaet internasjonale miljøspørsmål med perspektiv på Barentsregionen. Bare tretti stykker hadde lagt turen innom seminaret. Skremmende sløv haldning når ein tenkjer på dei store miljøproblema vi står ovenfor i dag.

U Solveig M.L. Kavli

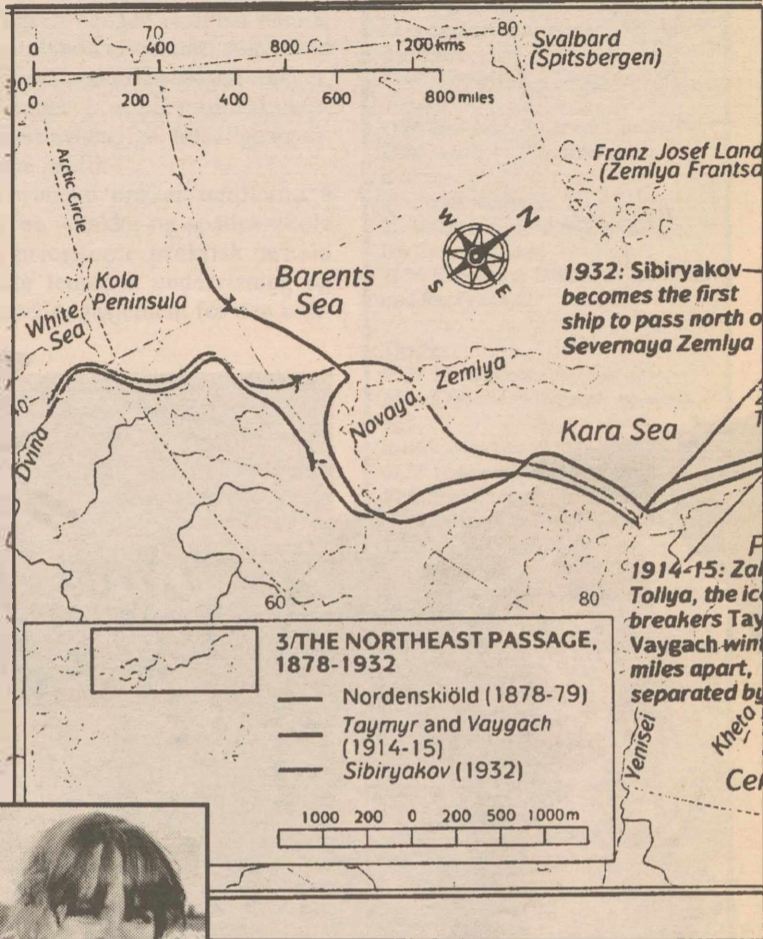
Innleiar til debatten var pensjonert leiar i Natur og Ungdom Heidi Sørensen.

- Den utviklinga vi har i dag er ei auka interesse for Barentsregionen grunna dei ekstremt ressursrike områda vi finn der i dag. Barentshavet heng saman med tidlegare Sameland (Nordkalotten og delar av Norvest-Russland). Sida kommunismen har falt, er området strategisk interessant. På russisk side finn vi det største gassområdet i verda.

Heidi Sørensen fortel vidare at det ein finn i Barentsregionen er olje, gass og mineral i tillegg til fornybare ressursar som fisk og vatn.

Europeisk Midtausten

Barentsregionen er eit politisk spaningsfelt med store tekniske vanskar. Regionen er eit uformelt maktsenter. Med dei sterke interessene ein har i dag for området, ser vi på feltet som eit problematisk område. Det er svært mange som vil ha økonomisk utbytte av denne regionen. Før var det den kalde krigen som styrte verdspolitikken, no er det kamp om kontroll av ressursar.

Heidi Sørensen, tidligare laiar i Natur og Ungdom snakka om ressursituasjonen i Barentsregionen på Internasjonalt Seminar. Foto: Nordlys

Befolkningsveksten på kloden er enorm. Vi blir nitti millioner fleire menneske kvart år. Det seier seg sjølv at vi vil få vanskar med å ta vare på så mange menneske, og det å få mat til alle saman vil vere eit aukande problem.

Vi kan ikkje halde fram med å tyne jordkloden. Kven som skal forvalte tilgangen på ressursane må diskuteras nærare. Det Heidi Sørensen helst ser, er at vi får ei auka styring av ressursane på lokalt plan. Det er desse som har oversikt over korleis ein best mulig kan styre utan å få enno større miljøproblem.

Russland har ikkje kompetanse til å ta hand om lagring av atomavfall sjølve. Det som er

nødvendig er langsiktig arbeid og økonomiske tilskot frå mellom anna EU og USA. Desse ynskjer kontroll av atomvåpen samstundes som dei fryktar sal og spreiding av illegal atomhandel til land som Israel og Iran/Irak. Norge er til dømes ikkje interessert i å lage atomavfall, og frykta for atomnedfall er framleis sterk. Vi ynskjer ikkje repetisjon av Tsjernobyl, men er ikkje flinke nok til å gje aktiv støtte.

Vidare sa den unge pensjonerte leiaren at vi må trø varsomt. Det er også viktig å eksportere demokrati. Vi må lære Russland demokrati for å få lettare styring på miljøproblema vi står ovanfor i dag.

Avviste klage

Kirke, Undervisning og Forskningsdepartementet har avvist en klage fra en student i Trondheim. Klagen gjaldt en innkludering av innbetaling til SAIH, Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond, i semesteravgifta.

Selv om KUF avviste klagen vil de se nærmere på denne innbetalingsordningen under behandlingen av Stortingsmelding 14, om studiefinansiering og studentvelferd. SAIH tar beslutningen med det de kaller en avventende optimisme. De hevder at diskusjonen om internasjonal solidaritet er politisk og ikke juridisk. Derfor bør denne type beslutninger ikke bli overprøvd av departementet, men bli avgjort av studentpolitikere.

De støtter dette med at internasjonal solidaritet er studentvelferd, selv om dette ikke kan måles i konkrete goder. Studentene er som en gruppe engasjert i andres situasjon og vil gjøre noe med urettferdighet og fattigdom. SAIH er et konkret resultat av dette. SAIH trekker også fram at de har stor aktivitet ved flere læresteder og dermed har et konkret studentvelferdstilbud. Lokallagene er åpne for alle og de arrangerer ting som internasjonale fester og studiesirkler.

HELLER BRUNE LAMAER EN

I Tiwanaku, like ved Titicaca-sjøen, på den bolivianske høysletta i Andesfjellene 4000 meter over havet, ligger det en indiansk jordbrukshøyskole. Der jobber en både med å gjennopplage og forsterke indiansk kunnskap og tradisjoner og innføre nye teknikker. Målsetning er å fremme økologisk selvforsyningsjordbruk som støtter opp om befolkningens indianske identitet og bremse innflyttingen til byene.

Jordbrukshøyskolen ble opprettet i 1987 i regi av Det Katolske Universitetet i La Paz. Dagens rektor, som var den viktigste initiativtakeren, er en aymaraindianer fra Tiwanaku, som jobber som katolsk prest.

-Hvorfor ble denne jordbrukshøyskolen opprettet i Tiwanaku, på den andinske høysletta?

-I mange år hadde jeg jobbet for å få opprettet en slik jordbrukshøyskole, som er drevet av indianere for indianske studenter for å arbeide for å forbedre levevilkårene for befolkningen i de indianske lokalsamfunnene. En slik skole må ligge på landsbygda, som gir både lettere samarbeid med den indianske befolkningen og studentene muligheter for å leve nærmere sin kultur og sitt folk. Dermed er det lettere for dem å opprettholde sin indianske identitet enn hvis

de måtte studere ved utdannelsesinstitusjoner i byen, sier han.

Perfekt plassering

-Jeg har alltid sett på Tiwanaku som en perfekt plassering for en slik jordbrukshøyskole. Stedet var et viktig religiøst, politisk og intellektuelt senter i flere århundre, lenge før indianerne oppdaget Columbus. Her har vi mulighet til å bygge videre på velprøvde indianske tradisjoner. Vi har mye å lære av våre forfedre, fortsetter padre Claudio Patty.

Stedet var et viktig religiøst, politisk og intellektuelt senter i flere århundre, lenge før indianerne oppdaget Columbus.

Støvete senter

Tiwanaku er i dag et støvete senter på den andinske høysletta med omkring 5000 innbyggere. Stedet er av stor arkeologisk interesse, men det er bare en liten del som er gravet fram. Spanjolene ranet Tiwanaku for steiner som

er brukt til bygging av bruer og kirker over hele landet. Men det mest kjente, solporten, består og benyttes hvert år til viktige religiøse seremonier for aymaraindianere.

Jordbrukshøyskolen - ingen hvit elefant

Det er ikke vanskelig å få øye på jordbrukshøyskolen, der den ligger midt på høysletta. Selv om den består av flere hvite bygninger er det ingen hvit elefant - intet mislykket digert byggeprosjekt som kostet masse bistandsmidler, men ikke er i bruk. På området finnes en rekke store drivhus, som er bygd i leire etter lokal byggeskikk og i samarbeid med lokalbefolkningen. En har lenge dyrket grønnsaker til eget bruk ved skolen og til salg utenfor skolen. Overalt er det plantet kiswaratrær. De største er nå blitt 4-5 meter. Landområdet, som jordbrukshøyskolen har fått låne fordi det var så lite fruktbart, er forvandlet til en frodig oase.

Samarbeid

Studentenes og Akademikerne Internasjonale Hjelpesfond har

samarbeidet med jordbrukshøyskolen siden 1993. Støtten går både til selve jordbrukshøyskolen ved innkjøp av laboratorium og utstyr, og stipendier og annet støtte til studentene. Samarbeidet gir også skolen økonomiske muligheter til å jobbe med drivhus og treplanting i samarbeid med de indianske lokalsamfunnene.

Alle som jobber innenfor prosjektet er aymaraindianere selv og er tidligere studenter fra Jordbrukshøyskolen. Nelson Mamani, en av teknikere i prosjektet, hvorfor er det treplanting og drivhus for dyrking av grønnsaker dere jobber med?

-Før spanjolene kom var den andinske høysletta skogkledd, men nå er det knapt et tre å se. Dette skyldes at trærne er blitt nedhogd i forbindelse med gruvedrift og at bøndene i dag holder kveg og sauer som beiter mye

hardere enn lama og alpakk. Visjonen er å gjenskape regionen mest mulig som den var. Trærne vi planter har først og fremst en viktig økologisk effekt: Røttene

-Før spanjolene kom var den andinske høysletta skogkledd, men nå er det knapt et tre å se.

binder jorda og dermed forhindrer erosjon, bladene fra trærne holder på fuktighet og beskytter mot vind, som gir mindre nattefrost og forbedrer mikroklimaet, forteller padre Claudio Patty.

Mislykkede prosjekt

I Andesfjellene har det imidlertid vært en del mislykkede treplantingsprosjekter. Nå er nesten ingen lenger opptatt av denne problemstillingen. I dette prosjektet skal en plante ut 120 000 trær årlig over en 5 års periode, med andre ord til sammen 600 000 trær. Etter at trærne er plantet vil lokalsamfunnene vokse opp 95% av dem opp.

-Hva gjør jordbrukshøyskolen annerledes enn andre, slik

N HVITE ELEFANTER

Dette er blitt et svært vellykket treplantingsprosjekt, Nelson Mamami?

-Dette handler om flere forhold. For det første valg av trær, mange har uten hell forsøkt å plante trær som ikke er fra regionen. Vi gikk tilbake i de gamle kronikene for å finne ut hvilke tresorter som vokste her når spanplene kom. Det var nesten bare kiswara. Derfor begynte vi å jobbe med kiswara, og vi er vel de i Bolivia idag som har mest erfa-

oritet i Tiwanaku. For eksempel informerer rektor om prosjektaktivitetene på de katolske messene han holder. Det er mange som hører på ham, fordi han for tiden vikarierer som biskop for de katolske kirkene i området.

Den andre delen av prosjektets utadrettede arbeid er bygging av små drivhus. Disse settes opp i samarbeid med enkeltfamilier i lokalsamfunnene. Motakerne står for selve byggingen

sett hvordan ting gjøres her, sier han.

Hindrer passivitet

I Tiwanaku praktiseres flere viktige prinsipper for bistandsarbeid. Et forhold er at alle skal jobbe og betale for seg. Begrunnelsen er at det har vært for mye veldedighet og gratis utdelinger i regionen, noe som ofte fremmer passivitet og avhengighet. Alle fond skal være fungerende rullerende fond; ikke noe bi-

men etter en stor mobilisering av den katolske kirken og lokale myndigheter ble han gjeninnsatt. Motsetningene henger sammen med at det katolske universitet, som alltid har vært borgerskapets universitet, ikke setter pris på jordbrukshøgskolens uavhengige, folkelige og indianske profil.

Tiwanaku ønsker imidlertid å være en «hakke-og-spade»-skole som prioriterer praktisk arbeid framfor teoretisk undervisning og fremmer engasjement for den indi-

ring med kiswara, svarer han og sier videre:

-Dessuten har vi lang erfaring fra slikt arbeid. I flere år har vi eksperimentert oss fram til hva slags behandling kiswaraene skal ha før de plantes ut. Kiswara tåler tørke og nattefrost veldig bra. Selv etter netter med over 15 kuldegrader, er bladene like grønne.

Like viktig er det å ha god kontakt med lokalbefolkningen. Det er de som gjør alt arbeidet med utplanting og passer på at ingen dyr beiter ned trærne. Vi jobber mye med motivering, opplæring og oppfølging av lokalbefolkningen.

God Innsikt

Det er interessant å besøke de indianske lokalsamfunnene som jobber med treplanting. Det er ingen tvil om at befolkningen har god innsikt i hvorfor og hvordan en bør plante ut trær i Andesfjellene. Skolering av lokalbefolkningen har høy pri-

under veiledning av jordbrukshøgskolen.

Målsetting

-Hva er målsettingen med disse drivhusene, Nelson Mamami?

-Den viktigste målsettingen er å forbedre kostholdet for lokalbefolkningen som er lite næringsrik. Drivhusene, som beskytter mot kulde, vind og tørke, gir mulighetene til å dyrke grønnsaker og frukt som ellers ikke er mulig. Igjen er det viktig å jobbe med motivering, opplæring og oppfølging av befolkningen. Erfaringene foreløpig er svært

positive. I gjennomsnitt dyrkes det fram 5 kg. salat per. 1 m² i alt 5 ganger i året. Det har heller ikke vært noe problem å få befolkningen til å endre kostholdet. De har jo stadig vært på besøk på jordbrukshøgskolen og

standsmidler skal forsvinne gjennom «tapte fond». Det planlegges også hvordan prosjektene skal fortsette etter at de utenlandske midlene er opphørt.

Dyrt?

Drivhusene som bygges i Tiwanaku koster ca. 700 kr. å sette opp per. stykk. Dette skal motakerne etter planen tilbakebetale innen ett eller to år.

-Er ikke dette for dyrt? Hvilke muligheter har lokalbefolkningen for å tilbakebetale dette beløpet?

-Jordbruket er svært marginalt her oppe i 4000 meters høyde. Ingen har penger, men det betyr ikke at folk ikke kan betale. Alle har kapital i form av dyr. Når det er noe de vil skaffe seg, så selger de en sau. Det vil være 80 - 90% som har tilbakebetalt sin gjeld etter ett år, forklarer Nelson Mamami.

Konflikt

Virksomheten i Tiwanaku går bra, men jordbrukshøgskolen har gående en konflikt med det katolske universitetet. Nylig ble rektor Claudio Patty oppsagt,

anske befolkningen. Erfaringen tilsier at det er en svært god måte å arbeide på.

Av: Trond Berget

Artikkelforfatteren jobber i Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond (SAIH)

Virus, Virus, Virus, Virus

Sjekk disketten

Utopia har hatt et aldri så lite virus. Har du vært innom oss? Sjekk disketten i alle tilfelle. (red)

STUDENT RADIOEN

FMI 105.6

Mandag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med reportasjer, gjester og musikk. Morrakvitter er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Tromsøtoppen. De mest solgte platene i Tromsø.
11.00 Cafe radio. Reprise fra fredag.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.00 Oppvarming til radiobingo. Ivar Sures halvtime.
21.30 Radiobingo. Bokbingo i samarbeid med Ramfjord ULL.

Tirsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med gjester, reportasjer og musikk. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Dagens gjest. I møte med Dagfinn Magnus.
11.00 Ukas nye plater. Gjennomgang av siste ukas plateutgivelser.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.30 Studentradioen.
22.00 Jazzforum. Presentert av Tom Jensen og Yngvar Løchen. Gjest er Eivind Vorland.
23.00 Elvisradioen. Med Rolf Eystein Johnsen og Hans Petter Melsbøe.

Onsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med reportasjer, musikk og gjester. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Musikkimen. Variert musikk.
11.00 Musikkmaksimum. Reprise fra Søndag.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.

Torsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell Byradio med musikk, gjester og reportasjer. Morravert er ingen ringere enn Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Ukas nye plater.
11.00 Elvisradioen. Med Hans Petter Melsbøe og Rolf Eystein Johnsen.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.30 Studentradioen. Nattsending.

Freitag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med musikk, gjester og reportasjer. Morrakvitter er faktisk ingen ringere enn Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fortsatt fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Ka skjer i helga?
10.30 På kino. Filmklubben presenterer helgas filmer.
11.05 Cafe Radio. Direkte fra Palotten. Finn Arve Sørebye og O.E. Larsen.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
18.00 Tropical Extravaganza. V/ Bob Benoni.
19.00 Beatservice. Rytmisk og syntetisk.
21.30 Looney tunes. Techno.

STUDENT RADIOEN
FMI 105.6

Ja, til egen samskipnad

Høyskolestudentene avgjorde torsdag at de ville satse på en egen velferdsorganisasjon. Det er valgresultatet ved lærerskolen og helsefagskolen som har bidro tyngst til dette utfallet. Leder i studentstyret ved Høyskolen i Tromsø Fred Emil Nilssen, er skuffet over valgresultatet, men vil likevel jobbe aktivt for en egen høyskolesamskipnad.

U Henning Jensen

Studentstyret på Høyskolen i Tromsø (HiTø) har sagt at valgresultatet er bindende for deres behandling av velferdsspørsmålet. Nå begynner arbeidet med å overbevise Kirke- Utdannings- og Forskningsdepartementet (KUF) og Stortinget om at HiTø-studentene virkelig trenger en egen samskipnad.

Overbevise KUF

Studentene har sagt sin mening og Stortinget har sagt at studentenes mening veier tungt. Samtidig er det en kjensgjerning at KUF har siste ordet i denne saken, og ingenting tyder på at departementet kommer til å skifte mening i denne saken. Departementet har tidligere sagt at det ikke er aktuelt å opprette flere studentsamskipnader i Norge.

I praksis kan dette bety at høyskolestudentene tvinges inn i et samarbeid med Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) i mot sin vilje.

- Vi begynner nå arbeide med å overbevise departementet om at en egen samskipnad er best for høyskolestudentene i Tromsø.

Dette kan la seg gjøre nå da vi har dokumentert studentenes mening i denne saken, sier Nilssen. Men han er ikke overbevist om at dette er nok for å overbevise KUF.

- Det hadde vært gunstigere om vi kunne startet forhandlingene om et SiTø medlemskap med en gang, sier han og legger ikke skjul på at han er skuffet over valgresultatet.

Ikke samlet

Det er ikke en samlet høyskole som står bak denne avgjørelsen. Resultatene fra lærerskolen og helsefagskolen var avgjørende for resultatet mens det på de andre to skolene var flertall for et SiTø-medlemskap.

Oppslutningen om valget var i overkant av 25 prosent, men Nilssen vil ikke gå med på at det er spesielt lavt. Han forklarer den lave oppslutningen med at mange studenter er ute i praksis blant annet på helsefagskolen og presiserer at oppslutningen på for eksempel ingeniørskolen var mye høyere enn gjennomsnittet skulle tilsi.

Da det endelige resultatet forelå etter deadline kan Utopia ikke presentere de eksakte tallene for avstemningen.

Oppslutningen om HiTø's valg av velferdsorganisasjon var rundt 25 prosent og helsefagskolen var av de der oppslutningen var lavest.

Foto: Geir Kastmo

- Viktig å stemme

Sykepleierstudent Sven Harald Albrigtsen mener det er viktig å gi sin stemme i valget av velferdsorganisasjon ved Høyskolen i Tromsø (HiTø). Torsdag formiddag gav han sin stemme på Helsefagskolen, og la ikke skjul på at han synes Høyskolen burde bli tilknyttet Studentsamskipnaden i Tromsø. (SiTø).

U Henning Jensen

De så ganske ensomme ut de to som var valgvakter på Helsefagskolen torsdag. Ikke mange var innom for å stemme og de kunne heller ikke fortelle om det helt store engasjementet blant sine medstudenter.

SiTø gir tyngde

- En felles studentsamskipnad med universitetsstudentene vil gi

oss større tyngde og et bedre pressmiddel ovenfor myndighetene og det private næringsliv, sa sykepleierstudent Sven Harald Albrigtsen, etter at han hadde lagt stemmeseddelen i valgurnen. Han la ikke skjul på at han mener at SiTø har en organisasjon som høyskolene kan dra stor nytte av.

- Det er klart at det er en ulempe at høyskolestudentene vil være i mindretall innenfor SiTø, men jeg tror vi kan skaffe oss innflytelse og at vi har mest å

tjene på et SiTø-medlemskap, Albrigtsen.

Bra informasjon

Det har vært stor allmøtevirksomhet i forkant av valget ved alle fagene på HiTø. Likevel var enkelte usikre på hva det betydde seg om.

- Informasjonen om valget har vært bra hvis en oppsøkte de ulike men distribusjonen av informasjon kunne nok vært bedre, Albrigtsen.

Skeptisk til 2000 flere SiTø medlemmer

Studentstyreleder ved Universitetet i Tromsø (UiTø), Andreas Bakke, sier det kan bli en vanskelig situasjon hvis høyskolestudentene skal tilknyttes Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø).

- Vi regner med at denne situasjonen kommer uansett hva høyskolestudentene sier i valget. Vi

må derfor forberede oss på at SiTø får 2.000 flere medlemmer, sier Bakke.

I følge SiTø vil universitetsstudentene på kort sikt merke det på velferdstilbudet sitt hvis Høyskolen i Tromsø (HiTø) blir tilknyttet SiTø.

- De største problemene vil komme i forbindelse med fordeling av boliger og barnehageplasser. Det må også opprettes et felles valgorgan mellom UiTø og HiTø og dette kan bli vanskelig fordi høyskolestudentene er i så stort mindretall, sier Bakken.

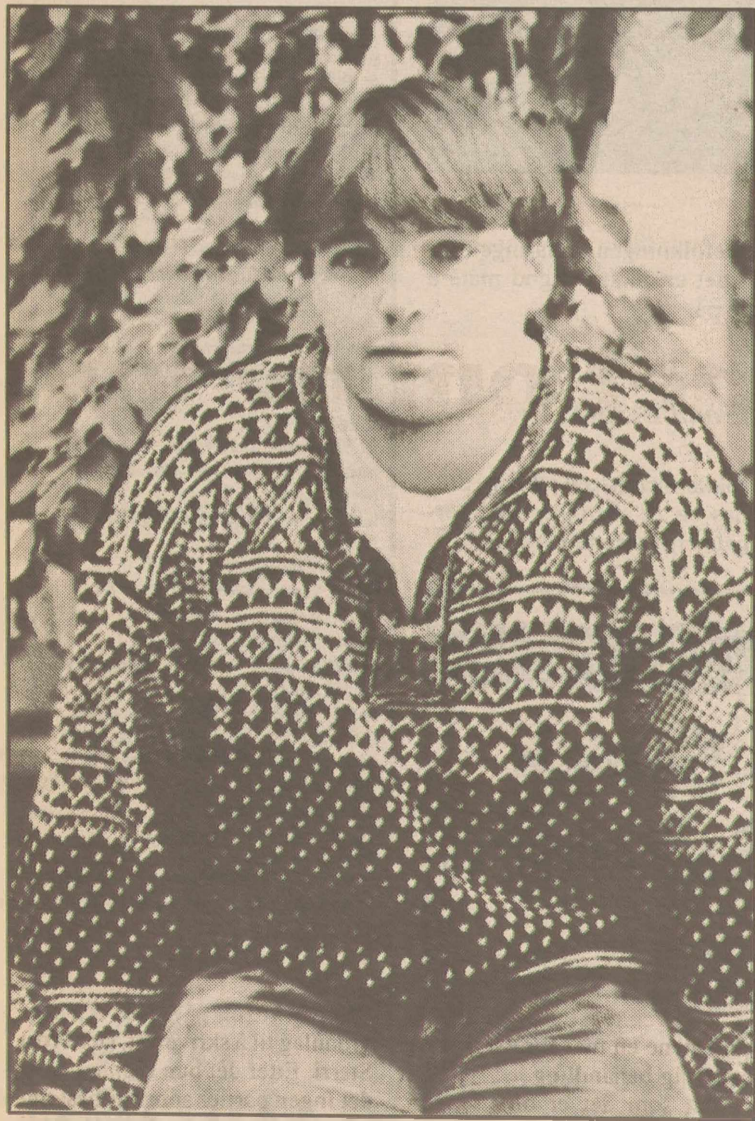
Han peker også på at det er en forskjell i studiensituasjonen til de to studentgruppene. Høyskolestu-

dentene har en kortere og mer konkret utdanning enn universitetsstudentene og dette kan skape praktiske problemer.

- Dette betyr ikke at jeg ikke ønsker høyskolestudentene velkommen men peker på en praktiske problemer vi vil møte, sier Bakken.

Studentstyret på Universitetet i Tromsø forventer nå resultatet av avstemningen på Høyskolen før de stemmer seg for hvordan de skal jobbe videre med saken.

Resultatet fra Høyskolen er ikke kjent da Utopia snakket med Andreas Bakke.

Sykepleierstudent Sven Harald Albrigtsen mener det er viktig å gi sin stemme ved valget på høyskolen, og har stor tiltro til studentdemokratiet.

Foto: Geir Kastmo

Ikke en kampsak

- Dette er ikke noen kampsak for oss. Prinsipielt er det betenkelig, kommenterer studentstyreleder Andreas Bakke de lukkede universitetsstyremøtene.

U Håvard Arntsen

Universitetsstyremøtene er lukket for offentligheten. I dette organet behandles blant annet hvorvidt instituttene skal være adgangsbegrensede eller ei, endringer i eksamensreglementet og reviderte studieplaner blir godkjent her. Alle beslutninger som blir fattet i dette lukkede organet rammer studentene med umiddelbar virkning. Studentene har to representanter av ni i dette rådet. Representantene er valgt på Allinget i kraft av sine personlige egenskaper. Rådet jobber som et politisk og kollegialt organ, og man har tidligere fryktet at presse og publikum tilstede på møtet vil legge bindinger på representantene og legge demper på debatten.

Tatt opp

Studentrepresentantene tok opp spørsmålet om lukking og offentlighet på forrige Universitetsstyremøte. De ønsket en redegjøring om hvorfor praksisen er slik. Universitetsdirektør Harald Øvervaag kunne opplyse at denne problematikken er et tema i behandlingen av den nye loven om høyere utdanning. Og at man dermed skal avvente denne behandlingen før Universitetet i Tromsø tar noen avgjørelse om de skal åpne møter.

Ingen kampsak

For studentstyreleder i Tromsø er ikke kampen om å ha åpne møter i det høyeste organet på Universitetet noen kampsak. Han regner med at dette organet foretrekker dette for at de skal kunne komme fram til konstruktive løsninger.

- Det er prinsipielt betenkelig og beklagelig at dette organet er stengt. Vi har ikke tenkt noe på hva vi kan gjøre med det, sier studentstyreleder Andreas Bakke.

Ikke tenkt på

- Denne problemstillinga har vi ikke tenkt på i det hele tatt, sier Gunhild Rui i NSU. Under behandlingen av den nye loven om høyere utdanning har ikke lukkede møter i universitetssystemet vært noen problemstilling i det hele tatt.

- Åpenhet er et viktig prinsipp. Vi burde ha tenkt på denne problemstillinga, legger hun til ettertenksomt.

Paragraf for paragraf

- Vi kommer til å drøfte loven fra paragraf til paragraf, både i partiet og i komitearbeidet, sier Siri Frost Sterri. Men hun kan ikke forsikre at noen kommer til å sørge for at det i den nye loven blir kagt opp til at møter i universitetssystemet skal være offentlige for presse og andre interesserte.

Mindre reisemidler

Hovedfagsstudenter på ISV får mindre midler å rutte med når de skal ut på seminarer og kongresser i forbindelse med hovedfaget sitt. De vil faktisk ikke få noen ting. Tidligere har instituttet hatt mulighet til å dele ut slike midler. Men nå er det ikke rom for det i budsjettet og reglene for utdeling av hovedfagsreisemidler er blitt strammet inn.

I de nye retningslinjene heter det også at støtte ikke deles ut til de som går utover normert studietid, med mindre annet er avtalet.

Studentvelferdspris

Hvis du i foregående år har merket deg og gjort en innsats for å bedre studentenes faglige, sosiale og kulturelle vilkår har du nå muligheten til å motta en pris på 35.000 kroner. Kristian Ottosen-prisen, som studentsamfunnet i Oslo opprettet i 1991, engjer nemlig noen til å vinne denne prisen. Den skal gå til per-

soner eller grupper som har gjort en innsats som kan egne seg som eksempel for andre miljøer eller institusjoner. Alle kan være med i nominasjonsprosessen, så skriv et navn og send til samskipnaden i Oslo. Av de tidligere vinnerene kan vi trekke fram vår egen rektor Ole Danbolt Mjøs, kanskje neste blir deg...

Målform

Eksamenstida nærmer seg og Norsk språkråd minner om at det er slått fast at i eksamensoppgaver gitt på norsk skal hver kandidat få oppgaveteksten på bokmål eller nynorsk etter ønske. Dette gjelder for

slutteksamener og for deleksamener som teller i en større eksamen. Ved oppmelding til eksamen kan lærestedet be om bindende valg av målform.

Universitetsstyremøtene er lukket for offentligheten. For studentstyreleder er åpning av dette organet ikke noen kampsak.

Foto: An-Magritt Gjertsen

Usikkerhet om ny lov

Den nye loven om høyere utdanning er under behandling i Stortinget. Utdanningskomiteen har saken i hendene akkurat nå, og det er usikkert hvordan loven vil se ut når behandlingen er ferdig.

U Håvard Arntsen

- Foreløpig er det ingen konklusjoner. Vi vurderer fremdeles innspill fra alle parter, sier Siri Frost Sterri i Høyre.

De fleste partiene skal denne uken ha møter for å finne ut av sine ståsteder og standpunkter. I midten av mars skal innstillinga fra komiteen legges fram.

Norsk Studentunion har hatt flere innspill i behandlinga av den nye loven. De har deltatt i utvalg som har jobbet med forberedelsene til denne loven og skrevet høringsuttalelser.

- Det er vanskelig å si hva vi har fått gjennomslag for. Vi har fått flere signaler fra de forskjellige politiske partiene, sier Gunhild Rui i NSU-sentralt. Hun legger til at NSU synes det er et felles behov for at all høyere utdanning, spesielt etter at organiseringa av Norgesnett av høgre utdanningsinstitusjoner er satt i gang. NSU håper dette vil sikre studentene en mer forutsigbar og rettferdig behandling.

Det som det er blitt reagert hardest på er et forslag om at Universitetsstyret skal ha myndighet til å bortvise studenter på grunn av oppførsel og vandel. Det

skal også være åpnes for at Universitetsstyret skal kunne nekte studenter med påtale hengende over seg å studere.

- Her blandes det vi oppfatter som to lovverk inn i hverandre. Påtale og tiltale tar straffeloven seg av. En lov om høyere utdanning har ikke noe med dette å gjøre, fortsetter Gunhild Rui.

Universitetsavisa Universitas skrev for kort tid siden at det så ut til at det var flertall for å få denne paragrafen inn i den nye loven.

- Jeg tviler på at de har noe grunnlag til å skrive det, sier Frost Sterri. Etter det hun kjenner til er det ingen partier som har bestemt seg endelig i den saken. Hun vil ikke komme med noen spekulasjoner om hvordan loven endelig vil se ut.

Bryggas skjebne uklar

-Vi er primært ute etter å leie ut Brygga, sier Svein Chramer i Bangsund Trelasthandel, som eier Brygga. Tilstandsrapporten til det som kan bli det nye studenthuset er enda ikke ferdig, derfor kan ikke Tromsø kommune og Bangsund Trelasthandel avklare Bryggas skjebne inntil videre.

Tilstandsrapporten som skal beskrive hvilken tilstand og hvilke verdier som ligger i Brygga, som studentene håper skal bli det nye studenthus, er enda ikke klar.

-Vi er ikke i første rekke ute etter å selge Brygga. Først må vi avklare med kommunen deres situasjon og finne en løsning som er til det beste både for oss og kommunen, sier Chramer videre. Man kan understreke at sålenge tilstandsrapporten ikke er ferdig kan ikke forhandlingene med kommunen settes igang. En annen ting er at salg ikke er diskutert i Bangsunds styre.

-Vi har sett debatten som har versert i media. Men vi har ikke fått noen henvendelser om kjøp av huset, fortsetter Chramer. Han minner også om at de ikke er forpliktet til å rette seg etter det vedtaket som Tromsø kommunestyre vedtok. Her tok de en prinsipiell avgjørelse om at Bryg-

ga burde brukes til studenthus.

-Vi vil vurdere en henvendelse fra studentene om en leieavtale, eventuelt kjøp, på samme måte som andre seriøse henvendelser, fortsetter han, og forsikrer at han ikke har fått noen henvendelser hverken om leie eller kjøp enda. Chramer legger til at det ikke er bare pris som teller ved utleie.

-Seriøsitet og langvarig avtale er vel så viktig. Vi er ikke interessert i å stå der med tomt hus igjen etter et år eller to, sier han.

Tromsø kommune og Bangsund håper at tilstandsrapporten, som sier en god del om verdien på bygget, snart er ferdig. Meningen var at denne rapporten skulle vært ferdig rundt den 20 februar, så skulle den være ferdig onsdag 1. mars, og nå regner man med at den er ferdig til et møte partene har berammet til 10. mars. På dette møtet skal det forhandles om hvordan kommunen

kan komme seg ut av den langtidskontrakten om huset de har med Bangsund.

Kommunen har en avtale om langtidsleie av Brygga. Denne går ut sommeren 1997. De har også opsjon på kjøp av bygget. For kommunen betyr Brygga årlige utgifter på omlag en halv million kroner. I tillegg har de investert omlag 7 millioner kroner i Brygga, samt at de er pålagt av retten å utbedre kaianlegget utenfor Brygga. Hvor mye det vil koste kommunen å komme ut av avtalen er usikkert.

-Bangsund Trelasthandel er ikke interessert i at bygget skal stå tomt. Før vi avgjør om vi skal selge Brygga må vi først

Når Brygga kan bli et studenthus er svært usikkert.

Foto: An-Magritt Gjertsen

avklare hvilke framtidsplaner vi har, sier Svein Chramer og nevner at det ikke avklart hvordan trafikale og parkeringsproblemer vil bli løst framover.

Faglig sperre ved opptak - faglig eller sosialt begrunnet?

Hva skjer når et institutt eller fakultet går inn for å gi garanti om plass til alle som søker hovedfag med laudable karakterer? Dette er en klassisk problemstilling for studenttillitsvalgte som ønsker at Universitetene aller helst skulle vært åpne. Når det beregnes opptakskapasitet og adgangregulering er et faktum, vil de tillitsvalgte forsøke å få så mange som mulig innenfor. Da velger de kolera i stedet for pest - laudgaranti i stedet for regulering på antall. Hvilke konsekvenser får dette, rent bortsett fra at det er en mulighet for at flere studenter enn ellers vil slippe inn? Hvilken begrunnelse gis for å gi en slik garanti, når utgangspunktet er at det er antallet studenter som er interessant for adgangreguleringen?

Denne taktikken har vi sett før, og da av utdanningsministeren. Han har i et par statsbudsjetter og et lovforslag fått studentene til å gå rett på limpinnen. Studentene skriker seg hese om likheten som trues nok en gang, og forslagene trekkes i Stortingsbehandlingen. Tiltakene som Kirkeministerens først og fremst ville ha gjennomført får ikke et dugg oppmerksomhet, og går glatt igjennom Stortingets korporative lobby - skolerne behandling. Dette fenomenet må ikke få lov til å gjøre seg gjeldende med faglig begrunnede sperrer, eller laudgaranti ved opptak til høyere utdanning. Studentene er lykkelige over at det er mulig å få flere studenter inn - i tro om at dette vil fremskaffe lik rett til utdanning, mens de vitenskapelig ansatte får gjennomslag for sin skjønnsvurderte klokkeetro på at faglig sperre siler bort "røkla" - faglig sett.

Universitetsloven er klar på dette punktet; adgangregulering kan man søke om når ka-

pasitet eller ressurser tilsier det. Departementet har "vist storsinn" og tillatt en del tilfeller av faglig sperre, men kommer ikke unna kravet om regulering på antall. En faglig sperre har blitt vurdert som en grense som beskriver hvor "skikket" eller "egnet" en student er for videre studier. Årsaken til at faglig sperre er FY! er naturligvis fordi det har vært ønskelig å utnytte den kapasiteten som eksisterer på universitetene. Alle som har generell studiekompetanse har et faglig grunnlag og kan dermed nyttiggjøre seg en studieplass. Det er dessuten tvil om hvorvidt en karakter skiller søkerene med hensyn til egnethet eller relevant grunnlag for videre studier. Karakteren er en bedømmelse av de prestasjoner som er gjort i en eksamenssammenheng på et tidligere stadium, og sier forsåvidt ikke mere enn akkurat det.

Er det et poeng at de utdanningssøkende og kandidatene får høye karakterer? Jeg antar at mange studenter og vitenskapelig ansatte vil mene dette, og dermed gå god for en faglig sperre. Det er imidlertid flere forhold som spiller inn. En vesentlig del av det som tilegnes av kunnskaper, ferdigheter og vitenskapelige holdninger er områder som ikke prøves til eksamen. En del kurs og undervisningsopplegg er kompetansedannende, men ikke prøvet gjennom eksaminasjon. Det er dertil slik at eksaminasjoner i høy grad er prøving av tilegnelse av kjent viten, perspektiver og sammenhenger. Forskningspotensialet testes i mange tilfeller rent tilfeldig ved eksaminasjon på lavere grad. (ofte høyere grad også) Det er også interessant å merke seg hvilke kriterier som skal ligge til grunn for at en klage på eksamensresultatet etterkommes. Dersom det er påtakelig misforhold mellom prestasjonene og karakteren, vil klagen kunne etterkommes. Dette betyr i praksis at

et avvik på 3 tideler vanskelig kan påvises. Dette betyr altså at eksamenene har en relativt dårlig treffsikkerhet i tillegg til at det eksisterer deler av kompetansen (kunnskapene, ferdighetene og holdningene) som aldri prøves til eksamen. Det er derfor nærliggende å sammenligne en eksamen med situasjonen der en skihopper får bedømt ett hopp av ett tusen hopp. Bedømmelsen sier ingenting annet enn den ene prestasjonen målt i meter og skjønnsmessig vurdering av stil. Hopperens potensiale eller tekniske ferdigheter i overrennet har ingenting med bedømmelsen å gjøre. Ei heller sies det noe om hopperens fremgang over tid, stabilitet eller forståelse av de aerodynamiske lovmessigheter som utnyttes i svevet. Disse forholdene ved evalueringsformen er ikke vanskelig å påvise, problemet ligger snarere i mulighetene for å bedre grunnlaget for vurderingen som ligger til grunn for opptaket - eller om det er ønskelig å gjøre noe med dette.

Summen av dette er at en faglig sperre utelukkende har funksjon som en noe "sikrere" situasjon for studentene i forkant av et opptak, i den grad det er et poeng å skape forutsigbarhet i systemet. Allikevel vil det være stor grad av usikkerhet knyttet til studiepllassen. De eneste rettighetene studenten kan kreve av en slik plass, er de økonomiske og sosiale rettighetene knyttet til studielån og Studentsamskipnad. Hovedfagsstudenter på enkelte fag har i den siste tiden opplevd å ikke få tildelt veileder, og det på grunn av at ressursene ikke har tatt høyde for antallet studenter som tas opp og det studieopplegg de får plass til å delta i. Med en faglig sperre vil man heller ikke kunne tilpasse ressursituasjonen til det antall studenter som skal ha et faglig tilbud. Antallet vil være like usikkert med en faglig sperre. Garantien er dermed en

plass, men dét er også dét.

De umiddelbare ankepunktene mot faglig sperre er derfor opptakspolitiske, basert på en forståelse av hva eksamenskarakterer egentlig forteller.

Med de studieplaner de fleste fag har i dag er det svært vanskelig å hevde at det er et absolutt antall studenter som kan motta et forsvarlig undervisningstilbud i henhold til planen. Er det slik at fagene er avhengig av studenter med "et vellykket skihopp" bak seg? Som grunnlag for å sette faglige sperrer? Er det også slik at regulering bare er av interesse i forhold til de ressurser som fagene har? Burde det ikke være slik at fagene ser på studieprogrammene sine? At fagenes "varslingssystem" for når kapasiteten er sprengt egentlig burde være: vi får ikke gjennomført studieprogrammene våre på en forsvarlig måte - derfor må vi justere programmet eller bare ta inn så mange studenter som opplegget kan klare?

Jeg er ganske viss på at det fagdidaktiske utgangspunktet for studieplanene ikke holder mål til å kunne hevde at faglige sperrer egentlig er faglig fundert. Dersom en faglig sperre skulle hevde å være faglig fundert ville jeg tro at det fagdidaktiske arbeidet som er lagt i studieprogrammene, sensorveiledningene, lærekreftene og så videre ville vært langt mere synlig. Kan det i det hele tatt med utgangspunkt i studieplanarbeidet hevdes at det ligger faglig enighet om det fagdidaktiske utgangspunktet for studieprogrammene og eksamensform og innhold? Svaret er antydnet!

Vi som studenter må bli flinkere til å kreve et godt studietilbud. I dag varierer bevisstheten og innsatsen for å gi et gjennomtenkt studietilbud på fagene. Vi burde kreve å bli tatt på alvor når vi velger å ta en høyere eller la-

vere grad. En "allmenutdannelse" på lavere grad er også en utdanning. Den koster like mye for hver enkelt student i lånte kroner og tid og krever innsats fra institusjonen. Det å ta oss på alvor er å utnytte den undervisningskapasiteten som eksisterer for å gi studenten erfaringer og gi studenten mulighet til å lære av erfaringer gjort av vitenskapsmenn og kvinner.

Dette krever planlegging utover det som fremkommer som argumentasjon for regulering. Når attpåtil argumenter om regulering på bakgrunn av faglige prestasjoner på et tidligere nivå blandes inn, fjerner vi oss fra det jeg mener er kjernen: de studier som tilbyr studentene må tas på alvor, og all argumentasjon i forhold til regulering må stå i forhold til det studietilbud institusjonen til enhver tid tilbyr og den ressursituasjon som kreves for gi dette tilbudet. Dersom jeg skulle være ansvarlig for godkjenning eller velsigning av forespørsel om faglig sperre ville jeg måtte kunne forsikre meg om at denne sperren tjente sin hensikt, hva nå den måtte være. Grensen måtte da kunne med stor grad av sikkerhet kunne påvise de forhold som fagdidaktisk begrunnet at kandidaten var på den ene eller andre siden av denne grensen (denne normen kan beskrives kvalitativt også for de som ikke kvante - skrekke)

Vi risikerer en åpning i de nye Universitetsloven for å sette faglige sperrer, men det betyr ikke at det er lurt!! (vårt korporative lobby-styrte parlamentariske sosiale demokratiske organiserte system)

Remember det!!!!

Kronikk av: Gisle Johnsen

HVOR ER DERE ?

Håvard Heggelund (IBG) og Marte Holmeboe (MH) må ta kontakt med Vibeke.

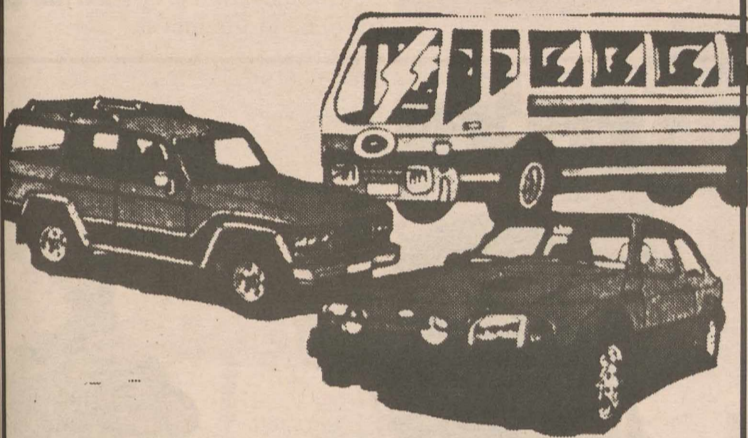
Stikk innom Utopia, eller ring 77644283.

Savnør dere!

v/ Lærfabrikken i Stakkevollvegen

Bilbørsen A.S

Ring 77 66 66 11

Utleie av personbil - varebil og minibuss
- til byens beste priser !

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i.

Konsulentene har taushetsplikt. **TA GJERNE KONTAKT, JO FØR JO HELLER.**

Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (på yttersiden av bygget). Ta kontakt for avtale. Treffetid kl. 10 - 14 hver dag. Klokken 13 - 14 har kontoret "åpen konsultasjon" uten foregående timebestilling.

Telefon:	Ekspedisjon, Jill-I. Larsen	77 64 53 23
	Konsulent / avd. leder, Kaare Olsen	77 64 45 94
	Konsulent / psykolog, Dorrit Rosenkrantz	77 64 45 95
	Konsulent for utenlandske studenter.	
	Bente sundsvold	77 64 45 96

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fås hos Studentsamskipnaden og Sosialtjenesten.

Psykolog: Henvend deg til Sosialtjenesten vedrørende informasjon om Muligheter for psykologisk behandling.

VANNSENG TIL SLITEN STUDENT

Jeg selger en rimelig vannseng. Sengen er trehvit, 150 cm bred, 210 cm lang og selges med allt nødvendig utstyr. Ring 77610048, spør etter Henning.

Har du hatt en strevsom semesterstart?

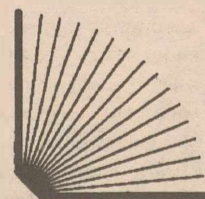
OVERFYLTE LESESALER OG AUDITORIER, TRANGT OM Plassen, KRANGEL MED HERNES, KRANGEL MED BANKEN, KØ I KANTINA, KØ PÅ BUSSEN, INGEN BUSS, INGEN HYBEL, OG PÅ TOPPEN AV ALLT FÅR DU IKKE BØKENE DINE.

Ja, det har stadig vekk blitt tomt i hyllene hos oss. Framtida er ofte uforsigelig: i blant bommer vi fullstendig når prognoser for studenttall og bokkjøp slår feil.

**FOR DE FLESTE PENSUMLISTENE HAR VI OVERKJØPT:
FOR 20 PROSENT AV DEM FIKK VI FOR LITE**

Derfor har du måttet vente. Vi jobber på spreng, og lover å skaffe deg det som KAN skaffes.

**Takk for din forståelse
og tolmødighet.**

AKADEMISK KVARTER

B O K H V N D E I
Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf: 77 64 49 20

Solfylte tun og her

Mortensnes Studentboliger. En tilsynelatende idyllisk studentlandsby hvor boligene oser av OL og norske tradisjoner i bygderødt og okergult. Lykkelige, frittgående barn leker i brøyteskavlene uanfektet av brøl fra fly som letter og lander. Studenter som leser, studenter som har bollefest, studenter som står i vaskerikø....

Fastelavenssøndag på Mortensnes. Et mylder av høylytte, bolleforspiste unger irriterer «vanlige» barnløse studenter som har vært ute på byen natta før og bilierne som vil ha bilen nærmest mulig boligen, helst ved trappa. Ungene leker i gater og stier som sammen med bolleluften smyger seg mellom trehus som heter tall som 56 og 14. Nummersystemet synes umulig å forstå. Et gjerde går rett gjennom området. Virker totalt malplassert. Irriterer.

Her finnes ingen lekestativer. De kommer først til våren når snøen forsvinner. Da skal det bli lekeapparater på begge tunene og kanskje noen planter som kan pryde utsikten fra stuevinduene. Siden området er så tettbygd ville kanskje kompostbinger være en ide. Noe å jobbe med for leieboerutvalget?

Sporene etter anleggsarbeidet er nesten skjult under snøen. Gjørmevåren er langt unna. Mortensnes er pent i februar. Uberørt, hvit natur og direkteskipor til lysløypa. Idyllisk, vinteridyllisk, prospektortidyll.

Stedet er i dag deilig fritt for blå menn med «Bjørn»-merke på ryggen. Fritt for hammerslag. Tilstedeværelsen er der. Brakkene deres er merket, og rundt bygningene er det metervis med svarte slanger de har etterlatt og hauger med materialer som ligger klar til neste arbeidsdag. Utebodene er snart ferdige. Adjøss til Bjørn! For en stund iallefall. Felleshuset kommer ikke før til sommeren. Til da er vi kvitt dem.

Felleshuset, storstua, skal romme leseplasser, husøkonom-/vaktmesterkontor, kjøkken og stue samt det etterlengtede vaskeriet.

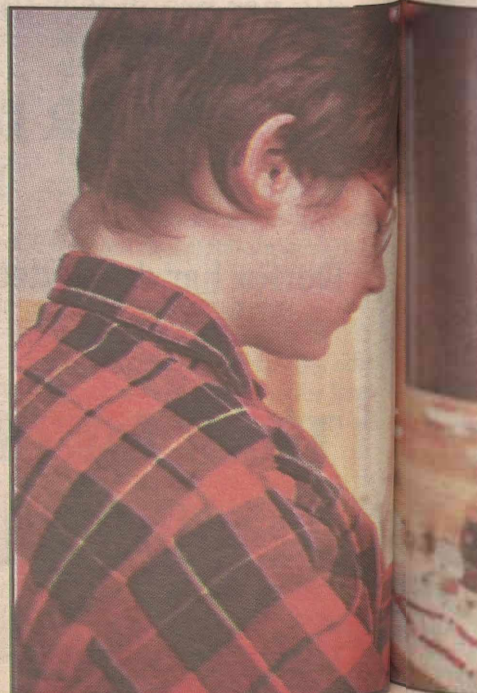
Leilighetene er koselige hvis man ser bort fra «exit»-lampene over dørene og ufolampene i gangen. Store er de også etter vanlig samskipnadsstandard med sine 67 kvadrat. Leilighetene er nøytrale og kjedelige, men når de blir fylt med egne møbler blir de bra. Noen ulovlige spikre må som regel likevel til for å skape hjemmehygge og fjerne institusjonspreget. Det er flott å bo i leilighet hvor alt er nytt og hvor alt virker. Tilnærmet himmelrike er det for alle som har bodd privat med førkrigsmodell-kjøleskap og livstruende stikkontakter som gnistrer. Tidtrøyten for tiden er å fundere på hvem som bodde her under OL. Det var neppe Samaranch, men kanskje Vegard Ulvang...

I hybelhusene kan det umulig ha bodd andre enn OL-frivillige. Åtte personer deler kjøkken, fire bad og en lang korridor som er glimrende opplyst av tidligere nevnte hvite, runde ufolamper. Belysning på selve hybelen er ellers mangelvare. En firkantet «nødutgangslampe» over døra og en leselampe er eneste lyskilder. Ellers klarer man å stappe det meste inn på 14 kvadrat, skjønt golvarealet er minimalt. Møblene er ikke helt ulike de som finnes på utallige offentlige bygg. Gardinene er derimot helt unike, og praktksemler på dårlig

smak. Gjennomsiktige og hvite med pastellrosa vikingskip, spesialdesignede for OL. Ingen maken, ingen ved siden...Hyggen på hybelen er avhengig av hvem som bor der. Noen har klart å skape et hjem, andre bor på institusjon.

Kjøkkenet er det avslørende punktet på hvor godt beboerne går sammen. Når åtte gutter deler kjøkken, blir eneste pynt og livstegn en bunke aviser slengt i en krok. Andre har TV, duker, fellesmiddager, gitarer, stearinlys og bollefest. Der hele avhenger av om sammensetningen av hybelboere er vellykket. De fleste regner sin «korridor» for å være mest sosial og hyggelig. Et tydelig tegn på trivsel...

Hermetiske studenter

Alle bilder: Truls Brekke

kin er mye og vil fort merkes på husleieregninga.

De fleste leilighetene har egen vaskemaskin, men behovet for tørketromler er stort. Husene er pottetette, så mye klestørk inne er uaktuelt. Nye hus er tette, sier Samskipnaden, og avviser at det kan være noe feil på nybyggene. Det sier ikke leieboerutvalget i skrivet de sendte ut om fuktplagene. Sitat:

«La alle ventiler stå helt åpne. Sjekk at åpninga for vifta på badet er skrudd ut så langt det går. Leiligheta ellers er helt tett som en hermetikkboks, og platen på veggene er plastbelagt, så her puster ingenting. (...) Fukt i leiligheta kan også skyldes en konstruksjonsfeil.(...) Det kan jo hende at det i farta er glemt å skjære opp for en ventil eller tre.»

Sitat slutt. Hermetiske studenter med andre ord. OK at enkelte sammenligner universitetet med et oppdrettsanlegg, men hermetisering av studenter er litt drøyt. Samskipnaden viser til at alle målingene de har foretatt etter klager har vist normal luftfuktighet. De som likevel plages med *normal* dogg på rutene får bare luften, bruke mer varme og vifte mens de venter på at husene skal bli gamle. Eventuelt kan de kontakte leieboerutvalget.

For de beboerne som flyttet inn etter jul står leieboerutvalget som noe fjernt. Det er noe som sender ut utallige papirflak med påbud, råd og anmodninger. Ikke parker her, ring lekkasjeplager hit, problemer med vaskerikapasitet dit....Enkelte harne nyinnflyttede driter i hele leieboerutvalget og nekter å følge oppfordringer fra folk de ikke har vært med å velge. Sist valg var litt før jul, like før hybelhusene og de siste leilighetene ble bebodd. Kanskje burde det bare ha vært valgt et interimstyre? Et leieboerutvalg uten noen hybelboere er litt margert.

Telefoner er mangelvare i flere hus...ennå. Stadige løfter om

telefoninstallasjon i løpet av *neste* uke tror ingen på lenger. Mulingens kommer de i uke ni. Da skal telefonkiosken også få strøm og innmat. I mellomtiden låner folk telefonene som finnes. Unntaket er telefonen i nummer ti, gymnasiastenes høyborg, hvor 16 skoleelever holder til. Her slipper ingen studenter inn for å telefonere. «Vi leier ikke hos samskipnaden, men hos fylkeskommunen, så dere har ingen rett til vår telefon», er omkvedet. Samskipnadens vaskeri synes de derimot er kjekt å ha, men noen ekstra belastning på vaskeriet er de ikke. De er nemlig med i Miele's emnente analyserapport.

Forhåpentligvis omanalyserer Miele vaskemaskinspresset når de 100 nye boligene, hovedsaklig hybler, kommer. Det vil si hvis de kommer, og hvis de kommer til Mortensnes. Hele byggeprosjektet er ennå usikkert, men kommunen er velvillig innstilt når det gjelder tomt.

Usikkert er det også om det blir noen barnehage på Mortensnes. Midlene til å bygge finnes. Det gjør ikke driftsmidlene, siden kommunen har kuttet driftsavtalene med alle de private barnehagene. 35 barnehageplasser avhenger om samskipnaden klarer å skaffe penger. Behovet er absolutt til stede. Det myndrer av barn i området og etter livmålet på enkelte å dømme blir det snart flere.

Barnesykdommene for Samskipnadens nyeste boliger er forhåpentligvis snart over. Mortensnes vil da bli en av de bedre plassene å bo for en student. Området er trivelig, veldig trivelig, og flesteparten er faktisk meget godt fornøyd med sin nye bopel til tross for startvansker og skitne klær.

U Vibeke Isaksen

Moelven-brakker kan brukes til så mangt, også til vaskeri. Et lite, overbelastet vaskeri i følge beboerne. Fire vaskemaskiner og tre tørketromler er puttet inn i ei brakke. De skal deles av 96 hybelboere og 64 familier. Kapasiteten er god nok, sier Miele, leverandøren av maskinene som kan dette med samskipnader og vaskeri. Analysen de har utført viser at behovet ikke er større. Kanskje beboerne her er for renslige etter vanlig studentstandard? Listene er iallfall stort sett fulltegnede. Samskipnaden håper det nye kortbetalingssystemet skal føre til holdningsendring. Fjerne unødvendig bruk. 11 kroner per mas-

Det lyste iver og forventning av Snorre da han fortalte om den foranstående turen. Han skulle representere Juristforeningen i Tromsø i forbindelse med Nordisk Uke, treffe studenter fra Oslo og Bergen og dra på fjelltur sammen med kameraten Eldar. Snorre skulle til Island.

Intet ante han at dette ble hans siste tur. Og intet ante jeg at jeg så Snorre for siste gang. Slik er livet og døden. Ingenting er for-

Etter å ha kjent Snorre en tid, ble jeg ikke lenger forbauset over hans mangfoldige interesser og ideer. At han elsket å lytte til fløytemusikk fra 1600-tallet. Med en innlevelse uten grenser. At han elsket finurlige ting. Som ofte krevde mye tid og tenking. At han hadde vært på rundreise i Egypt. For å utforske pyramidenes historie. Tross strengt forbud klatret han midt på natten til topps på Keopspyramiden. For å synge en arie. Og at han hadde jaget

Det var ikke nok at ting var som de var, han spurte også hvorfor det var slik. Viktig i jusen er nettopp hensynet bak reglene.

For å kombinere «business og pleasure» fikk han flere ganger med seg kollokviegruppen til fjells. Utstyrt med ski og lovsamling. Og hans hjemmelagede vin. Den var utsøkt. Han klarte faktisk å lure folk i vinklubben til å tro at hans vinflasker med egne etiketter var kjøpevin.

Snorre var med i Utopia i flere år. På redaksjonslista i avisen sto han som første mann i flere år. En dyktig fotograf. Og pinlig nøye. Det nestbeste var ikke godt nok. Han gav seg ikke før resultatet ble det beste.

Snorre satte veldig stor pris på å oppleve naturen. Tross tett-pakket tidsskjema tok han seg alltid tid til å dra på turer. Sommer som vinter. Måneskinnsturen med

fjellgruppa på Tromsdalstinden var han med på.

Og da jeg fortalte om min tradisjonelle 17. maifeiring i fjor kunne han nok en gang fortelle om en spesiell tur. Denne gang med telemarkgruppa på Hollenderen. Der feiret de nasjonaldagen på toppen av fjellet med champagne, bløtkake, pølser og is og det norske flagg svaiende i vinden. Ildsjelen for slike turer var ofte Snorre selv.

Snorre

utsigbart. Så skremmende nært får en føle at livet er ingen selvfølge. Selv ikke for en tvers gjennom sunn og god gutt som Snorre. Da virker det bare mer meningsløst. Synes vi. Vi som lever. Vi som har mistet en sjelden god venn.

Mennesket Snorre Sanner var så rikt. Alltid i godt humør. Med sitt gode smil. Man sier om dem som ikke gir et ekte smil at munnen former et smil, men ikke øynene. Hos Snorre smilte hele ansiktet. Så ekte og ærlig. Slik var han også som menneske. Alltid tid til andre. Alltid positiv.

Han kan bare hedres!

Snorre hadde mange venner. Venner som han brydde seg om. Og pleiet. Han fant på ting. Laget middag. Spesialiteten var trønder-sodd. Gikk på kino. Arrangerte fester. Tok seg tid til å prate. Og lytte. Samtalen dreide seg mer om andre enn han selv. Han likte ikke å fremheve seg selv.

Mange diskusjoner ble det. Om alt mulig. Som kvasifilosofiske spørsmål. «Hvem er vi? og hvorfor?». Og ting han brant for. Som EU-valget i november. Engasjementet var stort. Hvem andre enn Snorre ville kjøpt opp et helt sett av Nei til EUs utredning for å dele ut til kjente. Ingen lett-vinte argumenter. Han viste sider som miljøforkjemper og idealist. Verden kunne bli så mye bedre. Han startet i sitt nærmiljø.

Hele universitetsmiljøet var preget av Snorre. Jusmiljøet, studentavisen, studentkoret, fjellgruppa, telemarkgruppa, fotoklubben, Studentsamfunnet og swingmiljøet. Et kjempstort nettverk av venner. I alle de forskjellige miljøer.

steppe-elg i Mongolia eller steppe-elgen jaget han på flukt. Selv om det siste var skrøne. Alt var bare Snorre. Den allsidige.

Førsteinntrykket av Snorre kunne lure mange. Ved et øyekast eller to kunne han virke som en vanlig og litt beskjeden gutt. Og inntrykket ble bare forsterket når det viste seg at gutten studerte jus. Enkelte synes at jusfaget og jusstudenter er en heller tørr kombinasjon!!!

Men du verden som skinner kunne bedra. Trønderen sjokkerte mer enn han ante. Han hadde en egen evne til å fremstille ting, og på sin langsomme og omstendige måte hadde han alltid et poeng å komme med. Mange av vit-sene og historiene ble utrolige. Ikke spesielt morsomme. Men mer fordi det var han som fortalte dem. Og fordi de aldri stemte med førsteinntrykket av han.

Jeg fikk også høre en versjon av Dividal-historien. På bussen hjem en kveld. Snorre hadde armen i gips og det måtte forklares. Joda, han hadde vært i Dividalen i forbindelse med en foto-serie til Utopia. Han skulle ta bilder av slagreinen. Det han ikke visste var at slagreinen var av den voldsomme sorten, og slett ikke ønsket å bli foreviget. Slagreinen gikk til angrep og Snorre kjempet en innbitt kamp med dyret. Det endte med en brukken arm. Og vi trodde han. Min venninne ble så revet med at hun i forfjamselsen glemte å gå av bussen. Den egentlige grunnen til den gipsede armen var en helt annen. Han falt av sykkel.

Jusstudiet opptok mye av Snorres tid. Han var iherdig. Og flink. Hans perfektjonisme kom han til hjelp. Alt skulle forstås.

DE BESTE

*Døden kan flamme som kornmo;
klarere ser vi enn før
hvert liv i dens hvite smerte:
det er de beste som dør.*

*De sterke, de rene av hjertet
som ville og våget mest;
rolig tok de avskjed,
en og en gikk de vest.*

*De levende styrer verden,
en flokk blir alltid igjen,
de uunværlige flinke,
livets nestbeste menn.*

*De beste blir myrdet i fengsel,
sopt vekk av kuler og sjø
De beste blir aldri vår fremtid.
De veste har nok med å dø.*

*Slik hedrer vi dem, med avmakt,
med all den tomhet vi vet,
men da hadde vi sveket de beste,
forrådt dem med bitterhet.*

*De vil ikke sørges til døde,
men leve i mot og tro.
Bare i dristige hjarter
strømmer de falnes blod.*

*Er ikke hver som har kjent dem
mer rik enn de døde var -
for menn som har hatt dem som venner
og barn som har dem til far.*

*De øket det livet de gikk fra.
De spøker i nye menn.
På deres grav skal det skrives:
De beste blir alltid igjen.*

Nordahl Grieg
Island, september 1942

Det sosiale felleskapet på turene var like viktig som selve naturopplevelsen. For Snorre var det aldri viktig å bli først og best. Han ventet gjerne på de siste. Et «must» for Snorre på tur var sangboka «Norsk Visebok». Den mursteintunge boka var alltid med i Snorres sekk. Og ble flittig brukt. Selv om resten av gjengen frøs som frossenfisk, måtte de synge. Og det kjempet høyt. «Ut på tur, aldri sur». Det var Snorre, det Gledessprederen.

Snorre utførte mange bragder. Flere enn vi tror. Fordi han aldri snakket om dem. Hvem visste for eksempel at han hadde «Hardhansen»? Den innebærer styrkeprøven Oslo-Trondheim på sykkel. «Birkebeineren» og Oslo Maraton. Alt på en sesong. Trofeet hang ikke engang på veggen. Hvorfor skryte, ville han sagt.

En ivrig fjellvandrer. Til fots. Klatrende. På sykkel. På ski. Sterk og utholdende. Men tok alltid sine forholdsregler. Her, som ellers, var han grundig og nøye. Han tok ingen sjanser, til det hadde han for stor respekt for fjellet og naturkreftene. For noen år tilbake var Snorre utsatt for en ulykke i fjellet. Mange tanker meldte seg og han visste at det var en risiko å ferdes i ulent fjellterreng. Men denne risikoen ville han leve med. Fjellet var så mye for han.

Det var også naturen som tok hans liv. Den som sto han så nær. Der han fikk leve og dø.

Av Heidi Bolstad

Drept i snøras

Snorre Sanner døde 19. februar 1995. Han hadde lagt bak seg en uke som representant for jusstudentene i Tromsø under Nordisk uke på Reykjavik. Helgen skulle tilbringes på fjellet sammen med Eldar Heide, en god venn av Snorre, tidligere Tromsø-student og nå student i Reykjavik. De to haiket fra byen og inn mot Blåfjell, et av Islands mest populære utfartssteder. Blåfjell er en fjellrygg som rager omkring 250 meter over terrenget i en mils lengde. I den ene enden av fjellryggen er et skianlegg.

Snorre og Eldar gikk langs fjellryggen lørdagen. Norske aviser skrev at de gikk «utenfor merkede skiløyper» - det er riktig, men meningsløst fordi det ikke finnes merkede løyper på Island utenfor slalåmbakkene. I en liten dal ved borten av Blåfjell gravde de seg snøhule for å overnatte. Det ble en trivelig kveld, med mye prat om felles minner og nyheter fra Tromsø. Gamle sanger fra studentkoret ble frisket opp.

Søndagen var det fint, klart vær, og de bestemte seg for å dra en tur opp på toppen av fjellryggen for å se på utsikten. De la fra seg ryggsekkene ved foten og gikk opp ei renne i fjellsida, den samme renna som senere skulle vise seg å bli Snorres bane. Ingen av dem, begge svært erfarne fjellfolk, tenkte på at det var spesiell rasfare på stedet. Det var lite snø i forhold til vanlig denne tiden av året, og de siste to ukene hadde det vært stabilt, kaldt vær og ingen nedbør. Fra toppen hadde de en fantastisk utsikt, blant annet til Hekla og Vestmannaeyjar.

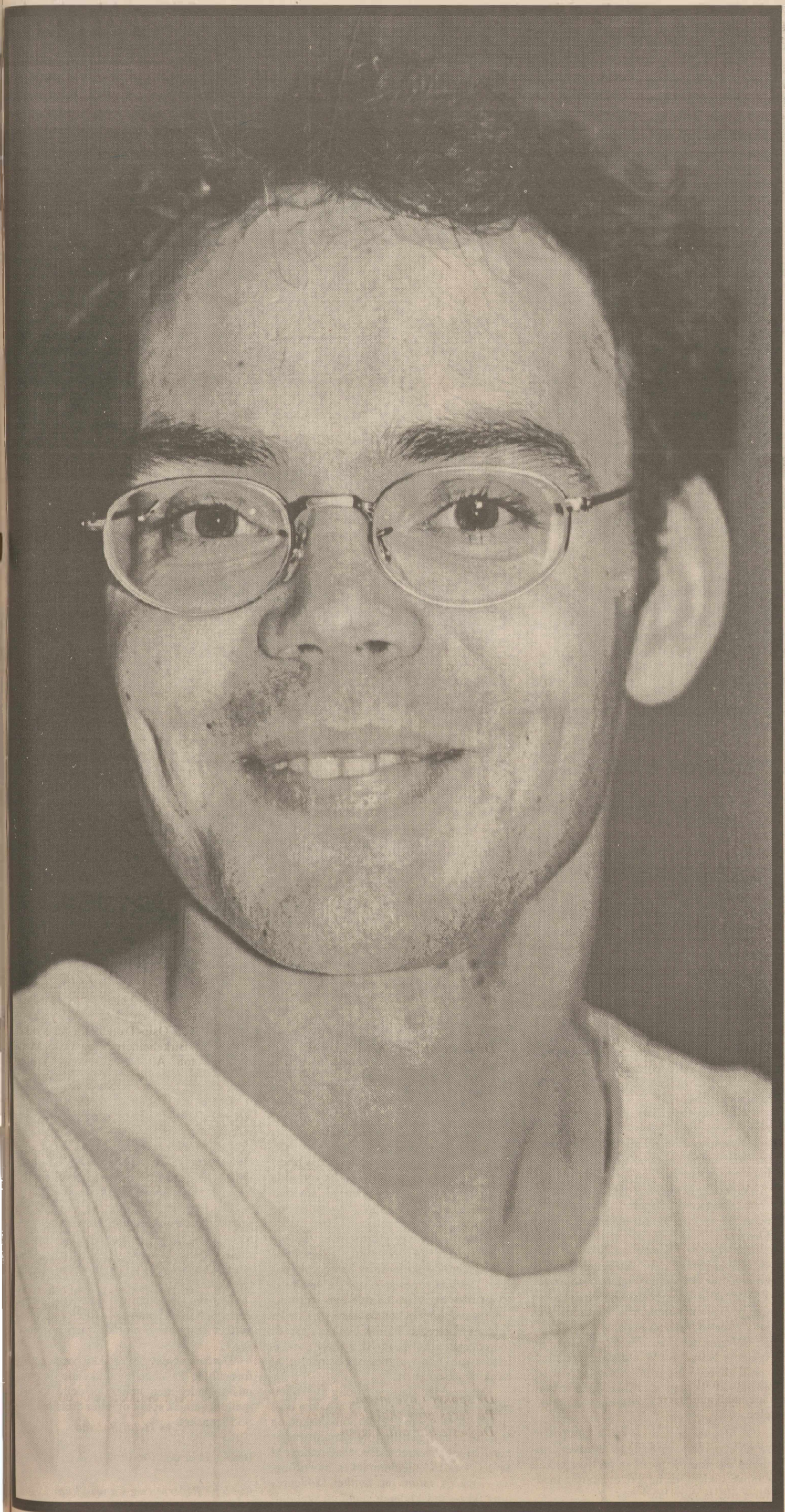
På veien nedover rant de telemark på fint føre. Men i renna løsnet et skred under dem. Eldar var et stykke bak Snorre og kjente at snøen løsna, men kom seg opp på siden og ble aldri egentlig «tatt» av raset. Snorre var omtrent midt i skredet, som målte omkring 15 meter i hver retning. Da Eldar fikk snudd seg, så han at Snorre hadde falt på ryggen og fulgte skredet i stor fart nedover. Eldar rant ned sa skredet stilnet, men så ingen tegn til Snorre på overflaten og dro raskt videre etter hjelp. Det var omkring en kilometer til nærmeste vei, og Eldar fikk stoppet en bil med mobiltelefon. Hjelpen kom svært raskt, og redningsarbeidet var imponerende effektivt og velorganisert, selv sammenlignet med norske hjelpekorps. Likevel ble ikke Snorre funnet før en lavinehund kom til stedet omtrent en time og ti minutt etter skredet. Hunden fant ham straks under 1-1,5 meter snø. Snorre var livløs, men gjenopplivningsforsøk ble satt i gang og han ble fløyet til sykehus. Her ble han erklært død.

Dødsårsaken var kvelning. Det er sannsynlig at Snorre ble slått bevisstløs under selve skredet. I alle tilfelle ble han sannsynligvis tidlig kvalt av trykk mot brystet, snø i lungene eller luftmangel.

Av nær familie etterlater Snorre seg foreldre, tre eldre søsken, svigersøsken og onkelbarn. Snorres foreldre og broren dro over til Reykjavik for å se rasteidet og hente ham hjem, og det ble avholdt minnegudstjeneste på Reykjavik. Under begravelsen i Trondheim uka etter deltok en fullstappet kirke, inkludert over tjue av Snorres venner fra tida i Tromsø.

Det ble en begravelse som, tross sorg og bitterhet over det meningsløse i ulykken, var preget av gode minner og en taknemlighet over å ha kjent et menneske som Snorre Sanner.

Av Øyvind Eggen

Det store psykologiekspperimentet!

Jeg antar at når man på universitetet i Tromsø lar det komplette pensum for psykologi grunnfag foreligge på amerikansk-engelsk, og dertil lar en stor del av forelesningene være på samme språk, så må dette være et psykologisk og pedagogisk eksperiment.

Leseinnlegg fra Mona Strøm Al-Youssef.

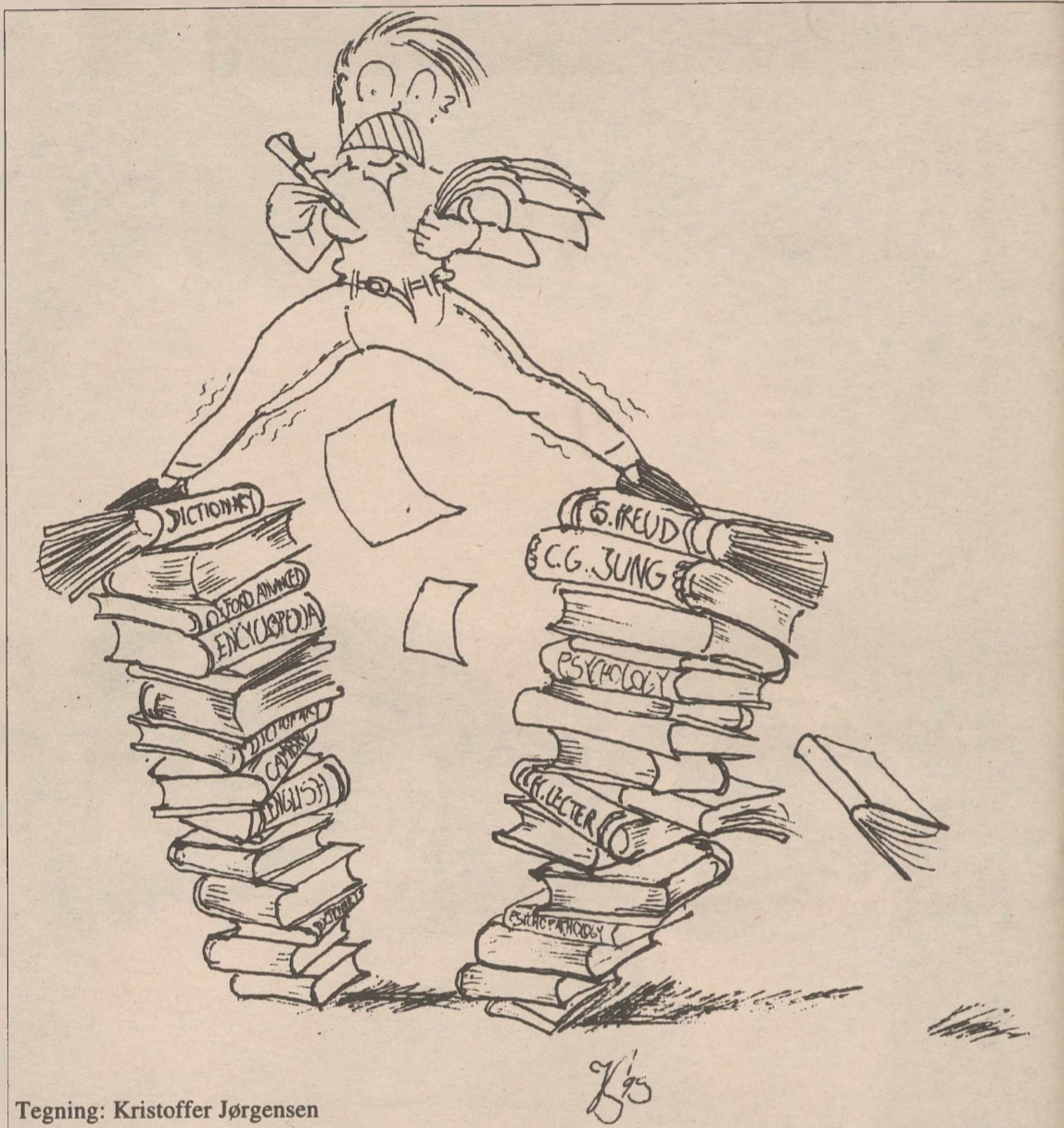
Som deltager i dette eksperimentet, fordi jeg er student på psykologi grunnfag, kan jeg via introspeksjoner melde om følgende resultater: Etter få dager avtar gleden over studiet. Motivasjonen fordufter, inspirasjonen uteblir. Begeistring går over i fortvilelse, som etter et par uker har stegret seg til akutt depresjon. Selvkritisk ransakelse av mulighetene for å kunne bli en blant de ca. 25% studenter som anslagsvis vil bestå eksamen, slår negativt ut. Fortvilt søken etter lærebøker på alternative språk (skandinaviske, evt. tysk) viser seg fruktesløs. Lærebøkene som benyttes er så nye utgaver av amerikanske, at oversettelser enda ikke foreligger. Depresjonen steger seg til et punkt da man står ved valget; å la den bli kronisk, muligens gå over i verre tilstander, eller å slutte på psykologi grunnfag. Når jeg nå velger det siste alternativet, så er det etter min mening ikke ut fra at min frustrasjon ender ut i passivitet, men at dette er et rasjonelt og grundig reflektert standpunkt. Det er ikke et valg! For jeg ville studere psykologi. Når jeg nå påtvinges et dobbeltstudium og ikke klarer det, så er det med en viss bitter-

het jeg konstaterer at man selv på universitetene ikke makter å praktisere sin egen lære. For i pedagogikk og læringspsykologi er det for lengst dokumentert at språket er en viktig faktor i kulturen og for et menneskes identitet. Min identitet er norsk, mine røtter er dypt og kraftig forankret i norsk kultur. Men i mitt eget land kan jeg altså ikke studere på mitt eget språk! Det synes jeg er dypt beklagelig.

Jeg håper derfor at dette eksperimentet snarest avsluttes! Det skulle forundre meg sterkt, om jeg er den eneste blant studentene som har så alvorlige problemer med de engelskspråklige lærebøkene. Tvert imot er det nærliggende å tro at dette er årsaken til den store strykprosenten i faget.

Videre holder jeg det for å være et gigantisk paradoks, kanskje litt typisk norsk, at man fra 1. klasse til utvidende skole har lovbestemt krav på lærebøker både på bokmål og på sidemål. For så; ved universiteter og høyskoler plutselig ikke ha krav på noen av delene. Dette henger ikke på greip!

Vennlig hilsen Mona, den frustrerte!

Tegning: Kristoffer Jørgensen

Kvotering av samiske søkere ved opptak til studier ved UiTø

På medlemsmøtet i Sami Studentaid Searvi Romssas (SSSR)/Samiske studenters forening den 16. mars 1994, ble vi på oppfordring av Universitetet i Tromsø (UiTø) bedt om å komme med en høringsuttalelse i forbindelse med kvotering av samiske søkere til studier ved UiTø.

På grunnlag av medlemsmøtet forfattet SSSR en høringsuttalelse hvor vi gikk inn for en todeling av den samiske kvoten. Ved todeling ønsket SSSR å forbeholde 50% av kvoten til samisktalende samer og de resterende 50% til samer som ikke behersker samisk.

På tross av dette, vedtok Universitetsstyret å forbeholde den samiske kvoten til opptak ved UiTø utelukkende for samer som kan dokumentere kunnskap i samisk språk.

Ved å stenge den samiske kvoten for samer som ikke behersker samisk, bryter UiTø hensikten med å ha et landsdelsbasert universitet. Hovedhensikten med opprettelsen av UiTø var nettopp å sørge for å få en fullverdig opprettet landsdel, og UiTø har derfor plikt til å sørge for at dette gjelder alle samer.

Det er en kjensgjerning at de fleste samiske studenter etter avsluttede studier velger å forbli i landsdelen, og på denne måten tilfører en ikke ubetydelig ressurs tilbake til lokalsamfunnet generelt, samt å høyne kompetansen i det samiske samfunn.

Samiske språkkunnskaper har uten tvil stor kompetanse, varierende utfra hvilket geografisk område en befinner seg i. Det må være på det rene at også kulturkunnskap må regnes som en kompetanse, og særlig gjelder dette områder der språket ikke er identitetsbærende.

Med samisk kulturkunnskap menes innsikt i samiske verdier og virkelighetsoppfatning, da virkeligheten oppfattes på samiske premisser. Dette vil som oftest skje uavhengig av samisk språk.

Vi stiller oss derfor uforstående til Universitetsstyrets vedtak.

Formålet med samiske kvoter må i første omgang ta sikte på å høyne utdanningsnivået i det samiske samfunn generelt.

Dersom siktemålet er å utdanne personell som kan betjene den samiske språklige befolkninga, må man ha i tankene at bare et fåtall av samer i dag behersker samisk. Dette vil si at et fåtall av samiske lokalsamfunn vil bli betjent og fortsatt vil forbli ubetjent dersom man neglisjerer samisk kulturkunnskap som en kompetanse.

Det later til at Universitetsstyret ikke er klar over at det har eksistert/eksisterer store geografiske skjevheter hva angår muligheter for ikke-samisktalende samisk ungdom til å tilegne seg samiske språkkunnskaper.

Dette skyldes flere politiske forhold, bl.a. har fornorskingspolitikken fått større konsekvenser for samene utenfor «kjerneområdet» der den samiske befolkning ikke har vært i majoritet.

Videre er det også et faktum at samisk språktilbud kom tidligere i samiske «kjerneområder» enn andre samiske områder forøvrig.

Så lenge den norske stat ikke har vært sitt ansvar bevisst m.h.t. å tilrettelegge forholdene for ikke-samisktalende samer for å få språklig kompetanse, burde det være likegyldig om kompetansen kommer før eller etter endt utdanning.

Såfremt det ikke blir lik rett for alle samer i Norge for å utdannes i samisk språk allerede fra grunnskolen og videregående skole, kan man ikke operere med utelukkende språklige kriterier ved opptak til høyere utdanning.

Å tilegne seg samisk språk-kompetanse på egen hånd er å legge et uoverkommelig økonomisk problem på hver enkelt samisk student, da høyere utdanning medfører tildels store lån.

Dersom det hadde eksistert stipendordninger for å tilegne seg samisk språk, ville det være lettere å godta samisk språk som kriterium for å komme inn på kvoteordningen.

Universitetsstyrets vedtak vil medføre at store deler av samisk ungdom blir ekskludert fra kvoteordningen, dette på grunn av at i mange bosettingsområder har de aldri hatt anledning til å lære seg samisk.

Det er direkte urimelig at denne gruppen skal «straffes» på bakgrunn av den harde fornorskingsprosessen som disse områdene har vært utsatt for og som den norske stat må bære ansvaret for, og ikke samisk ungdom som tilfeldigvis er vokst opp i de nevnte områdene.

Signaleffekten av dette vil være at man får en språklig elite, og at de som faller ut av den vanskelig vil kunne regne seg som same.

Vedtaket som Universitetsstyret nå har fattet, som innebærer at kun samiskspråklige samer blir innbefattet i kvoteordningen, underbygger allerede eksisterende holdninger hvor samiskspråklige samer har høyere status enn ikke-språklige samer, noe vi finner høyst beklagelig.

Dette vedtaket er gjort på tvers av hva universitetets egne institutter og avdelinger ønsker, og ikke minst hva SSSR ønsker. Det kan synes som om Universitetsstyret ikke har tiltro til sine egne institutters og avdelingers kompetanse, og i stedet velger å vektlegge Samisk Utdanningsråds (heretter referert til som SUR) høringsuttalelse alene, noe vi synes er betenkelig og direkte uakseptabelt.

Det fremgår klart og tydelig av Utdanningsrådets brev av 02.01.95 at saken ikke er så godt gjennomarbeidet som ønsket, og at dette er en innstilling fra administrasjonen, det vil si sekretariatet. Med andre ord er det ikke rådsmedlemmenes innstilling, og vi må da spørre om hvilken støtteordning ikke-samisktalende ungdom skal om-

fattes av. Det synes som om SUR og UiTø mener at denne gruppen ikke har behov for høyere utdanning og at de derfor på grunnlag av dette, ikke blir tatt hensyn til ved kvoteordningen.

Det må understrekes at ved samiske kvoter skal det være et ufravikelig krav om samisk etnisitet.

Det er meget kritikkverdigg at Universitetsstyret velger å la samiske kvoter utelukkende tilfalle samer med samisk språk.

Dette med tanke på at kriteriene til å kunne innlemmes i samemantallet er mer lempelig, der hovedkravet er å oppfatte seg som same. UiTø burde bestrebet seg på å holde samme kriterier istedet for å definere samer etter eget skjønn. Vår oppfatning av Universitetsstyrets vedtak, er at dette er blitt gjort av praktiske hensyn.

Det er innlysende at for UiTø er det lettere å forholde seg til et dokument som viser samisk språkkunnskap, en der det skal dokumenteres samisk etnisitet, spesielt med tanke på at UiTø aldri klarte å innarbeide seg skikkelige arbeidsrutiner for å kunne anerkjenne samisk etnisitet.

Per idag er ikke presset stort på de samiske kvoteordningene. Universitetsstyrets vedtak vil medføre at antall søkere på samisk kvote vil synke betraktelig, og i sin ytterste konsekvens vil det medføre at kvotene faller bort.

Det samiske samfunn er svært heterogent, med til dels store forskjeller alt etter hvilket geografisk område man befinner seg i.

Derfor vil det heller ikke være rett å forbeholde kvotene utelukkende for samisktalende, men heller ha delte kvoter mellom samisk språk og/eller etnisitet slik SSSR ønsket.

Innelaget er noe forkortet (red.).

Av: Vivi Pedersen og Randi Skum

Kultur

Foto: Jan-Martin Berg

Fram med navlen!

Er det navlebeskuende av kvinner å gå i 8. mars tog? Er det navlebeskuende av kvinner å strippe? Er det navlebeskuende av menn å se på? Eller av kvinner å se på? Det er nok ganske navlebeskuende av Utopia å presentere historien om hvordan vi ble til som to siders tema. Men hvis det er slik at hovedvekten av Utopias lesere ligger på redaksjonen selv, så hvorfor ikke? La oss bare innrømme at vi er både pr-kåte, selvopptatte og ekshibisjonistiske.

Er det i samme anledning noen viser kroppen sin fram på disse strippe-showene. Og hvorfor ikke tjene penger på det? Fordi det undergraver respekten for kroppen, for kvinnen, for sex? Hva så med all den daglige reklame som omgir oss hvor vi enn snur oss. Kroppsidealet her er vel ikke akkurat til velsignelse for dagens unge av noe kjønn. Men vi påvirkes kanskje mer av det enn av et enkelt strippeshow. Det er bare mye vanskeligere å angripe hele reklamebransjen. Media formidler også en del ymse holdninger når det gjelder kropp og sex. Og mote- og kosmetikkbransjen tjener penger på at folk flest er konstant misfornøyd.

Selv om det ved hjelp av tekniske nyvinninger er blitt mulig å skape sitt eget utseende, så er det i hvert fall ikke uten kraftige bivirkninger. Dødsfall kan forekomme etter ansiktsoperasjoner eller silikoninnsprøytning. Viktigere er likevel spørsmålet om det er nødvendig å kunne skape sitt eget utseende? Og hvorfor? Et kunstig konstruert kroppsideal der det umulige skal tilstrebes skaper ikke lykkelige, handlekraftige mennesker.

Er det denne utilfredsheten som får oss til å stadig kjøpe nye moteklær og kosmetikk, i tillegg til et økende materielt forbruk generelt. Det sies at den som ikke tror lykken kan kjøpes for penger handler i feil butikk. Mulig det, men gjør ikke vårt materielle forbruk og vår utilfredshet noe med menneskesynet vårt. Vi er alle barn av vår egen tid. Det vil si at det er vanskelig å distansere seg fra noe vi automatisk er en del av. Men deltar vi ikke alle i et slags kjøp og salg av kropp i det vi går ut på byen og sjekker hverandre opp for ei natt. Pengene får innehaveren av utestedet, for våre konsumerte halvliterer som vi må ha for å tørre.

Jeg mener ikke at strippeshow er bra. Jeg tror slike show er med på å fremme forkastelige holdninger til kropp og kjønn. Men det er det også så uendelig mye mer som er. Dessverre.

- Ellisiv Lindkvist -

Du leve i et fangenskap me mura av plikta,
Veggan e laga av utlånsrente
-e smykka me sladrespeil
forkledd som vindu.
Påtvungen moral lænke dæ fast
til
et liv som ikke e ditt
Tankan dine e låst inne i et
hvelv
(koden er snart glemt!)
Frihet.
Du snakke om frihet;
«vi leve i et fritt land»
(fritt?)
fyller ut overtidsskjema å læs
avisa
før du haste hjem til banken sin
eiendom.
Kvær ting du føye til samlinga
e et ledd i lænka rundt nakken
din
-kvæle dæ langsomt.
Seinare!
Seinare skal du leve, sir du,
være fri.
Livet lar sæ ikke utsætte
-du skal gripe det å omfavne
det,
la det omslutte dæ heilt.
Du kan ikke utsætte
-bare avslutte-
e du klar til å dø?

VoI-94

Live mitt.
Reise me mål?
Me meining?
Tilfeldighetan sitt spæll
(eller skjebnen sine lumske
irrganga?)
To skritt fram.
Nån ganga;
røkk seks steg framover
-kast på nytt!
Blir spist av medspillar
-begynn me start!
Kjempe mæ gradvis fram.
Mot ka?
Uvissheta om målet skræmme.
Bryt reglan
-går baklengs.
Oppdages av motstanderan,
plasseres på riktig felt.
Takke utapå,
gremmes over innblandinga i
mitt liv.
Likevel lykkelig,
enda en beslutning tadd av
andre
-lettvint.
Brikkan sitt forunderlige spæll
fortsætte.
Stå over et kast!
E du hær?
Spis å bli spist.
Fram å tilbake.
Nærme mæ sakte målet
-når æ fram?

VoI-94

I små, stjælte stunde e du min
-så mye man kan tilhøre en anna
uten å miste sæ sjøl,
uten å være merka.
Tidsregninga forsvinn,
e uvesentlig.
Ka skal man me klokke i et
nakent rom av følelsa,
fylt med fellesskap laga av
nytelse?
«Ikke føl nokka for mæ», sir du.
Æ vil ikke la vær å føle
-e ikke begjær en følelse?
Drift
-kanskje den sterkeste man har,
altoppslukanes,
viske ut kontura å grense.
«Ikke bli gla i mæ», forsætte du,
«æ har forpliktelsa».
Æ har mange rom,
ei dør står på gløtt for dæ.

«Æ elske dæ», sir du,
slynge ordan ut hardt,
bebreidanes,
som om du vil bli kvitt dæm fort
-som om dæm svir-
koste dæ mye.
Øyan dine ser på mæ
-stillhet-
«du e min», sir du.
Øyeblikke e ditt, ikke æ...

VoI-94

Om livet og sånt.

Det var igrunnen ikke slik jeg hadde tenkt det. Andre forventninger til en del ting og tang. Det tales jo i så store ordelag om dette livet. Men noen må visst ha kommet med feilinformasjon til meg. Ett eller annet galt i «input'en». Ikke det at jeg trodde livet skulle være en sakte, duvende dans på roser, uten feilsteg. Jeg hadde bare ikke forestilt meg ytterpunktene.

En psykolog snakka til meg om det en gang. Livet som en rett horisontal linje. Relativt enkelt og uproblematisk. Lite uforutsett. Trygt og kjedelig. Eller livet i store svingninger. En vanvittig påkjønning for sarte sjeler. Hvilken linje ville

være å foretrekke? Av og til hadde jeg virkelig foretrukket det horisontale alternativet. Sittet i en myk sofa med 14 kanaler på skjermen, fått sex, vold og rock & roll, livets realiteter på feik og via mer eller mindre dyktige regissører. I sjølbestemte doser. Vakre mennesker. Hard vold. Sykdom, død, kjærlighet og alt hjertet kunne begjære. Bare sittet der med fjernkontrollen og vært sjef over ens eget liv.

Det er nemlig utrolig hva en kan få til med en smule fantasi.

På den annen side. Sånn er det ikke. Der var det feilinformasjonen dukka opp i livet mitt. Jeg hadde rett og slett ikke

begrep om hvor vanvittig tøyelig menneskesjela er. På godt og vondt. Men ett og annet har jeg lært. Nedturene kan bli like ufattelig dype som oppturene blir fantastiske. Sammenhengen er slående.

Jeg fikk en sykdom som var i ferd med å ødelegge kroppen min. Noe vil alltid sitte igjen, som en redd, usikker følelse i mellomgulvet. Og jeg mista Snorre i forrige uke. Livet har mye å by på. Av og til føles det bare alt, alt for mye.

Vi har mye å lære. Tunge opplevelser gir evnen til gode opplevelser. Det er nesten uhyggelig å observere hvordan de ulike følelsene følges ad. Clouet er bare å være klar over det. Jeg

for min del har aldri vært så bunnløst ulykkelig og grenseløst lykkelig som siden jeg ble operert for kreft i fjor. Det er forferdelig vondt å oppleve slike ting, og å miste nære mennesker. Men det vil alltid være en tilsvarende opptur, uansett hvor bratt nedturen blir. Det dreier seg egentlig bare om å tilegne seg evnen til å leve. Med følelser. Rett og slett, den menneskelige sjels dype daler og høye tinder. Livet er grusomt og vakkert. Livet gir og livet tar.

U Ingrid Neerland
Walseth

Atchoo!

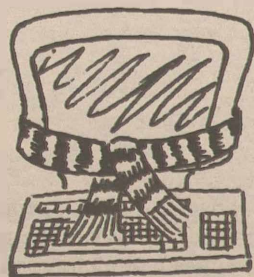
I enhver avis utgave av en avis forekommer det skjønnehetspletter av forskjellig slag. Ikke minst prentesvarten har en tendens til å tulle med tekst og layout.

Nå i helga fikk vi dessuten besøk av virus. Den ene maskinen vår, Junior, ble forkjølet og gikk ned for full telling, og siden vi har nettverk som binder alle maskinene sammen...

Nå har vi altså sprunget imellom med kamferdråper og gode råd, så situasjonen har bedret seg en smule og feberer har gått ned.

Vår ellers så muntre og oppgående desksjef lot en stund til å være smittet han også. Han hevdet at han hadde to mål med dette året: laud på statsvitenskap, og å gjøre noe godt med Utopia. Nå er hans eneste mål visstnok å unngå magesår.

- Jian -

Beklager!

Novellen i forrige nummer av Utopia var skrevet av Åse Katalin Macsali.

Illustrasjonen til *Japansk nordlys* var ved Kristoffer Jørgensen. Utopia beklager.

Fengslende Amor, men kjedelige demoner.

Gabriel Garcia Marquez, den colombianske nobelprisvinneren har gitt ut ny bok: Om Amor og andre demoner.

Da jeg hørte at min yndlingsforfatter hadde kommet med ny bok, måtte jeg bare lese den. Det gjorde jeg - og sitter nå med en litt skuffet følelse. Den var ikke som den pleier å være - den hadde ikke de helt store spenningsmomentene. Jeg satt og

ventet på at noe spennende skulle skje, hvilket det også gjorde - mot slutten. Jeg liker de latin-amerikanske forfatterne når de øser ut med fargerike bilder, overnaturlige hendelser og den religiøse stearinlys-stemningen som jeg har funnet spesielt i Marquez sine bøker. Noe som manglet til en viss grad i denne.

Om Amor og andre demoner, som forøvrig er en helt unik his-

torie, handler om Sierva Maria, datter av en marki og markise, som blir forvist til å leve med negrene i slavegården. Slik blir hun avskåret og fremmed for samfunnet rundt henne. En dag blir hun bitt av en hund og frykten for hundegalskap brer seg. Det er nå omverdenen får øynene opp for denne piken og hva hennes oppvekst i slavegården har gjort med henne. I deres manglende forståelse hvordan de skal

take henne bestemmer de at om ikke hun er angrepet av hundegalskap, så er hun ihvertfall besatt av demoner!

Hun blir satt i fengsel i et kloster, hvor en djevelutdriver skal prøve å redde sjela hennes. Men det sniker seg inn en annen liten demon; nemlig Amor... Djevelutdriveren med all sin gudfryktighet, blir den som kommer til å elske henne aller mest - og om

det blir hennes redning får du lese selv. For at ditt inntrykk av boka ikke skal lande helt på minussida, må jeg si at den var litt bra og litt spennende. Og etter som det er yndlingsforfatteren min det er snakk om, kan jeg for denne ene bokas skyld se gjennom fingrene med det.

U Ase Katalin Macsali

Kvinnedagen. Bare mas?

8. mars igjen! - Tørk tårene, snytt nevene, sier kjevlefeministene. Jeg bare ler. Vi har hørt alt

før, og skjønner ikke vitsen med alt bråket. Man har da lært av foreldre og media at menn skal kunne vaske golv like bra som kvinner (muligens) kan kjøre bil. (Var nå det så godt et

bilde?) Nevneverdige problemer med å respektere kvinner som «likeverdige» har man heller ikke. Nå har jeg jo som den veldresserte tøffelgutt jeg er, fått med meg at kvinnesak handler om litt mer enn dette. Men likevel: hvorfor oppstyret?

Temaet kvinnesak gikk jeg grundig lei en gang på tidlig åttital. Muttern leste for eksempel «Den brennende sengen» mens pateren følte seg angrepet. For et abalder! Jeg og mange jeg kjenner gidder mest å diskutere kvinnesak når vi ser muligheten til å hente på oss de kjevlefeministiske. At de går på bløffen vitner ikke om det helt store klarsynet.

Nylig var et strippeshow i byen. Siden det var et kvinnelig show, demonstrerte de politisk korrekte (ikke uforutsigbart) foran arrangementstedet. Akk, hvis noen gidder å betale for å sitte der som siklende idioter og se deilige damer gjøre seg nakne, får de bare gjøre det. Tro hva stripperne tenker om dem? Der patetisk enn kjerringene som kommer vekk foran Chippendales blir det likevel neppe.

Det argumenteres med at stripping forringer respekten for kvinner generelt, og fremmer et svært kvinneideal. Jo, jeg gremmes også hvis det virkelig er slik at Chippendales er trendsetterer for hva slags mannsideal vi skal ha. Så paranoid er man dog ikke. Og de damene som vil ha slike typer for mer enn ei natt gir jeg likevel en i!

Kvinnefronten gjør stripperne til ofre nesten på linje med prostituerte. Det var kanskje derfor de ikke ville møte stripperne i debatt selv om de hadde tilbudet? Kanskje syntes det bortkasket å snakke til «hjernevaska tupper?» «Ta heller bakmennene!»

Men hvis det ikke er diskriminering å fraskrive stripperne evnen til å tenke, så vet ikke jeg hva som er det! Eller var det så enkelt at kvinnefronten ikke turte fordi de visste at de risikerte å få så øra flagra?

Salg av kjønn og kropp blir vi neppe helt kvitt noen gang. Skulle man klare det måtte det forbys. Ordensmakt og påtalemyndighet ville trolig bli lite glade for tilleggsoppgaven. Sensur lukter for øvrig av politistat. Dersom man i stedet gir dem mindre publisitet og gjør det mindre tabu, kan det jo hende at markedet skrumpet av seg selv. Hva vet jeg?

Feminist er et ord som klinger illevarslende i mannsører. Men hva betyr feminisme? Er det et ord på linje med sosialisme, sofisme, satanisme og andre -ismer? Hvis det er tilfellet, skulle

en feminist i ytterste konsekvens kunne defineres som en som kjemper for at kvinnelige verdier skal styre samfunnet. Og hva er i så fall «kvinnelige verdier?» Kall meg gjerne tungnem, men jeg har skjont det slik at egenskaper som følsomhet, hensynsfullhet, mildhet og omsorgsfullhet gjerne kalles feminine? De tradisjonelt maskuline egenskapene skulle være nødvendige å ramse opp! Det er på spissen satt bare gjennom statsmatriarkatets oppdragende effekt vi hindres fra å bli like undertrykkende tyranniske og egoistisk dynamiske som våre forfedre. Men det er bare hvis jeg har skjont riktig. Som sagt er jeg litt tungnem når det gjelder å forstå disse definisjonene.

Nå er det slik at alle har omtrent like mange mannlige som kvinnelige kjønnshormoner.

Hvilken side man detter ned på, avgjøres ved rådgivende hormonavstemning. Som regel er hjernen grei og følger vedtaket helt ut. Andre ganger får man en «tilpasningspolitikk.» (Homo Polaris vet mer om dette.) Poenget er at du antagelig er nesten like kvinnelig som mannlige hormonelt sett. I hvor stor grad dette slår ut på psyken vites imidlertid ikke.

Vi har i dag kvinnelig statsminister og mange kvinner i Regjering og Storting. Erling Folkvord begikk genistreken å si at landet er styrt av gamle gubber av begge kjønn. Sikkert er i hvert fall at dagens politikk neppe kan kalles spesielt myk. Oljemilliardene syltes ned mens sosialbudsjettet strammes inn! Så dersom det virkelig er slik at kvinneverdi = myk, så har Gro & Co enten tilpasset seg mannsverdenen i en

slik grad at de overdriver i feil retning for å bli tatt alvorlig i toppolitikken, ellers så er forestillingen om to forskjellige verdsett misforstått. Eller begge deler.

Egentlig har jeg aldri skjont dette helt.... Det blir bare ord. Kjattersk nok lurer jeg derfor på om ikke feminismen har utspilt sin rolle når kvinner i toppen ikke har hjulpet nevneverdig på samfunnsstrukturen? Hva om vi prøver med litt «humanisme» i stedet slik at vi gutta ikke føler oss ekskludert? For jeg skal ALDRI gå i 8. marstog! Det er et løfte.

U Torgeir Eikeland

Marianne -95

Illustrasjon: Marianne Schönberg

Det er «bankers»

Samfunnet, det er Harald, å hei du! Telefonen ringer uavbrutt på det lille rotete kontoret til studentsamfunnet. Her jobbes det på spreng for å få alt i boks til UKA åpningen. De har konstant dårlig tid.

UKA har i år blitt stablet på beina i rekordfart. Ved årsskifte var det ingen som visste noe som helst om UKA. Nå knapt to måneder seinere er det et yrende liv og UKA er blitt en del av en hver students bevissthet. Det hele har gått i rekordfart. UKA-sjef Harald Solberg var den som tok initiativ til å få det hele gjennomført. Han fikk satt sammen et styre og sparket det hele igang. Nå sitter han med oversikten og koordinerer det hele.

Jobber mye

Hvor mange som er med å jobber under UKA har Harald ingen oversikt over, men at det er mange er det ingen tvil om. -Noen jobber mye mens andre jobber mindre. Felles for alle er at de gjør en kjempejobb og er helt nødvendig for at vi skal få gjennomført et slikt stort arrangement som dette. Vi har også møtt utrolig mye villighet ute blant folk vi har henvendt oss til.

-Konfransier, vi mangler konfransier til åpningsarrangementet. Det må vi ha og den må være bra.

Et forslag er rektor Mjøs, men det faller fort til jorden. Mjøs skal holde åpningstalen og man får vel neppe han til å stå der hele kvelden og introdusere de ulike bandene ved hjelp av små gags og morsomheter. Plutselig forsvinner Harald ut døren. Han måtte bare snakke med vedkommende som gikk forbi utenfor kontoret. Et minutt går og Harald er tilbake med et mulig navn til konfransier. Det ser ut til å gå i boks.

-hvilke farge skal det være på bordkortene!
-hvit
-nei, svart

Avgjørelser ned til minste detalj skal taes og gjennomføres. Et hav av praktiske ting må ordnes før det hele kan starte.

-Vi mangler noen til å selge billetter i morgen fra to til fire!

Plutselig deiser en en klirrende rød polpose ned på bordet. Det er dagens billettinntekter. Inntekter de er helt og holdent avhengig av. Pengene fintelles både en og to ganger før de sendes videre.

re. Salget ser ikke ut til å gå så verst, men det kunne alltid gått bedre. Det kan det alltid.

Når det er så mye som skal klaffe er det nesten slik at noe må gå galt. -Det verste som nå kan hende må være det at ikke folk stiller opp. At folk ikke blir med på arrangementene. Ja, det at folk ikke blir med å lager liv og røre på universitetet må være det absolutt verste som nå kan skje.

Morgendagens gjøremål er mange: spotter skal hentes, scene skal rigges, lyd og lys må skaffes, ledninger hentes, billetter skal selges. Mennesker må ringes; godsnakkes med; overtales. Ting faller på plass.

Vi forlater kontoret; blir dere her en stund.

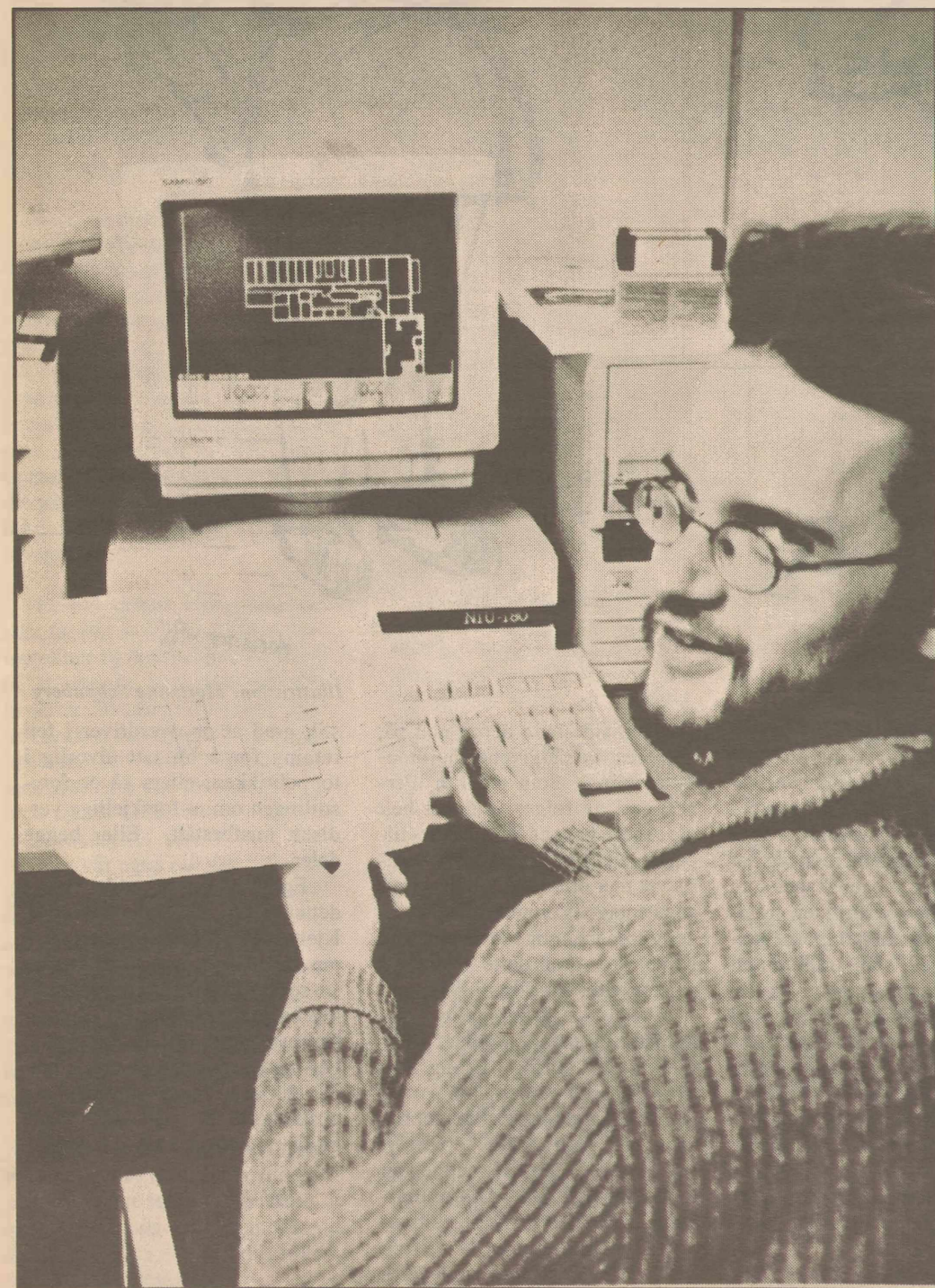
-Ja, vi blir her nok en stund! Telefonen ringer.

U Jørgen Flint

UKA-sjef Harald lover mye bevegelse under UKA.

Foto: Kjetil Longva

Flittige informatikkstudenter har jobbet på spreng for å lage spesialdesignet «Doom» for IMR.

Foto: Geir Kastmo

Cyber på IMR

Har du noen gang spilt «Doom» i gangene på IMR eller «surfet» på internet. Begge disse tingene har du mulighet til under UKA kafeen på IMR.

Flittige informatikkstudenter har nær sagt jobbet døgnet rundt for å få ferdig den noe spesielle UKA kafeen. -Det vi har gjort er at vi har laget vår egen variant av dataspillet «Doom». For å få dette til har vi brukt plantegningene til IMR og tegnet inn hver enkelt rom og hver minste krok her på instituttet. For å få det så autentisk som mulig har vi også brukt videokamera og til å filme i gangene og på de ulike rommene, forteller Per Harald Myrvang. Nå kan altså studenter få tilgang til alle rommene på IMR om enn i en noe «cyber» versjon.

-Historien og plotet i spillet har vi ikke helt klart for oss enda, men satser på å ha det klart til kaféen åpner. I utgangspunktet hadde vi tenkt å lage en ikkevoldsversjon av spillet der vi

går rundt i gangene her og stiller spørsmål til de vi møter på vår vei. Vi får imidlertid se hva vi ender opp med.

Foruten «Doom» blir også Internet gjort tilgjengelig for besøkende. Her blir man hovedsaklig å «surfe» rundt på Nettet. På Nettet har man en nesten ubegrenset tilgang på tekst, bilder og animasjon. Det er stort sett bare fantasien som setter grenser for hva man kan få frem på Nettet.

Under UKA kommer Internet til å bli kjørt på et par maskiner oppe i det store auditoriet på IMR. Her får også folk muligheten til å spille «Doom» på storskjerm og i nettverk.

U Jørgen Flint

Studentkunst

At alle studenter ikke sitter på lesesalen hele dagen er kunstutstillingen under UKA et godt eksempel på.

Det er fotokubben «Øyet som ser» som står som arrangør av kunstutstillingen under UKA. Utstillinga finner sted i foajen i hovedgården. Utstillingen har offisiell og høytidelig åpning tirsdag formiddag, og den blir stående helt frem til lørdag her

den blir tatt ned. Det finnes intet spesielt tema for utstillingen, og den vil nok romme både malerier, akvareller og fotografier. Det er ingen tvil om at mange studenter har lagt mye tid og arbeid ned i kunstverkene de stiller ut. En rekke av kunstverkene under utstillingen vil også være til salgs slik at interesserte kan få kjøpe dem. Utstillingen er en fin mulighet til å se hva som skjer seg i kunstnermiljøet ved universitetet i Trondheim.

U Jørgen Flint

Tempo Tempo

En vanlig mandag. Klokken er fem. De fleste studenter er gått hjem for dagen, hvis de da i det hele tatt har vært på universitetet. I et lite auditorium på MH-bygget driver en håndfull studenter på å øve til teaterstykket "Frokost i det grønne".

-Vi har teknisk på lørdag. Da må alle være der.

-Jeg reiser vekk i helgen

-Vi har bare bodegaen frem til kl 1500.

-Børre får paraply på onsdag

-Selv om ting sitter på lørdag må vi øve på søndag

-Hvor lenge vi holder på kommer an på hvor flinke dere er.

Dette er deres fjerde øving. De kom sammen første gang for to uker siden. Nå jobber de på spreng for at alt skal sitte som støpt på premieren. -Mye av den første tiden har gått med til at skuespillerene skal bli kjent med karakterene, forteller instruktør Ingeborg Meløe. «Frokost i det

grønne» er en enakter basert på et spansk stykke av Fernando Arrabal. -Stykket kan på mange måter karakteriseres som absurd teater. Handlingen utspiller seg under den spanske borgerkrigen. To foreldre skal ut og besøke sin sønn i skyttergravene. Det absurde ligger i at de to virker helt uanfektet av krigen og gleder seg til en frokost i det grønne.

-Når jeg mener tempo så mener jeg tempo.

-Dere må bare inn og så smokk, smokk, smokk og så ut igjen.

-Vi kjører det hele kjempefort.

-Du har det blikket.

Å sette opp et teaterstykket er mer enn sceneframføringen.

-Tempo. Tempo. Tempo.

Instruktør Ingeborg vet hva hun vil ha. Scenen spilles gang på gang, med bare små justeringer. Selv om tiden er knapp er det ingen grunn til å gå på akkord

med kvaliteten. Her spiller man til det sitter som det skal.

- «Frokost i det grønne» er et samtidsrelevant stykke. Det får publikum til å tenke. Stykket er engasjerende og folk kan ikke forholde seg likegyldig til det,

avslutter Ingeborg Meløe, som tror og håper studentene vil ta turen til bodegaen for å få med seg «Frokost i det grønne».

U Jørgen Flint

Fritt flytande studentrevy

Inne på Aud.max der det som oftast herskar akademiske tørrgrodde formuleringar finn vi ein krem av kreativitet. Rundt omkring flaksar mellom anna Supermann i si røde undertruse, kanskje på travel leiting etter meininga med livet.

Sida Januar har femti studentar frå universitetet, konservatoriet og høgskulen felt seg ut i intensive kunstneriske aktivitetar. Den fritt flytande revyen har eit vidt spekter med song, politisk satire, superheltar og tildels forvirra unge menneske som prøver å tileigne seg delar av informasjonssamfunnet.

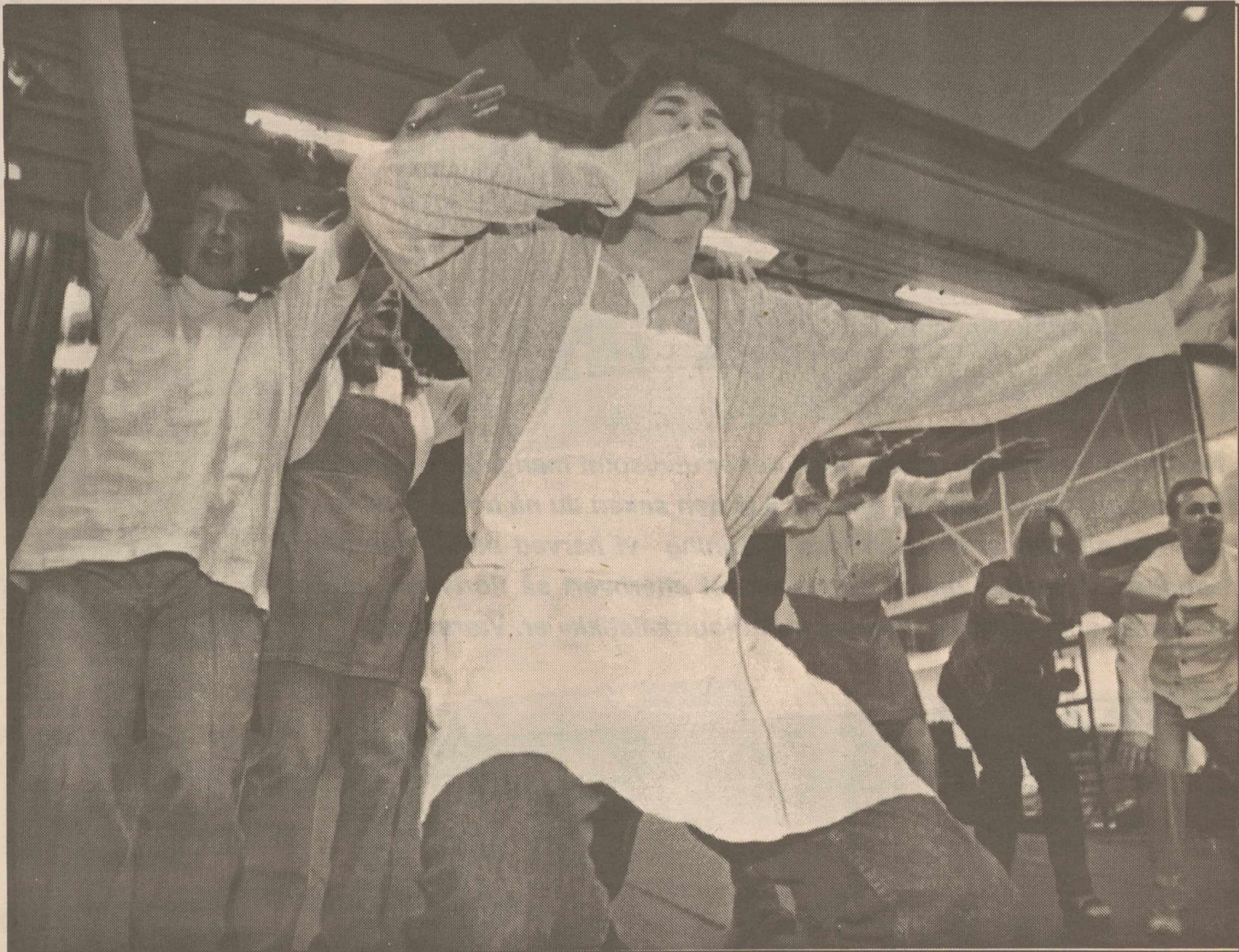
Vi treff revysjef Reidar Rikardsen i sluttfasen. Han og hovudinstruktør Ketil Hansen er knakande fornøgd med kvaliteten på revyen i år.

-Vi har eit høgt nivå og ein svært allsidig revy. Trua på revyen blant oss og revyestaben er stor.

Vi tek for oss alt frå astrologi til unge menneske som finn seg sjølv omgjevne av Cyberaktige impulsar. Det er ingen rød tråd i vår fritt flytande revy. Vi har ein revy som er retta mot eit breitt publikum.

Hovudinstruktøren vrir ut andletet i festlege grimasar og fortel ivrig vidare at: Det som skil revyen «I fri flyt» frå andre revyar i byen er den store geografiske massen. Her treff ein folk frå heile landet. Det vil derfor bli ein annleis revy som vi vil no er veldig stolt over. Vi har også lagt lista på tekstane ganske høgt, noko som burde tiltrekke studentane frå Nordens Paris.

Aktørane blir tatt ut gjennom audition. Dette kan verke urettvist, men det er nok det fungerer. Vi veit også at forventningane til revyen er store, og vi har tenkt å innfri desse krava. Her skal vi ha tolv aktørar som klarer det presset det er å stå på ei scene. Orkesteret i år er handplukka folk som kan spele, frå konservatoriet og universitetet. Revyen er snekra saman av dei som er med. Vi har samarbeidd tett i seks uker. Folk er litt slitne no, men sam-

Alle som har vore involvert i revyen har samarbeidd tett i seks uker. No samlar dei krefter til premiera som er den sjette mars.

Foto: Truls Brekke

lar krefter til premiera som er den sjette mars. Vi har alle vore med på å skrive tekstane, noko som skipar eit sterkt fellesskap.

Revsjefen sjølv er svært glad i revyen. -For oss er det sosiale bak revyen svært viktig. Vi hadde ei vellykka og fin skrivehelg på ein skule med symjebasseng der vi storkosa oss og hadde god tid til å bli kjent med kvarandre. Det at vi lagar ein revy er med på å skape eit meir sosialt universitet. Vi veit det er mykje einsemd blant studentar i byen. Det å la revy vere eit tilbod er å finne fram til ein slags mal der flest mulig kan delta med svært allsidige talent. Studentrevyen er for alle, ikkje berre for folk

som har spesialisert seg på noko sånn som dei andre studentorganisasjonane på Universitetet.

Den travelt opptekne revyleiaren er veldig innstilt på at flest mulig studentar får sett revyen. Det er jo noko som skjer her på huset av folk som har tilknytning til universitetet.

-Vi håper at vi når fram til studentane. For å skape engasjement her på universitetet er ein heilt nøydd å drive geriljakrig. Berre sjå på dei folka som har dradd i gong Uka. Dei har verkeleg stått på for å få tak i folk og eg er imponert over innsatsen deira. Det at vi har fått til ein så

bra revy håper vi vil gje ein signaleffekt til resten av universitetet som igjen kan vere med på å få eit betre miljø.

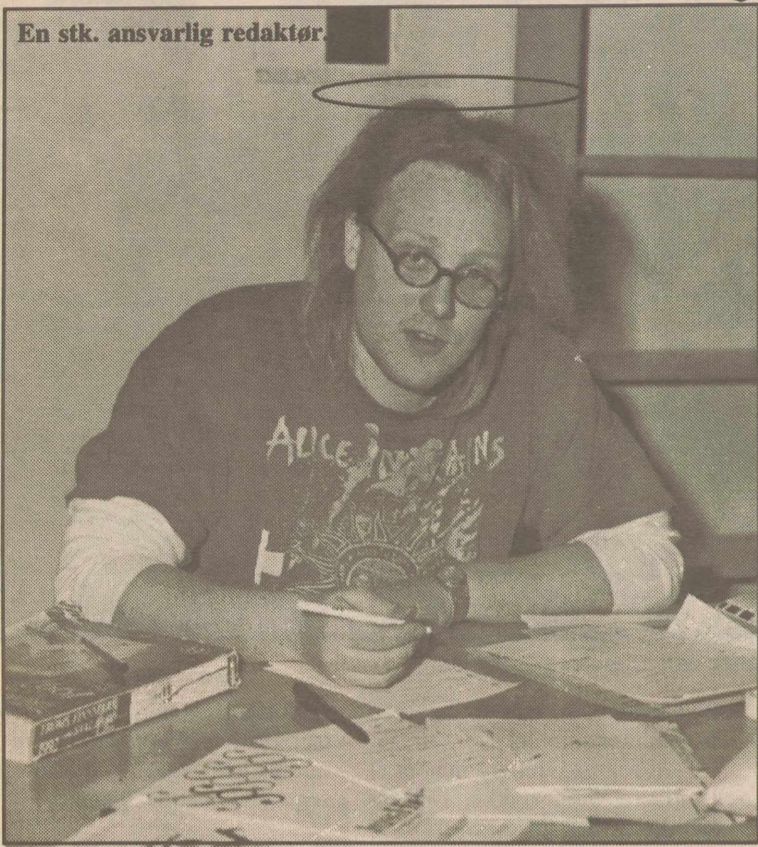
Nokre av mine næraste vennar er dei eg har truffe gjennom studentrevyen i -93.

-Sjølv brenn eg sterkt for at vi skal få eit studenthus og kan hende få til ein årleg revy på sikt som vi spelar på nemde hus. Vi gleder oss til premiera og håper på fullsett sal kvar dag under Uka.

U Solveig M.L Kavli

Overskriftenes fødsel

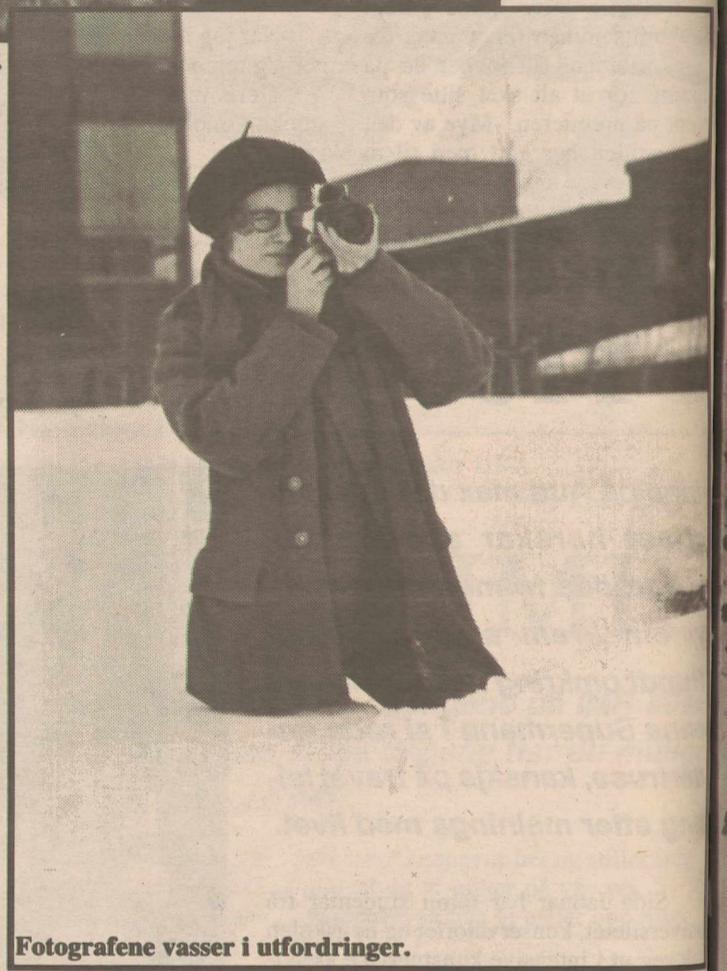
En stk. ansvarlig redaktør.

Redaksjonsmøte - sakene fordeles.

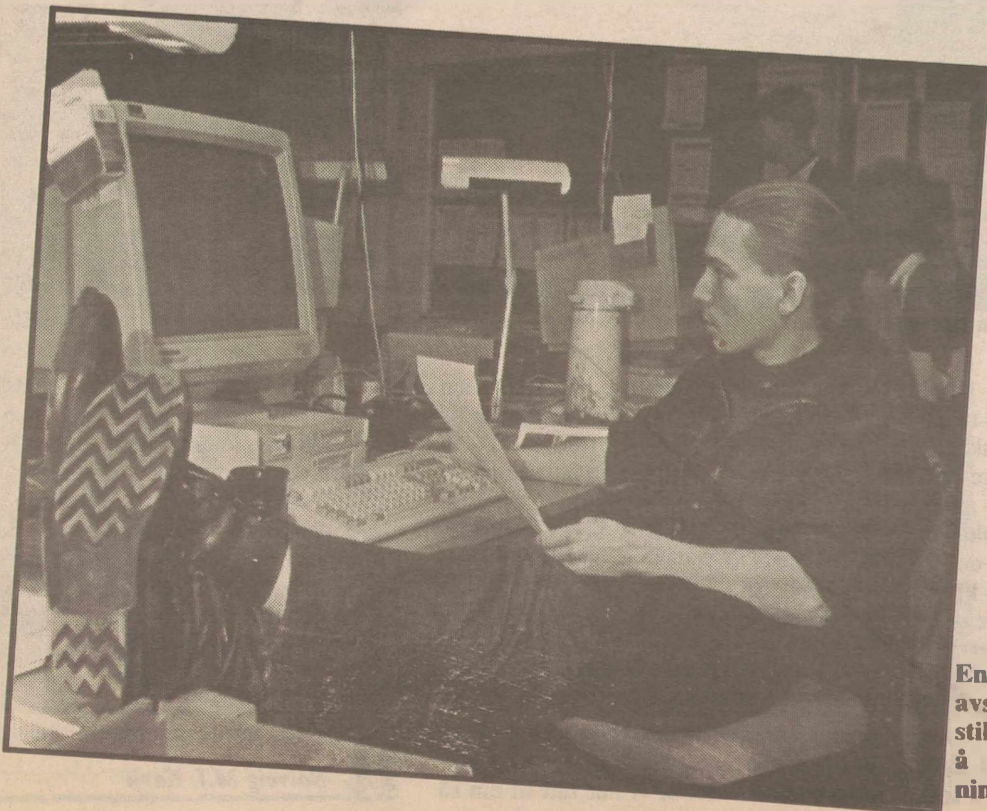

Hvor ble fila mi av?? Journalister i arbeid.

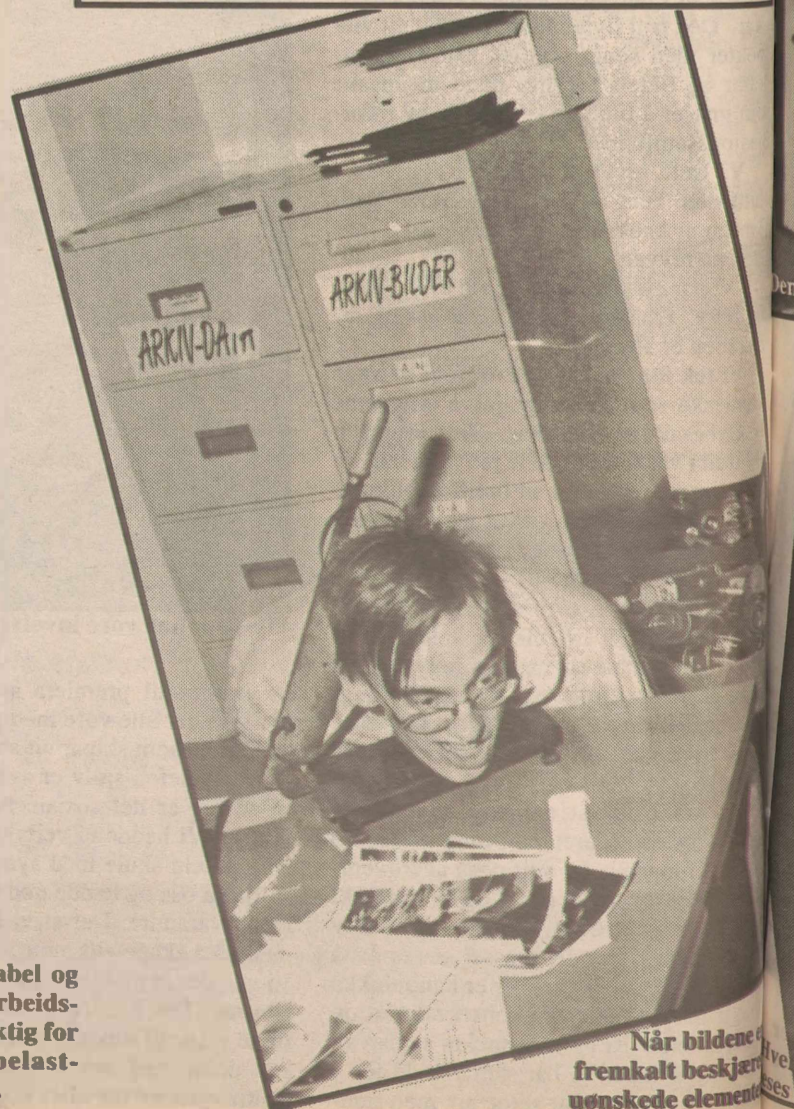

Fotografene vasser i utfordringer.

Noe navlebeskuende, javel - men det er utvilsomt mange av leserne som har lurt på hva vi egentlig gjør for å få den saken du nå holder i hendene, nettopp dit. Det er med en viss spenning vi herved setter den nakne sannhet på trykk - under dekke av det etterhvert så flortynne, pikante undertøy som uttrykket «seriøs kulturjournalistikk» er. Værsågod:

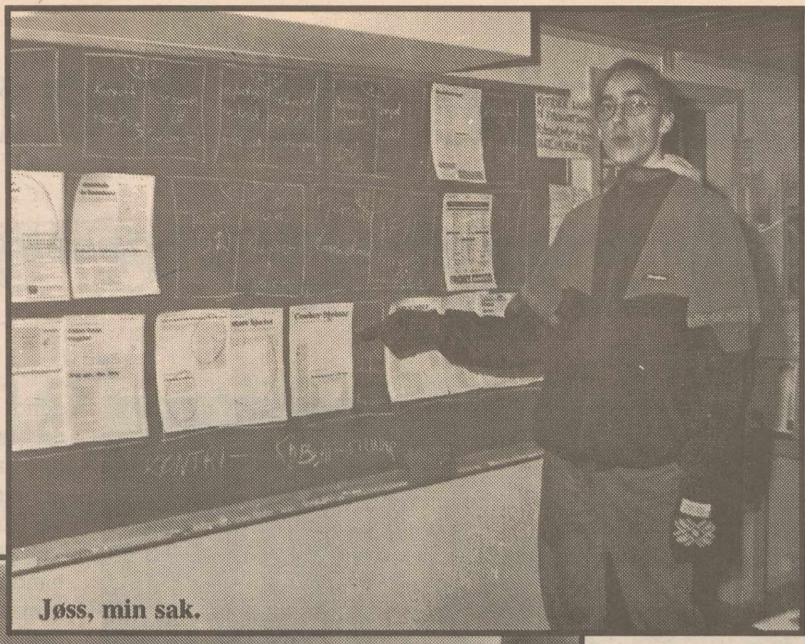
En komfortabel og avslappet arbeidsstilling er viktig for å unngå belastningsskader.

Når bildene fremkalt beskjærede uønskede elementer

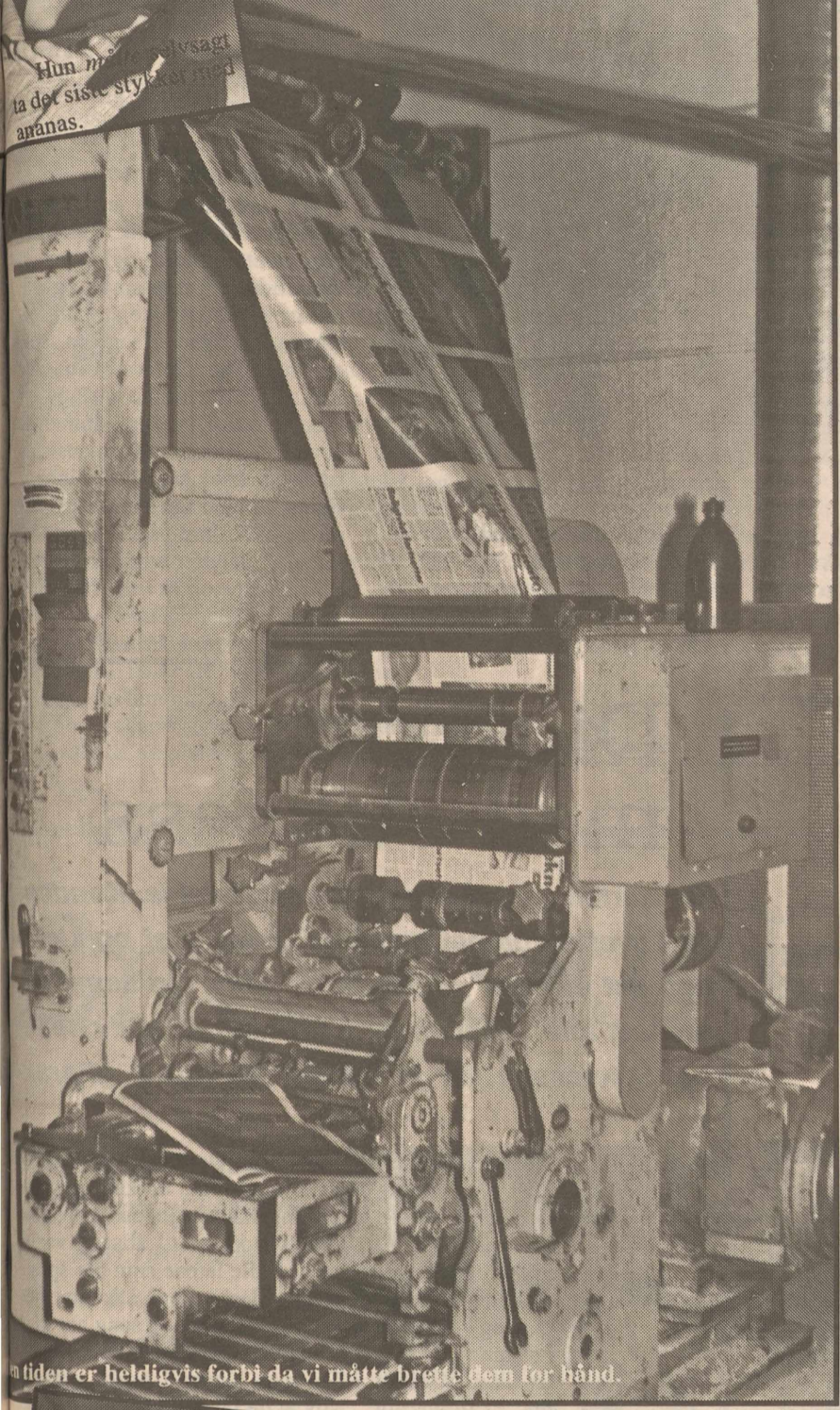
Hun må selvsagt ta det siste stykket med ananas.

Jøss, min sak.

Avisen er fremme på trykkeriet i ett stykke denne gangen også. Lettet desksjef (t.h.)

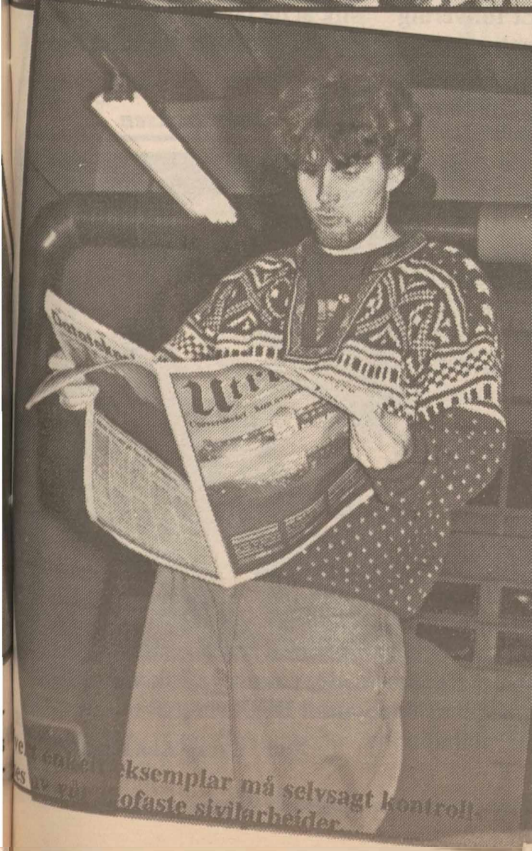
...nå er tiden er heldigvis forbi da vi måtte brette dem for hånd.

Hvilken knapp var det nå igjen?

Alle foto: Rune Balle

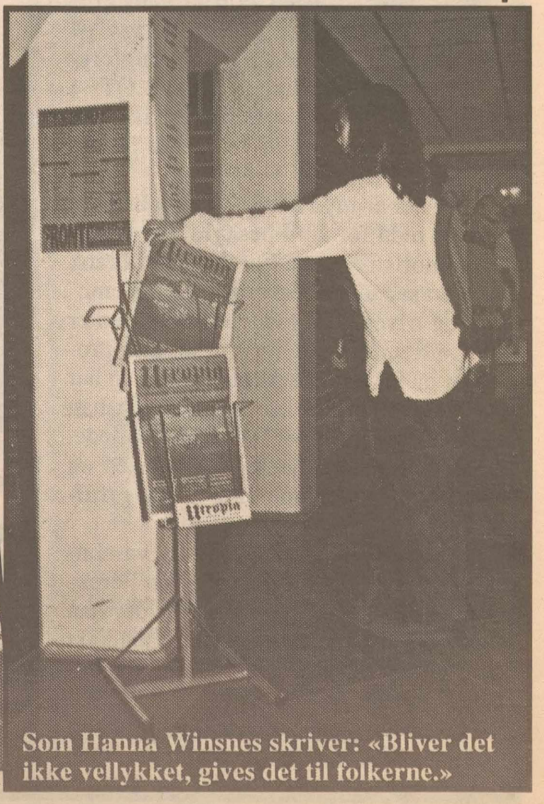
U
Jan Martin Berg

...eksemplar må selvsagt kontroll... ofaste sivilarbeider.

...før det distribueres til mottakeren. Kanskje får vi engang oppfylt drømmen om å bli sitert av de som lager TV?

Som Hanna Winsnes skriver: «Bliver det ikke vellykket, gives det til folkerne.»

Norsk-russisk møte på bunnen

Onsdag 8. mars er det premiere på noe så unikt som et tospråklig oppsetning av Maxim Gorkis kjente stykke «Nattherberget» eller «Nja Dnje» fra 1902.

Hålogaland teater og Murmansk Drama Teater har samarbeidet om denne forestillingen,

der de russiske skuespillerne fremfører sine replikker på russisk og de norske på norsk. «Nja dnje» betyr «på bunnen», og stykket skildrer en gruppe forkomne mennesker som har søkt sammen på et usselt natterherberge. Men uansett hvor langt ned de har sunket, eier de fortsatt glød og gnist.

Drømmer

Den omreisende «profeten» Luka er en viktig figur i stykket. Hans filosofi er at mennesker trenger noe å tro på. Drømmer er nødvendige, selv om de kanskje aldri går i oppfyllelse - for uten drømmer og illusjoner er mennesket dømt til undergang. «Om verden veien ikke finner til sannheten så sterk og stor, så skal du hedre alle gale som skjenker drømmer til vår jord!»

På nattherberget spiller man ut sine drømmer.

Foto:Hålogaland Teater/Ola Røe

Tragikomisk

Ifølge den russiske regissøren Felix Grigorian er stykket en

blanding av tragedie og komedie. Han tror ikke stykket blir amputert av at publikum sannsynligvis bare forstår halvparten av replikkene.

- Jeg håper i alle fall ikke det. Endel av eksperimentet ligger i å få publikum til å forstå handlingen selv om de ikke forstår alle ordene. Teateret ligger over or-

dene, det går på energi og hvordan mennesker forholder seg til hverandre. Stykket er klassisk - det kunne foregå hvor som helst, når som helst. Vi vil få fram de indre forholdene. Vårt samarbeid handler om to kulturer som går sammen i en personlig, emosjonell kontakt. Det er viktig når verden blir mindre og mindre, og samtidig verre og verre å leve i, mener Grigorian.

Svart humor

Det lille utdraget jeg fikk se ga ihvertfall mersmak. Svart humor er et stikkord, og skuespillerne bruker kroppsspråk og mimikk på en slik måte at man forstår hva det dreier seg om, selv om man ikke kan et ord russisk. Kulissene forestiller enslags utbrent leiegård, sveiset sammen på et verksted utenfor Murmansk, og russisk musikk angir stemningen. Forestillingen har som sagt premiere på kulturhuset i Tromsø 8 mars, og deretter turnerer de først i Nordnorge og så i Russland.

U Christine Haraldsen

Foreksempel festlig

Foreksempel Frank har vært ute av sirkulasjon en stund. Dessuten har han en lei tendens til å gruble over livet og andre fenomener som han tror betyr noe. En stund har han til og med hatt problemer med å bestille seg en øl - han gikk rundt i gata som «en helt vanlig mann». Arme menneske, for et mareritt.

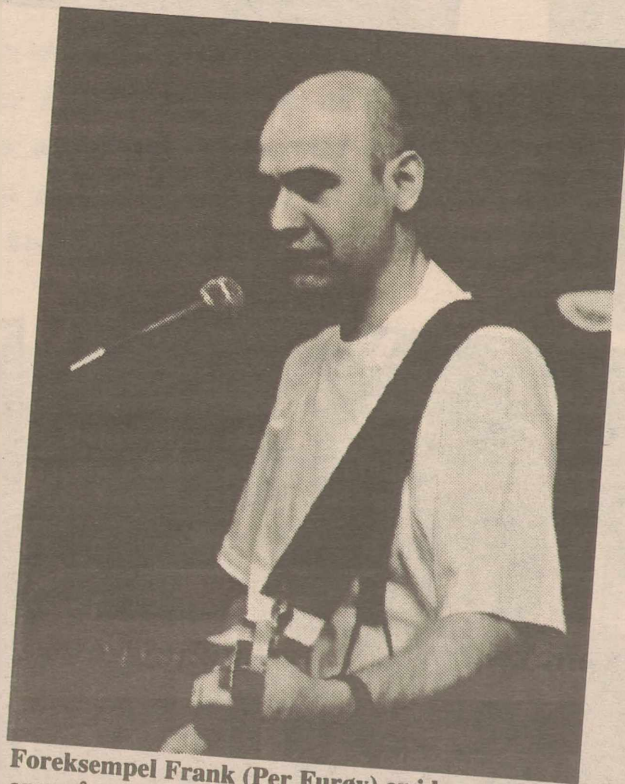
Nå er han imidlertid tilbake i Per Furøys skikkelse, godt plassert i hjørnet på Abboteke bar fra onsdag til lørdag hver uke så lenge folk er interesserte. «I LIVE» som stykket heter er skrevet av Ola Moum, og er beskrivende for Foreksempel Franks tilstand nå om dagen. Førrige gang Foreksempel Frank var på banen med «vrangforestillingen UTSOLGT» i -93 ble forestillingen

kjørt 17 ganger, og vi er spente på om det gjentar seg.

For her er mye å le av, hvis man bare ikke er redd for å bli beskyldt for primitiv humoristisk sans. Foreksempel Frank har lært seg avanserte ord som epistemologi og trives godt med det. Dessuten er han blitt informant for en sos.ant.-professor på feltarbeide på ølhallen, som har forskningsmidler å øse av. Det gjør han også, til Foreksempel Franks store glede, mens vi bare konstaterer at det er en og annen stipendiat som burde føle seg truffet.

Sosialdemokratens mekka, varehuset Obs, blir også gjenstand for Foreksempel Franks særegne analyse, der han suser bortover hermetikkalløen på jakt etter en enslig pakke melk som står innerst i lokalet.

En person som Foreksempel Frank er vrien og beskrive i korte vendinger, men

Foreksempel Frank (Per Furøy) er i høy grad oppegående.

hans egen karakteristikk av seg selv - lokal helt nordpå - sier utvilsomt endel. Dette har kanskje bidratt til at enkelte har hatt problemer med å skille mellom ham og artisten Per Furøy, men fremstillingsmåten gjør det ikke egentlig lettere å se forskjell. Også har han blues - så til de grader. Han trekker aldri konklusjoner, så man slipper å bli plaget av livssannheter med tvilsom holdbarhet.

U Jan Martin Berg

Di derre med suksess

Konserten var en dampende opplevelse. Kondensert svette dryppet ned fra Rogerstaket og kjølte ned det elleville publikummet som sto sammenpresset foran scenen for å få et lite glimt av helten. Suksessen var et faktum fra første gitarakkord.

Et fullsatt Rogers fungerte ikke som konsertsted for andre enn de som hadde kjempet seg fram til scenen. Sikten fram mot scenen var minimal, og lyden bak i rommet var heller ikke spesielt bra. Et fullverdig alternativ hadde vært å kjøpe plata for å sitte hjem-

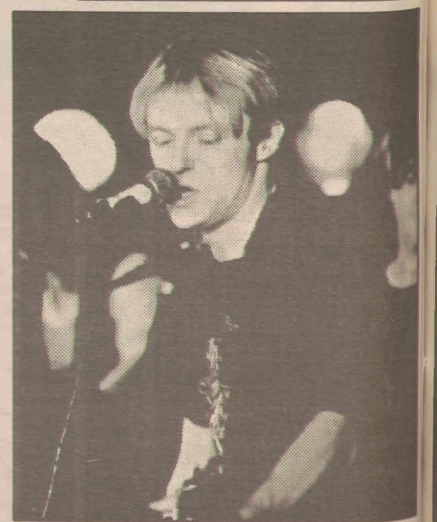
me og lytte i ro og mak. Da hadde man også fått lyttet til de ofte litt underfundige Di derre-tekstene. Tekster som i følge enkelte kritikere skal være et godt hjelpemiddel (sammen med Arne And ?) for damer som prøver å forstå mannen. Kanskje var det grunnen til at hovedvekten av fansen var jenter. Forøvrig hadde publikummet større aldersspredning enn forventet. Jeg trodde Di Derre appellerte mest til damer fra et stykke uti tyveåra og eldre, men her var mange som nylig var blitt gamle nok til å komme inn.

Overraskende nok kunne jeg delvis alle tekstene fra Jenter & Sånn uten at jeg har hatt spesiell sans for plata.

Sannsynligvis er det et resultat av den utbredte bruken av gruppas musikk på kjøpesentre og radio. Tendenser til allsang var til stede i alle låtene som ble spilt.

Jo Nesbø som står for musikk, tekst, gitar og sang har klart å skape et drivende godt liveband. De som klarer å bruke albuene slik at de får sett gruppa er sikret en bra konsertopplevelse.

U Vibeke Isaksen

Jo Nesbø, vokalist i suksesslivebandet Di Derre.

Foto: Georg Lundsgaard

Tromsø et bedre sted for kjærlighets sorg?

Det mener i hvertfall Ingeborg Magerøy. Om det er ei romantisering av kjærlighets sorgen eller ei fordomsfull innstilling til mørke og snøfulle Tromsø skal være usagt. Våre sikre kilder kan skrive under på at kjærlighets sorg ikke er bedre i Tromsø.

Forøvrig var konserten torsdagskvelden trivelig. Det så ut som om Ingeborg Magerøy og resten av bandet koste seg på scenen. Ingeborg strålte, sang, dansa og lo. Noen ganger forklarte hun kort hva sangene handla om, så ikke publikum skulle være i tvil. Da hun introduserte den lille sangen som dreide seg om ikke å være helt med, slik man føler det av og til, ropte en mannlig bergenser:

-Du e alltid helt med! Noe som kanskje tyder på at publikum liker Ingeborg, det er kanskje ikke så rart.

Det var også i introduksjon-forbindelse hun uttalte

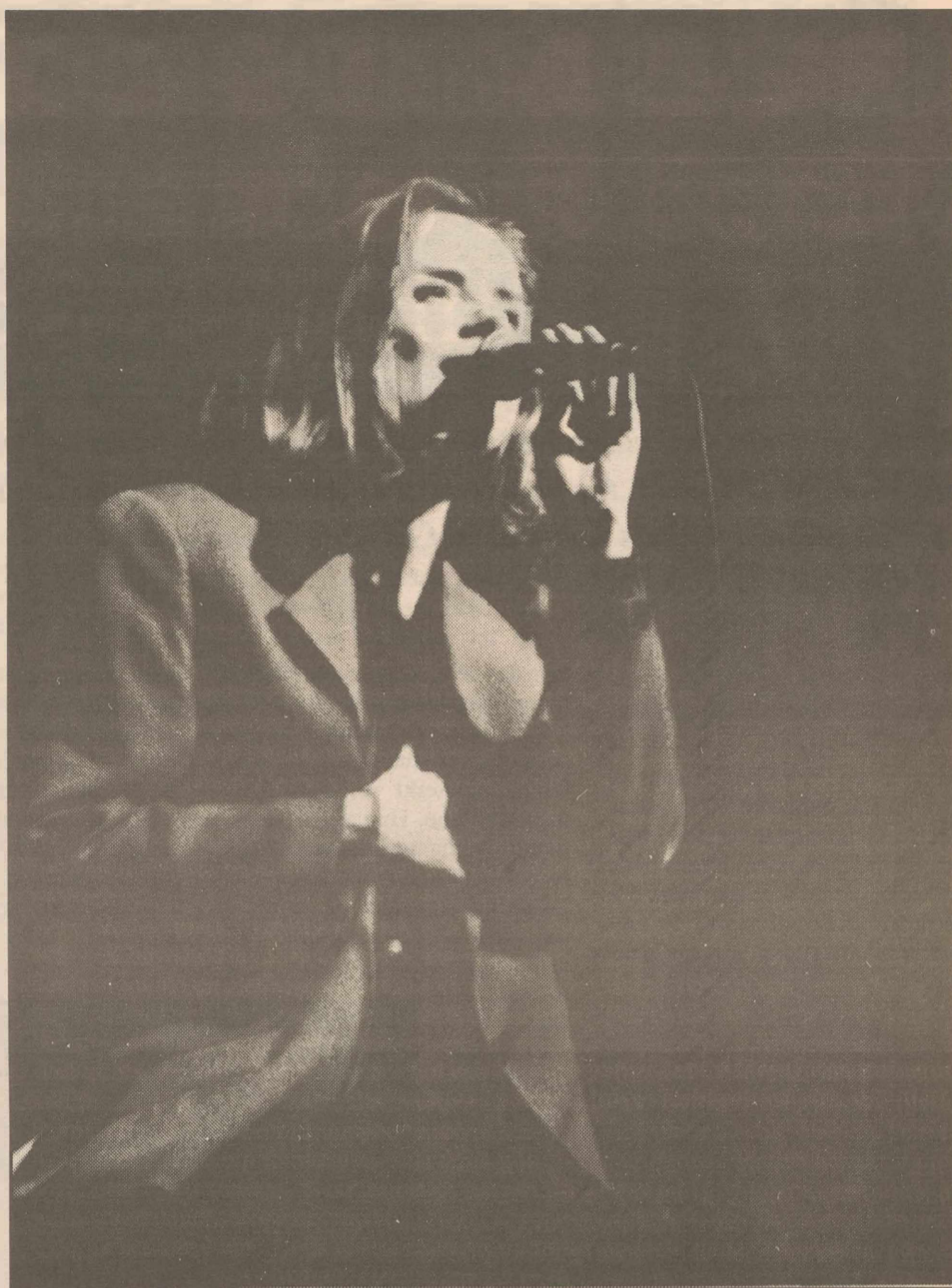
-Det var blå himmel da jeg forlot Oslo i dag. Denne sangen handler om kjærlighets sorg og da er det mye bedre å være i Tromsø. Ja, hun om det.

Ellers leverte gruppa et variert antall sanger fra de tre platene, og konserten var-

te til sammen en time og tjue minutter. Før ekstranummeret la Ingeborg opp til allsang på refrenget til «Vil ikke hjem». Det var heller ingen som ville hjem enda.

Da Dronning Mauds Land kom inn til ekstranummer var det uten dronninga. Derimot grep Arne Berggren mikrofonen. Arne kan lage musikk, han kan skrive tekster og det sies at han kan skrive bøker, men synge kan han ikke. Det som hovedsaklig bærer Dronning Mauds Land er Ingeborg Magerøys stemme. Derfor var det skuffende å få høre Arne Berggrens slepende lite syngaktige nærmest ræppende stemme på to av de ti låtene på siste plata. Selv om han forsåvidt var litt morsom på scenen kunne jeg godt vært uten hans mikrofonføring. Enkelte kjenner ikke sin egen begrensing. Men siste låten fikk Ingeborg synge, og det var en flott konsert, ja.

U Ellisiv Lindkvist

Mannlig bergenser mener Ingeborg Magerøy alltid er helt med. Men kjærlighets sorg i Tromsø har hun neppe hatt.

Foto: Jan-Martin Berg

Energiske kinesere

Konserten ble holdt i god, gammel kineserstil. Den halvfulle salen var i kjempestemning, og det var også tre små kinesere som spilte halvannen time med trykk.

Energi er stikkordet. Gruppa oser av energi. I følge fysiske lover forsvinner ikke energi, den bare går over i nye former. Og her ble den overført til publikum som sto og vogget og hoppet til taktene. Man må ha vært døv for å stå stille. Så

fikk det bare være at lyden var elendig når du kom bak i rommet på Rogers. Det var fordreid, hard lyd som fjernet all sjarm fra kinesernes samsang og all mulighet til å høre til teksten. På grunn av det lave publikumstallet fikk heldigvis flesteparten av publikummet plass foran scenen hvor lyden var tålelig.

Dårlig lyd på Tre små kinesere konsert, men gruppa oste av energi

Foto: Åsgeir Johansen

Repertoiret var plukket fra samtlige plater, med hovedvekt på låtene fra «Hjertemedisin». Selv hadde jeg et nostalgisk gjenhør med sangene fra «365 fri», som jeg synes er det beste kineserne noen gang har gjort. Tydeligvis var det bare jeg som var nostalgiker. Inntrykket var at alle kunne tekstene fra nye «Hjertemedisin» på

rams. Ulf, Baard, Øystein og ukjent trommeslager takket for seg med et par ekstranumre, og dro for å spille på Altastudentenes UKE...

U Vibeke Isaksen

Rainmakers i Tromsø igjen

Rainmakers er et av disse utenlandske bandene som selger en masse plater i lille Norge, og svært lite i resten av verden. Det ryktes at det var nettopp dette som forårsaket bandets spillepause i 1990. Rainmakers med Bob Walkenhorst har vært i Tromsø tre ganger før å nå er de klar for tromsøfansen igjen. Onsdag 8. mars spiller de på Boccaccio.

Rainmakers er et fenomen i Norge og dette blir garantert en av de største «konserthappingene» dette semesteret.

STRIPPING

- til begjær og besvær

Det er en kald og hustrende torsdag kveld. For noen er kveldens høydepunkt stripping, for noen færre er det en demonstrasjon mot det samme showet. For de fleste er det ingen av delene.

U Kristian Wengen

Til taktfaste rop om at «Vi vil ha en stopp - På kjøp og slag av kropp» står det rundt 30 mennesker foran lokalet hvor kveldens stripp skal finne sted. Det er både gutter og jenter som gjennom demonstrasjonen vil si hva de mener om denne typen arrangementer.

Menn kjøper - kvinner selger

«Strippeshow er med på å oppfordre menn til å bedømme oss som noe som bare er kropp (...) vi skal stå til disposisjon og behage menn. Vi ønsker oss et samfunn hvor (...) vi kan leve uten redsel for voldtekt og mishandling. Vi vil ikke få poeng for hvordan vi er utifra hvordan brystene våre ser ut.»

Løpeseddelteksten sa mye om hvorfor kvinnefronten var mot strippen. Eirin Ytreberg fra studentstyret supplerte gjennom mikrofon:

- Stripping gir en forståelse av kjønn som ingen er tjent med. Det gir et inntrykk av at sex er noe kvinner selger og menn kjøper. Dette er ingen privatsak fordi det gjør noe med holdningene i hele samfunnet.

Pupp & bil

- Dette er idiotisk, hvorfor demonstrerte dere ikke når Chippendales var her. Gutta skal vaske hus og sånn, men dere skal faen ikke mekke bil.

En av de mannlige tilskuerne fikk mulighet til å fremme sitt syn over mikrofonen. En tilfeldig forbigående repliserte

- Du er faen meg idiotisk. Skjønner du ikke at disse damene har et poeng. Hvis du er så jævli interessert i å se en pupp kan du dra hjem og ta skjorta av samboren din.

Vi tok Toril Nustad fra kvinnefronten litt til side og spurte om det mange lurte på - hvorfor demonstrerte de ikke når Chippendales var her?

- Det er kjønnsmarkedet generelt vi reagerer på, men det er ikke tvil om at det er kvinner som er mest utsatt i så henseende. Det er kvinner som opplever mest voldtekt og sexpress på jobben, derfor er det også viktigst å demonstrere når det er kvinnelige strippere. Dessuten er det lov for menn å ta initiativ til demonstrasjoner også, og jeg lover at vi vil stille opp.

Provoserende

- Dette showet gjør ingen ting med kvinnesynet i samfunnet. Jeg

tror de nære relasjonene mellom mennesker har mer å si.

En av de kvinnelige vaktene, som også er student på universitetet, var sterkt uenig med demonstrantene. Hun var også kritisk til framgangsmåten de brukte. Hadde diskutert dette med mange på universitetet og mente at det var mange der som også var kritisk til framgangsmåten til demonstrantene.

- Vi har diskutert dette på Universitetet, og de fleste synes løpesedler og demonstrasjoner er provoserende. Jeg tror rett og slett det virker mot sin hensikt. Det er dessuten flere her i kveld som ikke visste om showet før de så materialet fra kvinnefronten.

Kvinnefrontens analyse var også gjenstand for kritikk.

- Jeg tror folk går på disse showene rett og slett fordi det er blitt en begivenhet. Det å se på damene blir underordnet det å ha vært her.

Stygge jenter

Vi tenkte vi skulle høre hva hovedpersonene i dette spillet mente, og beveget oss inn i djvelens hule. Geir, den norske arrangøren og vår kontaktperson, hadde sett sitt snitt til å ta mikrofonen i DJ-boksen og kringkaste til alle de betalende hva han mente om demonstrantene.

- De som står der ute vet ikke hvordan kvinner ser ut, og i hvert fall ikke hvordan de kunne se ut. Det er de styggeste jentene jeg har sett i mitt liv, og de synes at kvinnekroppen er stygg. Sa han.

«Get a life»

- «These guys are really horny. I wonder how much they will pay.»

var den svært personlige velkomsten vi fikk da vi trengte inn i damenes innerste gemakker. Likevel svært så feil. Det var lite som skilte damene fra barbie-dukker der de satt med ansiktene godt skjult bak et lag

med maling. Det skal tross alt litt mer til...

Inntrykksmanipulasjonen var total. Med hendene godt hvilende øverst mellom lårene og brystkassa utfordrende framskutt, var eimen av sex til å ta og føle på. Vi lot være og ville heller vite hva stripperne mente om demonstrantene.

- Dette har ingenting med sex å gjøre, det er kun et danseshow, sier John Johnsen, daglig leder av Boccaccio, i følge kvinnefronten

Alle bilder: Truls Brekke

- Buggers! De får følgende anbefaling: gå ned i vekt og «get a life».

-De forstår ikke at dette har foregått før de var født og at det er helt naturlig. For oss er dette bare en jobb hvor vi tjener mer penger på en kveld enn andre tjener på en uke.

At dette showet har noen innvirkning på samfunnet og kvinnesynet ville jentene ikke være med på.

- Voldtekt og incest har foregått lenge. Tror demonstrantene at vi må forby alle pene jenter for at det skal bedre seg?

Naturlig sex

Vi kom etter hvert inn på hva disse jentene hadde gjort før de ble modeller. Den ene ymtet fram på om noe med jomfru, mens en annen hadde vært tannlege. Dette til tross for at hun bare var nitten

og hadde vært modell i flere år - den skal tidlig krøkes...

Stripperne var totalt likegyldige til at kroppsidealer fører til store problemer for unge jenter.

- De får gå på gymmen som alle oss andre - det hjelper. Alle kan bli like vakre som oss hvis de bare vil.

På grunn av journalistens uviitenhet om modellyrket krav kom vi inn på plastiske operasjoner, hvorpå en av damene repliserte

- We have all had surgery - Brainsurgery.

Stripperne var ikke enige med innehaveren av utestedet i at dette var et danseshow og ikke et sexshow.

- Det er klart at mennene betaler så mye for å få se nakenhet. Sex er en helt naturlig ting, og det er viktig at menn og kvinner får like muligheter og like stor glede av det.

Bortkasta penger

- Jeg har vært sjømann hele mitt liv, og dette her er ingen ting, sa en av mannskapet på en reke-tråler som hadde funnet veien til strippen rett og slett fordi han ikke hadde noe annet å gjøre.

- Dette er sex, puppeshow og kjøttmarked, men mannfolka har sikkert godt av det, sa en av kvinnene på tråleren med et bredt smil.

Helt innerst i kroken satt et middelaldrende par fra Kautokeino. De var på ferietur i Tromsø, og dro innom showet av nysgjerrighets skyld. Mannen hadde vært mye til sjøs, og ville gjerne få bekreftet at det var annerledes i utlandet.

En gjeng på fire gutter satt avslappet tilbakelent i sofaen.

- Vi kom ikke hit for se kroppene men for å se showet. men det er skikkelig dårlig. Det er desverre kommersielt og dårlig og det er tydelig at det spekuleres i at folk kjøper seg inn for å se nakne damer. Dette er bortkasta penger.

Ville ikke møte strippere!

Uenighetene var store og Utopia prøvde å få partene til å møtes til en liten samtale. Stripperne sa ja. Demonstrantene sa nei.

U Kristian Wengen

- Vi vil ikke at det ser ut som om vi angriper stripperne. Det er bakkemennene som tjener mye penger på dette vi vil angripe.

Det sier en av demonstrantene som ikke kunne stille opp. På tross av at Utopia kun ville ha en debatt om stripingas betyd-

ning i samfunnet var demonstrantenes svar negativt.

- Det kunne nok vært interessant, men vinklinga er for tradisjonell. Hadde det vært en debatt mot for eksempel daglig leder av utestedet hadde saken vært en helt annen. Det er han øker ølsalget fordi andre viser fram puppene. avslutter demonstranten.

Universitetssaksa

STUDVEST

Nektes hovedfag

Fakultetsledelsen ved samfunnsvitenskapelig fakultet i Bergen nekter Ingrid Rekk å ta hovedfag i Administrasjon og organisasjonsvitenskap. Dette har de ikke lov til i følge universitetslova, skriver Studvest. Ingrid Rekk vil ta eksamen som privatist, noe som en kan gjøre i følge paragraf 45 i loven. Universitetsledelsen begrunner nektelsen med at hun som privatist ikke får den oppfølgingen og rettleiingen det trengs på hovedfag. De trekker fram

at det er så strenge krav til prosjektskisser og den vitenskapelige avhandlingen, at det ikke er tilrådelig å slippe fram privatister.

-Me kan ikkje gje fagleg og forsvarleg tilsyn overfor ein privatist. Det er korkje fagetisk eller fagleg ansvarleg å gje eksamen for privatister på hovudfag, sier fakultetsdirektør Edmund Utne.

Åpnet

Det akademiske kvarter har åpnet i Bergen. Dette er et nytt aktivitets tilbud til byens studenter.

UNIVERSITAS

Gammel OL-mat

Studentsamskipnaden i Oslo (SiO) har kjøpt inn 4,5 tonn lagsagne og 1 tonn pølser som er igjen fra Lillehammer-OL. Pølsenes best-før-dato utløp i juli 94. OL var forøvrig ferdig for omlag 13 måneder siden.

Maten har gått på rundgang mellom Partena Catering, Gilde, Frionor, SiO og nå havner den hos studentene. Byveterinæren i Oslo sier til Universitas at han ville være skeptisk til å spise OL-

mat nå. Ledelsen i SiO har foreløpig ikke fått inn noen klager.

Brannvesenet uteble

Brannalarmen ved studentboligene på Fjellbirkeland på Kring-sjø gikk uten at brannmannskapet kom. Brannmannskapet ville ikke rykke ut før det var sikkert at det var brann, vaktmesteren hadde besøk og kunne ikke komme, Securitas var ikke sikre på om boligene var deres ansvar og en annen vaktmester mente at vaktmestre ikke hadde noe ansvar i forhold til brann. Heldigvis for de trede beboerne var det falsk alarm.

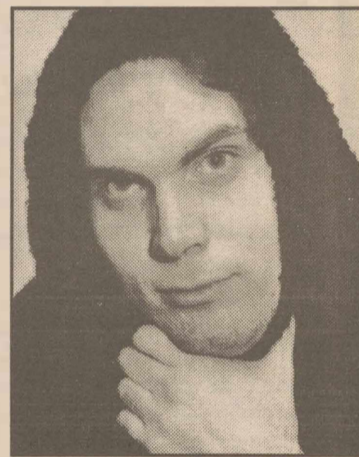
Jørgen på siden:

Siden det nå først er blitt høst; hvorfor har du valgt å løpe etter isbjørn ikledd miniskjørt?

Pertent Li
Juss 3.avd:

-Jeg trengte en varmende pels til sommeren for da skal jeg lese ferdig Ishavslottet av Ibsen.

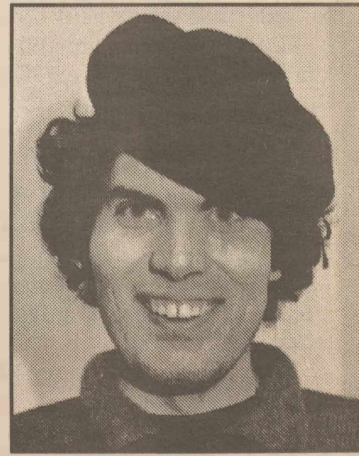
Svarte Maya
klok kone:

-Det burde jo være lett å svare på! Isbjørnens testikler blandet med semule gir en fantastisk god potens.

Ali Kaffe
kjemi:

-Miniskjørtet er for å temme bjørnen, så slipper jeg å løpe så fort. Det er et triks jeg lærte mens jeg jagde kameler i Antarktis.

Pierre Smart
kunsthistorie:

-Da smiler isbjørnen så søtt, og da kan jeg male den, akkurat som han kunstneren i Barcelona.

English summary

Av: Joakim Christensen

Term fee increase

The "studentsamskipnad" wants to raise the term fee in order to finance the expansion of kindergarden facilities for students. The Labour Committee in the Studentstyret will discuss the matter more closely, and see if there are other possible financial solutions.

New busfare: 5,- kroner?

5,- kroner per busticket, and 200 kroner per monthly ticket might become reality in Tromsø. Three student politicians are fed up with Tromsbuss' policy of «subsidizing the maintenance of unprofitable busroutes with the students' money.» As a result they're thinking of founding their own buscompany..

Uncertainty of new law

The new law concerning higher education is under consideration in "Stortinget". The Education Committee is now looking into the matter, and what the law will be like after they're finished remains to be seen. Most of the parties will meet this week, in order to discuss where they stand, and what they want.

Close down the centres!

Today there are many different centres at UiTø. The purpose of these centres are to coordinate and strengthen certain courses. The existence of these centres in future has, the last couple of days, been debated on different levels at the University.

Will not give «superhalk»

The aeroplane Companies are not willing to withdraw their decision not to offer students older than 31 «superhalk»/«sjanse»- tickets. They stick to their decision, claiming that there aren't many whom it concerns.

Women at the University

Norwegian Students Union (NSU) strikes hard at the Universities' profile concerning Women in Norway. They've appealed to "Stortinget" to follow Swedens example of granting money to increase the number of female professors/ teachers at the universities. Today 9 out of 10 are men even though 60% of the students are women.

Cultural corner

Since January, 50 students from the University, conservatory and "høgskolen" have engaged themselves to intensive and artistic activities. This year "UKA" has been established quicker than quick. In the middle of January noone knew anything about the "UKA". Now, scarcely two months later everybody knows about it.

The photoclub «Øyet som ser» will arrange an exhibition of art during "UKA". This will take place in the hall of the "Hovedgården". The exhibition opens Tuesday morning, and will last until Saturday. There are no specific theme for the exhibition, and it will consist of paintings and photographs.

Have you ever played «Doom» in the corridors at IMR, or surfed on internet? Both of these activities are possible to attend during "UKA" at the cafe at the IMR building. Hard-working students of data have worked day and night to get the special "UKA"- cafe finished. Don't miss the opportunity of experiencing the magic world of virtual reality!

Mens vi venter på Nord-Norge- banen...

**UKA opptar alle mann.
Selv om UKA går sin
gang så står ikke verden
stille. Sjekk ut hva som
skjer og delta.
Det som er vel verdt å få
med seg står her. Len
deg tilbake og nyt Nord
Norgebanen**

Mandag 6. mars

Idag er det pangkræsikanonmega-
træsrockenrollstart på UKA '95

Hele universitetet i arbeid med Re-
vy premiere klokka 1900 i Aud.Max,
og barnet heter I FRI FLYT

Klokka 2100 blir det storfest i
hovedgården med UiTø Rock-bi deer
år bi deer nåt-VI skal iallfall kose
vettet av oss og på toppen av kranse-
kakefjellet får du tak i Utopia -ta-
ramtatamtarei-vi elsker dei

Nachspiel(nattspill?) rives igang i
Bodegaen hver natt fra 2400 under
hele UKA '95

Tirsdag 7.mars

Kunstens deilige dag. Alle kunst-
elskende kunstige tusenkunstnere kan
se og bli sett på UiTø UKA ultraspe-
sielle kunstutstilling-kanskje nettopp
ditt bilde eller ditt kommende ynd-
lingsbilde blir vist fram?

Mulighetenes veier er uransakeli-
ge. Rundt omkring og her og der og
litt overalt kan du drikke kaffe i Uka-
feer. Har de syndet kan du få høre
ikke mindre enn to Gudstjenester på
UB klokka 1200 og en på MH en
time seinere.

Etter en frelsende stund kan du
høre om Prostitusjon og sånt klokka
1800 på Aud.UB

Det er revy idag også, samme som
igår og den kan du jo se eller så kan
du se den i morra eller ioverimorra
for redvy blir spilt HVER DAG!

Er du sulten på ordentlig teater
kan du se «Frokost i det Grønne» i
Bodegaen klokka 2300

Onsdag 8. mars

KVINNERKVINNERKVINNER!

-KvinnervilkvinnerkankvinnerER :In-
ternasjonal 8.mars dag

Endelig tog i Tromsø. Avgang
klokka 1800 fra torget og fest på Pa-
letten klokka 2100.

Tøffe tøfler kan tøfle seg på Hou-
seParty i UB kjelleren.

Premiere på russisk norsk teater
på Kultur huset «Nattherberget» av
Maksim Gorkij

På Boccaccio spil-
ler Rainmakers og på
Rogers spiller Divin
Ducks

Og på Blårock er
The Cramps som roc-
kes utover Storgata

Torsdag 9. Mars

Sportige studenter
som tør kan stille på
skistafett i
Hovedgården(!!)i and-
ledning UKA

PÅ Abboteket bar
kan du se Foreksemp-
pel Frank i live klokka 2300(Det kunne
du gjort i går også).

Hvis ikke Foreksempel Frank kan du
foreksempel dra på konsert i Bodegaen
med «Neurotransmitterne» til samme tid,
eller gå en annen plass å gjøre noe an-
net- Men hva det vet ikke vi...

Fredag 10.mars

IT'S FRIDAY I'M IN LOVE

«WELD» konsert i vestibyla på ISV
klokka 2000

Du som er skrekkelig skrekksugen
kan se den angstspirrende Nosferatu. Tør
du ikke å se denne fæle filmen som film-
klubben viser midt på natta kan du ba-
lansere på fortauskanten i Storgata og
glede deg til våren som kanskje kommer
i Juni.

Lørdag 11.mars

Olga Marie Mikalsen «lyrisk alt» syn-
ger (?) på Store Aud.MH klokka 1500

Filmklubben har dobbeltvisning av
tysk filmekspresjonisme, først Dr. Cali-
garis kabinett av Robert Wienne

Du som virkelig er ekspresjonistisk
ekspresjonist kan dope deg på enda me-
re ekspresjonisme(phuu-fire ganger ek-
spresjonisme på rad, uten tyrkkfleil)og
se Faust av F.W Murnau.

UKA '95 ser sin siste og første Lør-
dag og feirer slabberaset med knakelig-
brak konsert med duftende Poetmos og
de sterkt blomstrende Blomsterbarne-
barna.

Søndag 12. mars

Internasjonal koosedag..mmmmhhhm

På kvelden kan du nyte Beethovens
9. symfoni(siste satsen blir forresten
(mis)brukt som EUs kapitalisthymne) i
storsalen på kulturhuset klokka 1930 med
Tromsø symfoni orkester.

Mandag 13.mars

Start dagen med ett stykke Irma tu-
sentanker, eller les i Tusenogennatt, dra
på Rema tusen eller utfør ett kirurgisk
inngrep på ett tusenben, eller tus(l)ende
tussetroll, eller les tusen sider av
pensum.eller spring tusenmeter, eller
drikk tusen tumlende kopper ett-eller-
annet-godt og spis tusen karameller,og
tusen KariusogBaktuser. Eller gi noen
tusen kyss, foreksempel en tusenkunst-
ner.

Tirsdag 14.mars

I dag kan du kanskje(hvis du tør)
melde deg på Skliende Skliathlon(vi vet
heller ikke hva det er...)hos Ruphus på
IMR rom C 109. Festiviteten starter om
ei uke.

-Karnevaldrakter er velkomne, opp-
finnsomhet lønner seg

Internasjonal seminar klokka 1800
om «samiske rettar»med Ande Somby
som innleder.

Onsdag 15.mars

Den store pannekakedagen har pre-
miere. I dag kan alle spise pannekaker til
middag hele dagen. Pannekakedagen har

ukjent opprinnelse, men det ryktes om
korrupsjon fra kokken Tor.

Premiere på «Hvepsen» av William
Mastrosimone på Kulturhusets Lillesce-
ne.

Torsdag 16.mars

Tromsøs ryktebefengte påtryneTE-
ATRET serverer «Et feshow» på Palet-
ten .

Dødens linje stormer fram på larve-
fötter på Utopia kontoret. Har du noe
stoff er du velkommen ned før klokka
2400, panikken brer seg.

Fredag 17.mars

Ukeslutt,durumdurumdurumduruml
To måneder til 17.mai

Tre måneder til 17.juni,fire måne-
der til 17.juli,fem måneder til 17.au-
gust osv..

Lørdag 18.mars

Filmklubben viser Pandora's
Eske,om seksuelt umettelige Lulu, en-
da en tysk film..

La oss håpe dette ikke er for snø-
kete.

Videre snusking vil garantert pågå
på byens mange uteplasser.

Søndag 19. mars

Åh! Ny koooooososedag for
alle kosere i verdensklasse m.m

Mere vites ikke, men den som ko-
ser lyver ikke.

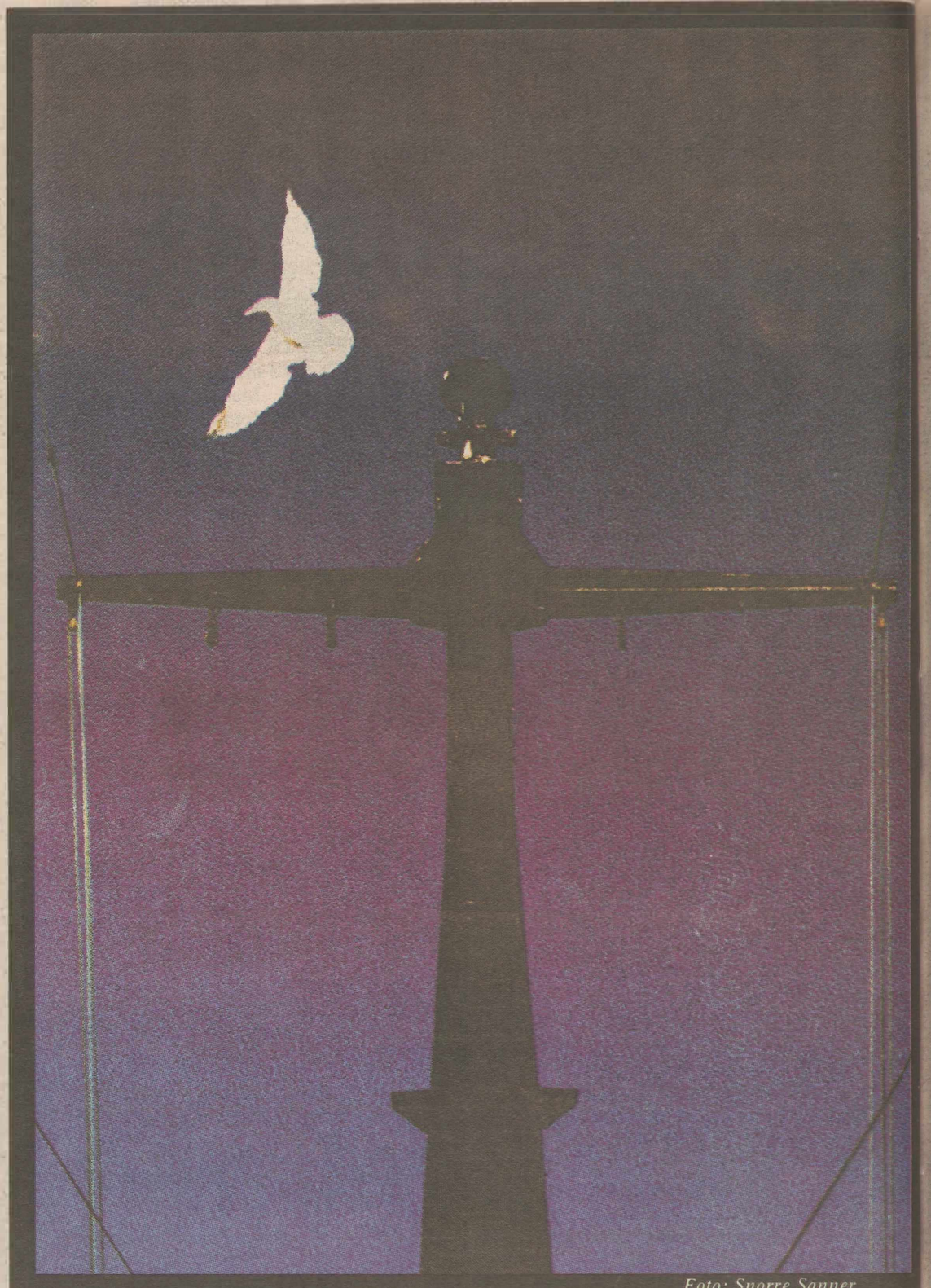

Foto: Snorre Sanner